

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Θέμα:

«Προϋποθέσεις και φορολογικά κίνητρα που ισχύουν για μετατροπή, συγχώνευση λειτουργούσας επιχείρησης οποιασδήποτε μορφής σε ανώνυμη εταιρία. Ισχύων φορολογικό καθεστώς»

Εισηγητής:

Παπαχρονόπουλος Παναγιώτης

Σπουδάστριες:

Κάπου Χριστίνα

Μανουσέλη Ευδοκία

Παυλίδου Βασιλική

Πάτρα Ιούνιος 1998

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

2738

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	2
1.1. Εισαγωγή	2
1.2. Μετατροπή προσωπικής εταιρείας (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) σε ανώνυμη εταιρεία	4
1.3. Μετατροπή Ε.Π.Ε. σε ανώνυμη εταιρεία	5
1.4. Διαδικασία μετατροπής επιχειρήσεως σε Α.Ε.	7
1.5. Συγχώνευση επιχειρήσεων. Σχετικές διατάξεις	8
1.6. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα μετατροπής και συγχωνεύσεως επιχειρήσεων	11
1.7. Σύγκριση ανάμεσα στους ισχύοντες τρόπους μετασχηματισμού επιχειρήσεως σε Α.Ε.	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	17
2.1. Κείμενο Ν.Δ. 1297/72	17
2.2. Το κείμενο της ερμηνευτικής του Ν.Δ. 1279 / 72 υπ' αριθμ. 25/1973 εγκυκλίου	29
2.3. Παράδειγμα υπολογισμού της αξίας πάνω στην οποία θα υπολογίζονται φορολογικά αναγνωρίσιμες αποσβέσεις στις περιπτώσεις συγχώνευσης επιχειρήσεων με βάση το ν.δ. 1297/72.	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	60
3.1. Το κείμενο των άρθρων 1-5 του Ν. 2166/93.	60
3.2. Το κείμενο της υπ' αριθμ. 1039799 / 10359 / Β0012 / ΠΟΛ.1080 / 94 Υπουργείου Οικονομίας	67
3.3. Διάρκεια διαχειριστικής περιόδου της εταιρίας που προέρχεται από μετατροπή-συγχώνευση με βάση το Ν.2166/93 (Εγκ. Υπ. Οικ., Ν. 55240/439/0015/πολ.1131/9.5.95)	106
3.4. Υποχρεώσεις της εταιρίας που προέρχονται από τη μετατροπή συγχώνευσης.	107
3.5. Λογιστικό παράδειγμα συγχώνευσης δύο Ο.Ε. σε Α.Ε. με το Ν. 2166/93.	111
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο	130
4.1. Κίνητρα συγχώνευσης μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ρύθμιση θεμάτων επενδύσεων και μετασχηματισμών επιχειρήσεων	130
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο	139
5.1. Ισχύς των νόμων περί φορολογικών κινήτρων	139
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	141

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1.1. Εισαγωγή

Έννοια μετασχηματισμού επιχειρήσεων. Μετατροπή. Συγχώνευση

Η επιχειρηματική δραστηριότητα ασκείται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Τα δεύτερα έχουν, βασικά, το νομικό τύπο της εταιρίας.

Οι διάφορες επιχειρήσεις (οικονομικές μονάδες κατά τη σύγχρονη ορολογία) συχνά μετατρέπονται (μετασχηματίζονται) σε άλλο νομικό τύπο ή συγχωνεύονται και από τη συγχώνευση προκύπτει πάλι νέος νομικός τύπος επιχειρήσεων (εταιρικός).

Το χαρακτηριστικό σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις είναι ότι την απόφαση περί μετατροπής, συγχωνεύσεως δεν ακολουθεί εκκαθάριση της μετατρεπόμενης ή των συγχωνευομένων επιχειρήσεων. Αλλά το δημιουργούμενο από την μετατροπή, συγχώνευση νομικό πρόσωπο αποτελεί - κατά ένα τρόπο - συνέχεια της μετατραπέισας ή των συγχωνευθεισών επιχειρήσεων με άλλη, βέβαια νομική μορφή (εταιρική). Η άποψη αυτή στηρίζεται στο γεγονός ότι πολλές από τις σχετικές διατάξεις θεωρούν την προκύπτουσα, από τους ως άνω μετασχηματισμούς, εταιρία ως συνέπεια της μετατραπέισας, συγχωνευθείσας επιχειρήσεως, στο όνομα της οποίας συνεχίζονται οι εκκρεμείς δίκες των μετασχηματισθεισών επιχειρήσεων. Με την άποψη αυτή συντάσσεται και η ερμηνευτική εγκύκλιος του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων σύμφωνα με την οποία αν η μετατραπέισα εταιρεία, κατά τον

χρόνο της μετατροπής, είχε υποχρέωση τηρήσεως βιβλίου αποθήκης, η υποχρέωση αυτή συνεχίζει να υπάρχει και για το νέο νομικό πρόσωπο (που προέκυψε από τη μετατροπή) από τη σύστασή του. Αντίθετα από πλευράς φορολογίας εισοδήματος γίνεται σαφής διαχωρισμός μεταξύ της μετασχηματιζόμενης επιχειρήσεως και της προκύπτουσας από το μετασχηματισμό εταιρείας. Έτσι το προκύπτον αποτέλεσμα από τις συναλλαγές μέχρι της σύστασης της νέας εταιρείας θεωρείται ότι κτήθηκε από τη μετασχηματιζόμενη επιχείρηση, που υποχρεούται να το δηλώσει και φυσικά να το αναλάβει. Η προκύπτουσα από το μετασχηματισμό εταιρεία υπέχει φορολογική υποχρέωση για το αποτέλεσμα που θα προκύψει από τις διενεργούμενες από αυτήν από τη σύστασή της και μετά συναλλαγές.

Συγχώνευση ημεδαπών επιχειρήσεως με αλλοδαπές δεν επιτρέπεται. Μέχρι τη δημοσίευση του Ν. 2166/93, μετατροπή ελληνικής εταιρείας σε αλλοδαπή και τανάπαλιν ή συγχώνευση ελληνικής εταιρείας με αλλοδαπή δεν ήταν εφικτή κατά την κείμενη νομοθεσία ούτε στα πλαίσια των κρατών - μελών της ΕΟΚ.

Όμως από τη δημοσίευση του Ν. 2166/93 «Κίνητρα ανάπτυξης επιχειρήσεων κλπ» (ΦΕΚ 137/Α/24.8.1993) και κατ' εφαρμογή των διατάξεων 1-5 αυτού, μπορούν πλέον να μετατραπούν ή να συγχωνευθούν σε ημεδαπή ανώνυμη εταιρία και τα εγκατεστημένα στη χώρα μας υποκαταστήματα αλλοδαπών ανωνύμων εταιρειών ενώ με τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/92 δεν είχαν αυτό το δικαίωμα.

1.2. Μετατροπή προσωπικής εταιρείας (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) σε ανώνυμη εταιρεία

Εδώ, να σημειωθούν μόνο οι εξής παρατηρήσεις που αφορούν τη μετατρεπόμενη σε Α.Ε. προσωπική εταιρεία (Ο.Ε. ή Ε.Ε.).

α) Για τη μετατροπή της ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας σε ανώνυμη εταιρεία απαιτείται ομόφωνη απόφαση όλων των εταίρων της Ο.Ε. ή Ε.Ε. εκτός αν το καταστατικό της προβλέπει άλλη πλειοψηφία για την περίπτωση.

β) Επειδή η μετατροπή της προσωπικής εταιρείας σε Α.Ε. σημαίνει ουσιαστικά λύση της πρώτης και εισφορά στη δεύτερη όλων των περιουσιακών στοιχείων της πρώτης (εισφορά σε είδος) πρέπει αυτά να εκτιμηθούν από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20, όπως ρητά προβλέπεται από τη διάταξη αυτή για κάθε εισφορά σε είδος είτε κατά τη σύσταση ανώνυμης εταιρείας είτε κατά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου αυτής. Η επιτροπή θα συσταθεί από την αρμόδια νομαρχία, κατόπιν αιτήσεως, που θα υποβληθεί από την μετατρεπόμενη εταιρεία και θα συνοδεύεται από πρόσφατο ισολογισμό και παράβολο δημοσίου ταμείου.

Ο ισολογισμός αυτός της μετατρεπόμενης εταιρείας (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) θα είναι εσωλογιστικός (δηλαδή, θα προκύπτει από τα λογιστικά βιβλία) εάν αυτή τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., αλλιώς θα είναι εξωλογιστικός (δηλαδή θα προκύπτει από φυσική απογραφή).

γ) Η σύμβαση μετατροπής της προσωπικής εταιρείας σε Α.Ε. πρέπει να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου. Αυτό προκύπτει τόσο από την επιταγή του άρθρου 67 του Κ.Ν. 2190/20, το οποίο εφαρμόζεται αναλογικά και στις περιπτώσεις μετατροπής άλλου νομικού τύπου επιχειρήσεων σε ανώνυμη εταιρεία, όσο και από τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ίδιου νόμου.

1.3. Μετατροπή Ε.Π.Ε. σε ανώνυμη εταιρεία

Σύμφωνα με το άρθρο 67 του Κ.Ν. 2190/20

1. Προηγείται κάθε άλλης ενέργειας αίτηση της Ε.Π.Ε προς την αρμόδια Νομαρχία για τη σύσταση Επιτροπής του άρθρου 9 του νόμου αυτού, που θα εκτιμήσει το ενεργητικό και το παθητικό της εταιρείας και θα προσδιορίσει την καθαρή θέση αυτής.
2. Ακολουθεί η λήψη αποφάσεως από τη συνέλευση των εταίρων της Ε.Π.Ε. περί μετατροπής της σε Α.Ε. με την πλειοψηφία που ορίζει η παρ. 1 του άρθρου 38 του Ν. 3190/55, δηλαδή με πλειοψηφία των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου.
3. Το μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας που θα προκύψει από τη μετατροπή της Ε.Π.Ε. δεν μπορεί να υπολείπεται από το ελάχιστο όριο το οποίο προβλέπει το άρθρο 8 του Κ.Ν. 2190/20, δηλαδή, δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δραχμές. Τούτο εφόσον η μετατροπή γίνεται βάσει των διατάξεων του Κ.Ν. 2190/20 ή του νόμου αυτού και

-
- των διατάξεων των άρθρων 1-5 του Ν. 2166/93. Εάν, όμως η μετατροπή γίνεται με βάση τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72, τότε απαιτείται μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε. τουλάχιστον 60.000.000 δρχ.
4. Το καταστατικό της ανώνυμης εταιρείας συντάσσεται με βάση τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/20, περιλαμβάνει το ύψος του κεφαλαίου, το πρώτο διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας και τους ελεγκτές της πρώτης εταιρικής χρήσεως. Εγκρίνεται από τη συνέλευση των εταίρων της Ε.Π.Ε. και πρέπει να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου.
5. Η μετατροπή της Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. πρέπει να εγκριθεί από τον αρμόδιο Νομάρχη ή τον Υπουργό Εμπορίου. Η εγκριτική απόφαση καταχωρείται στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, ενώ σχετική ανακοίνωση περί συστάσεως της Α.Ε. δημοσιεύεται στην εφημερίδα της κυβερνήσεως. Με αυτές τις δύο ενέργειες επιτυγχάνεται η δημοσιότητα της νέας εταιρείας.
- Πριν από την ολοκλήρωση των πιο πάνω διατυπώσεων δημοσιότητας η μετατροπή δεν παράγει κανένα αποτέλεσμα. Μετά την τήρηση των διατυπώσεων αυτών ή από την μετατροπή προερχόμενη εταιρεία συνεχίζεται ως ανώνυμη εταιρεία.
6. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται χωρίς να επέρχεται βίαια διακοπή τους και χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε ειδικότερη διατύπωση για τη συνέχισή τους.
-

1.4. Διαδικασία μετατροπής επιχειρήσεως σε Α.Ε.

Η διαδικασία μετατροπής επιχειρήσεως οποιοδήποτε νομικού τύπου σε Α.Ε. έχει περιληπτικά ως εξής:

α) Λήψη αποφάσεως για τη μετατροπή

β) Συγκρότηση επιτροπής του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20, κατόπιν αιτήσεως της μετατρεπόμενης επιχειρήσεως προς την οικεία Νομαρχία.

γ) Η επιτροπή προβαίνει στην εκτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της μετατρεπόμενης επιχείρησης και συντάσσει σχετική έκθεση

δ) Με βάση την έκθεση αυτή καταρτίζεται το καταστατικό της εκ μετατροπής προκύπτουσας ανώνυμης εταιρείας και υπογράφεται ενώπιον συμβολαιογράφου η πράξη μετατροπής

ε) Αντίγραφο του συμβολαίου μετατροπής υποβάλλεται στην οικεία Νομαρχία, η οποία εκδίδει τη σχετική απόφαση εγκρίσεως της μετατροπής της επιχειρήσεως σε Α.Ε. και του καταστατικού της

στ) Η άνω απόφαση καταχωρείται στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της Νομαρχίας και δημοσιεύεται σχετική ανακοίνωση στην εφημερίδα της κυβερνήσεως. Με τις ενέργειες αυτές τελειώνει η διαδικασία της μετατροπής και αποκτά νομική προσωπικότητα η εξ' αυτής προελθούσα Α.Ε.

1.5. Συγχώνευση επιχειρήσεων. Σχετικές διατάξεις

Οι διατάξεις που αναφέρονται στη συγχώνευση των επιχειρήσεων είναι:

α) Του Ν.Δ. 1297/72 και των άρθρων 1-5 του Ν.2166/93 που πραγματεύονται τη συγχώνευση οποιωνδήποτε εταιρικών τύπων, αλλά και ατομικών επιχειρήσεων σε ανώνυμη εταιρεία.

β) Των άρθρων 68-80 του Κ.Ν. 2190/20, όπως αυτά τροποποιήθηκαν και τέθηκαν με το Π.Δ. 498/87, τα οποία αφορούν μόνο συγχωνεύσεις ανωνύμων εταιρειών. Η συγχώνευση δύο ή περισσότερων ανωνύμων εταιρειών μπορεί να γίνει με τρεις τρόπους: αα) Συγχώνευση με διάλυση των συγχωνευομένων εταιρειών και δημιουργία νέας ανώνυμης εταιρείας. ββ) συγχώνευση με απορρόφηση από μία ανώνυμη εταιρεία (της απορροφούσα) της άλλης (απορροφούμενης) ή των άλλων εταιρειών. γγ) Με εξαγορά μιας ή περισσότερων εταιρειών από άλλη ανώνυμη εταιρεία. Η πράξη της εξαγοράς εξομοιώνεται με απορρόφηση. Συνεπώς και στις τρεις αυτές περιπτώσεις (συγχωνεύσεως, απορροφήσεως και εξαγοράς ανωνύμων εταιρειών) εφαρμόζεται η διαδικασία των άρθρων 69-77 του Κ.Ν. 2190/20.

γ) Των άρθρων 54 και 55 του Ν.3190/55 για τη συγχώνευση εταιρειών περιορισμένης ευθύνης είτε με σύσταση νέας Ε.Π.Ε. είτε με απορρόφηση από μία Ε.Π.Ε άλλης ή άλλων Ε.Π.Ε.

Γνήσια και καταχρηστική συγχώνευση

Όπως σημειώθηκε και παραπάνω, η σύσταση νέας εταιρείας από μετατροπή ατομικής επιχείρησης, προσωπικής εταιρείας ή κοινωνίας αστικού δικαίου ή και από συγχώνευση τέτοιων μορφών επιχειρήσεων (καταχρηστική συγχώνευση) δεν προβλέπεται από τις διατάξεις του εμπορικού δικαίου, αλλά μόνον από τους αναπτυξιακούς νόμους 1297/72 και 2166/93.

Φορολογικά κίνητρα για τη συγχώνευση σε Α.Ε.

Από το Ν.Δ. 1297/72 και το Ν.2166/93 παρέχονται διάφορες φοροαπαλλαγές και διευκολύνσεις για τη συγχώνευση σε Α.Ε. Επίσης επί συγχωνεύσεως βιοτεχνικών, βιομηχανικών μεταλλευτικών ή λατομικών επιχειρήσεων, οποιαδήποτε μορφή πλην ανώνυμης εταιρείας, με σκοπό τη δημιουργία βιοτεχνικής, βιομηχανικής, μεταλλευτικής ή λατομικής ανώνυμης εταιρείας, απαλλάσσεται από τη φορολογία εισοδήματος ποσοστού μέχρι δέκα τοις εκατό (10%) των συνολικών καθαρών κερδών που προκύπτουν από τον ισολογισμό της συνιστώμενης ανώνυμης εταιρείας κατά τα πρώτα πέντε οικονομικά έτη από τη συγχώνευση με την προϋπόθεση ότι το κεφάλαιο αυτής θα ανέρχεται στα εκατό εκατομμύρια δραχμές. Η ίδια απαλλαγή παρέχεται και όταν μεταξύ των συγχωνευμένων επιχειρήσεως των άνω κατηγοριών περιλαμβάνονται και μία ή περισσότερες ανώνυμες εταιρείες, αλλά τότε η εκ της συγχωνεύσεως προκύπτουσα ανώνυμη εταιρεία πρέπει να έχει

μετοχικό κεφάλαιο τουλάχιστον 200.000.000 δρχ ολοσχερώς καταβλημένο άρθρο 9 (Ν.1882/1990).

Περιπτώσεις συγχωνεύσεως επιχειρήσεων

Με βάση τα όσα σημειώνονται παραπάνω, μπορούμε να διακρίνουμε τις ακόλουθες περιπτώσεις συγχωνεύσεως επιχειρήσεων:

α) Συγχώνευση δύο ή περισσότερων ανωνύμων εταιρειών, που προβλέπεται από τα άρθρα 68-80 του Κ.Ν. 2190/20 και μπορεί να γίνει είτε με δημιουργία νέας ανώνυμης εταιρείας είτε με απορρόφηση ή εξαγορά, όπως αναφέρεται παραπάνω. Στις περιπτώσεις που στη συγχώνευση μετέχουν μόνο ανώνυμες εταιρείες, εφαρμόζεται η γραφειοκρατική διαδικασία των άρθρων 68-80 του Ν. 2190/20, χωρίς καμία παρέκκλιση.

β) Συγχώνευση άλλου νομικού τύπου επιχειρήσεως (ατομικών, προσωπικών εταιρειών, Ε.Π.Ε.) σε ανώνυμη εταιρεία ή συγχώνευση ανώνυμης εταιρείας με επιχείρηση ή επιχειρήσεις άλλου νομικού τύπου. Όλες αυτές οι περιπτώσεις διέπονται από τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72 σε συνδυασμό και προς τις διατάξεις του άρθρου 4 Κ.Ν. 2190/20 (έγγραφο Κ3-4234/10.6.88 Υπουργείου Εμπορείου). Μετά την ισχύ του Ν. 2166/93 η συγχώνευση επιχειρήσεων αυτής της κατηγορίας σε Α.Ε. μπορεί να γίνει κατ' επιλογή των ενδιαφερομένων - βάσει των διατάξεων του Ν.Δ. 1297/72 ή των άρθρων 1-5 του Ν. 2166/93.

1.6. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα μετατροπής και συγχωνεύσεως επιχειρήσεων

Η μετατροπή και η συγχώνευση επιχειρήσεων οδηγούν - κατά κανόνα - στη δημιουργία ισχυρότερων και ανώτερης οργανωτικής μορφής οικονομικής μονάδων. Από τις ενέργειες αυτές προκύπτουν, φυσικά για τις νεοδημιουργούμενες επιχειρήσεις πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα - με σαφώς υπερέχοντα τα πρώτα.

Πλεονεκτήματα από τη μετατροπή και συγχώνευση επιχειρήσεων:

α) Το πρώτο πλεονέκτημα είναι η δημιουργία ισχυρότερης οικονομικής μονάδας με ευρύτερη απήχηση στην αγορά, αύξηση της πιστοληπτικής ικανότητας και γενικά βελτίωση του όλου κλίματος γύρω από την επιχείρηση.

β) Ενίσχυση της επιχειρήσεως σε μέσα και πρόσωπα. Επιτυγχάνεται συγκέντρωση κεφαλαίου και είσοδος νέων επιχειρηματικών στελεχών (νέο αίμα) στην οικονομική μονάδα.

γ) φορολογικά πλεονεκτήματα. Εφόσον η μετατροπή και η συγχώνευση γίνει με βάση τις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων (Ν.Δ. 1297/72, άρθρα 1-5 Ν. 2166/93) επιτυγχάνονται σπουδαία φορολογικά πλεονεκτήματα. Έτσι, απαλλάσσονται από κάθε φόρο ή τέλος υπέρ του δημοσίου ή τρίτων ή σύμβαση μετατροπής ή συγχωνεύσεως, η εισφορά και η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων και κάθε άλλη σχετική

συμφωνία ή πράξη. Ακίνητα, που ανήκουν και χρησιμοποιούνται από την συγχωνευόμενη ή μετατρεπόμενη επιχείρηση και εισφέρονται στη νεοδημιουργούμενη εταιρεία, απαλλάσσονται και από το φόρο μεταβιβάσεως ακινήτων. Η προκύπτουσα υπεραξία κατά τη συγχώνευση ή μετατροπή δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος κατά το χρόνο του μετασχηματισμού. Τα υπάρχοντα στις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις ευεργετήματα αναπτυξιακών νόμων μεταφέρονται στις προκύπτουσες από τη μετατροπή ή συγχώνευση εταιρείες. Και κατά το άρθρο 2 Ν.2166/93, η ζημιά που υπάρχει στον ισολογισμό μετασχηματιζόμενης επιχειρήσεως, μεταφέρεται στη νέα εταιρεία και συμψηφίζεται με μελλοντικά κέρδη.

δ) Περιορισμός της ευθύνης των ιδιοκτητών της επιχείρησης (για τα χρέη αυτής προς τρίτους) μέχρι του ποσού του κεφαλαίου συμμετοχής τους. Το πλεονέκτημα αυτό προκύπτει, εφόσον η μετατροπή ή η συγχώνευση καταλήγει σε ανώνυμη εταιρεία, που είναι και ο κανόνας.

ε) Δυνατότητα συνεχίσεως της επιχειρήσεως από άλλα πρόσωπα, σε περίπτωση θανάτου ή αποχωρήσεως του ή των ιδρυτών. Στην περίπτωση μάλιστα της ανώνυμης εταιρείας η διαδικασία αυτή γίνεται (χωρίς πολύπλοκες γραφειοκρατικές διαδικασίες και χωρίς κόστος) με τη μεταβίβαση των μετοχών.

στ) Επίτευξη μεγαλύτερου βαθμού οργανώσεως τόσο στην παραγωγή, όσο και στην διαχείριση.

Μειονεκτήματα:

α) Ο προσωπικός έλεγχος του επιχειρηματία πάνω στην επιχείρησή του χαλαρώνει. Όσο πιο μεγάλη είναι η οικονομική μονάδα, τόσο αυξάνει και η χαλάρωση μέχρι του σημείου της τέλει ανυπαρξίας ελέγχου των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων σε πολύ μεγάλες ανώνυμες εταιρείες με διασπορά των μετοχών τους.

β) Μείωση της ευελιξίας που υπάρχει στις μικρές επιχειρήσεις, όπου ο επιχειρηματίας παίρνει άτυπα και ταχύτατα της αποφάσεις του.

γ) Μεγαλύτερη γραφειοκρατία (οργανωμένο λογιστήριο κλπ υπηρεσίες), περισσότεροι έλεγχοι (εσωτερικοί και εξωτερικοί) επί των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Οι περισσότεροι και διασταυρούμενοι έλεγχοι, πάντως είναι για την επιχείρηση πλεονέκτημα.

1.7. Σύγκριση ανάμεσα στους ισχύοντες τρόπους μετασχηματισμού επιχειρήσεως σε Α.Ε.

Η μετατροπή και συγχώνευση επιχειρήσεων σε ανώνυμη εταιρεία μπορεί να γίνει:

α) **Με βάση του Ν.Δ. 1297/72.** Η εφαρμογή των διατάξεων αυτού αποκλείει την παράλληλη εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 2166/93 και τανάπαλιν, επειδή οι διαδικασίες που προβλέπουν αυτά τα δύο νομοθετήματα και οι προϋποθέσεις που θέτουν παρουσιάζουν ουσιαστικές διαφορές. Με τις διατάξεις αυτού παρέχονται κίνητρα για τη

μετατροπή και συγχώνευση επιχειρήσεων προς δημιουργία μεγάλων οικονομικών μονάδων (π.χ. Α.Ε.).

Τα κίνητρα είναι διάφορες φορολογικές απαλλαγές και διευκολύνσεις όπως:

α) Μη φορολόγηση της προκύπτουσας υπεραξίας των εισφερομένων στοιχείων κατά το χρόνο της μετατροπής ή συγχώνευσης μέχρι το χρόνο διάλυσης της νέας εταιρείας.

β) Απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης των εισφερόμενων ακινήτων

γ) Δημιουργία αφορολόγητου αποδεματικού 10% στα κέρδη της πρώτης πενταετίας

δ) Απαλλαγή της συμβάσεως περί συγχωνεύσεως ή μετατροπής κλπ από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου, ή οποιοδήποτε άλλου τέλους υπέρ του δημοσίου, όπως και από κάθε εισφορά ή δικαίωμα υπέρ οποιοδήποτε τρίτου.

ε) Αναστολή της φορολόγησεως με φόρο εισοδήματος των αφορολογήτων κρατήσεων που έχουν σχημαπιστεί από τις συγχωνευόμενες ή μετατρεπόμενες επιχειρήσεις.

Για να ισχύουν τα κίνητρα αυτά απαιτείται να τηρηθούν ορισμένες προϋποθέσεις όπως

α) Το κεφάλαιο της εκ μετατροπής ή συγχωνεύσεως προερχόμενης εταιρείας να ανέρχεται τουλάχιστον στο ποσό των εξήντα εκατομμυρίων (60.000.000) δρχ. για Α.Ε.

β) Οι μετοχές της νέας από μετατροπή ή συγχώνευση Α.Ε να είναι υποχρεωτικά ονομαστικές στο σύνολο τους για μια πενταετία και τις μεταβιβάσιμες κατά ποσοστό 75% επίσης για μια πενταετία.

Η εκτίμηση των εισφερομένων στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της μετατρεπόμενης ή των συγχωνευομένων επιχειρήσεων γίνεται από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20.

β) Βάση των άρθρων 1-5 του Ν. 2166/93(1). Και ο νόμος αυτός παρέχει τα ίδια φορολογικά κίνητρα όπως και το Ν.Δ. 1297/72 για το μετασχηματισμό επιχειρήσεων σε Α.Ε. Επιπλέον παρέχει τη δυνατότητα μεταφοράς της ζημιάς που υπάρχει στον ισολογισμό των μετασχηματιζομένων επιχειρήσεων, για συμψηφισμό με μελλοντικά κέρδη της νέας εταιρείας.

Κατά την μετατροπή ή συγχώνευση επιχειρήσεων σε Ανώνυμη Εταιρεία το κεφάλαιο της νέας εταιρείας πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο με το κατώτατο όριο (όπως ορίζεται στο άρθρο 38 του Ν. 2065/92), δηλαδή, δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δραχμές. Δεν απαιτείται όμως, οι μετοχές της νέας εταιρείας να είναι ονομαστικές, ούτε υπάρχει η απαγόρευση της μη μεταβίβασης κατά ποσοστό 75% για την πρώτη πενταετία.

Ο μετασχηματισμός (μετατροπή, συγχώνευση) των επιχειρήσεων γίνεται με βάση τις λογιστικές αξίες των διαφόρων στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, όπως αυτά εμφανίζονται στον συντασσόμενο ισολογισμό. Η διαπίστωση της λογιστικής αξίας των άνω

στοιχείων γίνεται είτε από φοροελεγκτικά όργανα της αρμόδιας ΔΟΥ είτε από ορκωτό ελεγκτή κατ' επιλογή της ενδιαφερόμενης επιχείρησης. Οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ.¹

---

¹ Οι διατάξεις των άρθρων 1 και 5 του ν. 2166/93 έχουν εφαρμογή επί όλων εν γένει των επιχειρήσεων που θέλουν να μετατραπούν ή να συγχωνευθούν σε Α.Ε. ανεξάρτητα από το αντικείμενο των εργασιών τους. Ενώ οι διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72 δεν εφαρμόζονται σε επιχειρήσεις που το αντικείμενο των εργασιών τους είναι κατά κύριο λόγο η κατασκευή ή η εκμετάλλευση πάσης φύσεως ακινήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

2.1. Κείμενο Ν.Δ. 1297/72

ΝΟΜ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ 1297/1972 (Φ.Ε.Κ. 217/Α/1972)

ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΙΝ Η ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ.

Άρθρον 1.

Αι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται επί συγχωνεύσεως ή μετατροπής επιχειρήσεων, οιασδήποτε μορφής, εις ανώνυμον εταιρείαν ή προς τον σκοπόν ιδρύσεως ανωνύμου εταιρείας, υπό την προϋπόθεσιν ότι, η συγχώνευσις ή μετατροπή θα τελειωθεί μέχρι και της 31^{ης} Δεκεμβρίου 1996¹

---

¹ Η αρχική ισχύς του Ν.Δ. 1297/72 παρατάθηκε με διάφορα νομοθετήματα διαδοχικά μέχρι 31.12.1992, με το άρθρο 9 παρ. 9 του Ν. 1882/1990. Και με το άρθρο 5 παρ. 2 του Ν. 2166/93 πήρε νέα παράταση μέχρι 31.12.1996. Τελικά δόθηκε παράταση ως 31 Δεκεμβρίου 2000.

Α) Πρόσθετο φορολογικά κίνητρα:

α) Νόμος 1882/90, άρθρο 9 παρ. 1 και άρθρο 20 Ν. 1892/90.

Απαλλάσσεται της φορολογίας για μια πενταετία ποσοστό μέχρι 10% των κερδών της ανώνυμης εταιρίας που προήλθε από συγχώνευση βιομηχανικών, βιοτεχνικών, μεταλλευτικών και λατομικών επιχειρήσεων, εφόσον το μετοχικό κεφάλαιο είναι τουλάχιστον 100.000.000 δρχ. Εάν μετοξύ των συγχωνευομένων επιχειρήσεων υπάρχει και Α.Ε., τότε το κεφάλαιο της προεχόμενης από τη συγχώνευση ανώνυμης εταιρίας πρέπει να είναι τουλάχιστον 200.000.000 δρχ. Το απαλλασσόμενο ποσό κερδών εμφανίζεται στα βιβλία Α.Ε. σε ειδικό λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού.

β) Απαλλαγή σε περίπτωση διάσπασης Α.Ε.;

Άρθρον 2.

1. Η εκ της κατά το άρθρον 1 συγχωνεύσεως ή μετατροπής προκύπτουσα υπεραξία δεν υπόκειται, κατά τον χρόνον της συγχωνεύσεως ή μετατροπής, εις φόρον εισοδήματος.¹

2. Η κατά την προηγουμένην παράγραφον υπεραξία, διαπιστουμένη δι' απογραφής των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των συγχωνευομένων ή μετατρεπομένων επιχειρήσεων και εμφανιζομένη σπαραιτήτως εις ειδικούς λογαριασμούς της συγχωνευούσης ή της νέας εταιρίας μέχρι του χρόνου διαλύσεώς της θεωρείται περιερχομένη εις ταύτην και φορολογείται κατά τον χρόνον της της καθ' οιονδήποτε τρόπον διαλύσεώς της, εφαρμοζομένων αναλόγως εν προκειμένω δια μεν τας ανωνύμους εταιρείας των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 26 του Ν.Δ. 3323/55.

Νόμος 1828/1989, άρθρο 22 παρ. 11. Οι απαλλαγές των άρθρων 2 και 3 του ν.δ. 1297/1972, οι οποίες παρέχονται σε περίπτωση απόσχισης κλάδου με τις προϋποθέσεις του άρθρου 4 του νομοθετικού αυτού διατάγματος, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 7 του άρθρου 9 του ν. 1731/1987 (ΦΕΚ - Α' 161) και των άρθρων 5 και 6 του ίδιου νομοθετικού διατάγματος, παρέχονται και σε κάθε περίπτωση διάσπασης ανώνυμης εταιρίας σύμφωνα με τις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος 498/1987 (ΦΕΚ - Α' 236), εφ' όσον το μετοχικό κεφάλαιο καθεμιάς από τις επωφελούμενες από τη διάσπαση εταιρίες δεν είναι μικρότερο του καθοριζόμενου στο άρθρο 4 του ν.δ. 1297/1972 ελάχιστου ορίου κεφαλαίου.

¹ Η υπεραξία αυτή απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος, αδιακρίτως αν προέρχεται από εισφορά παγίων ή εμπορευσίμων στοιχείων (Σ.Ε. 1802/88).

3.² Προκειμένου υπολογισμού των εκπιπτόμενων από τα ακαθάριστα έσοδα αποσβέσεων επί της αξίας των εισφερομένων από την συγχωνευομένην ή μετατρεπομένην επιχείρησιν, παγίων περιουσιακών στοιχείων, βάσει των ισχυουσών διατάξεων, λαμβάνεται ως βάση η αναπόσβεστος αξία η οριστικώς αναγνωρισθείσα, βάσει των ισχυουσών διατάξεων εκάστου παγίου περιουσιακού στοιχείου, προσυζητημένη κατά την αναλογούσαν εις αυτήν υπεραξία, η οποία προέκυψε κατά την μετατροπήν ή συγχώνευσιν των επιχειρήσεων. Αι υπολογιζόμεναι αποσβέσεις επί της υπεραξίας της αναλογούσης εις αποσβεσθείσαν αξίαν των εισφερομένων από την μετατρεπομένην ή συγχωνευομένην επιχείρησιν παγίων περιουσιακών στοιχείων, δεν εκπίπτονται εκ των ακαθάριστων εσόδων της εκ μετατροπής ή συγχωνεύσεως προελθούσης εταιρίας, προκειμένου υπολογισμού των καθαρών κερδών αυτής, βάσει των ισχυουσών διατάξεων.

Άρθρον 3.

Γ³ Η κατά το άρθρον 1 του παρόντος σύμβασις περί συγχωνεύσεως ή μετατροπής, η εισφορά και μεταβίβασις των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευομένων ή μετατρεπομένων επιχειρήσεων, πάσα σχετική πράξις ή συμφωνία αφορώσα την εισφοράν ή μεταβίβασιν στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού ή άλλων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, ως και παντός εμπραγμάτου δικαιώματος, αι αποφάσεις των κατά νόμον οργάνων των

---

² Η παρ. 3 του άρθρου 2 προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 19 του Ν. 849/78. Ισχύς από 22.12.78

³ Όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 19 του Ν. 849/78.

συγχωνευομένων ή μετατρεπομένων εταιριών και πάσα άλλη συμφωνία η πράξις απαιτούμενη δια την συγχώνευσιν ή μετατροπίν ή την σύστασιν της νέας εταιρίας, η σημοσίευσις αυτών εν τω Δελτίω Ανωτύμων Εταιριών της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και η μεταγραφή των σχετικών πράξεων απαλλάσσονται παντός φόρου, τέλους χαρτοσήμου, ή οιουδήποτε ετέρου τέλους υπέρ του Δημοσίου, ως και εισφοράς ή δικαιώματος υπέρ οιουδήποτε τρίτου.

Προκειμένου περί ακινήτων ανηκόντων και χρησιμοποιούμενων από την συγχωνευομένην ή μετατρεπομένην επιχείρησιν και εισφερομένων εις την συγχωνεύουσαν ή την συνιστωμένην εταιρείαν, η απαλλαγή από του φόρου μεταβιβάσεως χωρεί υπό την προϋπόθεσιν ότι τα εισφερόμενα ακίνητα θα χρησιμοποιηθούν δια τας ανάγκας της συγχωνεύουσης ή της συνιστωμένης εταιρίας τουλάχιστον επί μίαν πενταετία από της συγχωνεύσεως ή μετατροπής.

Η ανωτέρω απαλλαγή από του φόρου μεταβιβάσεως ακινήτων περιλαμβάνει και την περίπτωσιν κατ' ην το εισφερόμενον εις την συγχωνεύουσαν ή την συνιστωμένην εταιρείαν ακίνητον, είχεν εισφερθή κατά χρήσιν εις την συγχωνευομένην ή μετατρεπομένην εταιρείαν και αποδεδειγμένως είχε χρησιμοποιηθεί δια τας ανάγκας αυτής επί μίαν πενταετίαν προ της συγχωνεύσεως ή μετατροπής. αυτής, υπό την προϋπόθεσιν ότι θα χρησιμοποιηθεί δια τας ανάγκας της συγχωνεύουσης ή της συνιστώμενης εταιρείας τουλάχιστον επί μίαν πενταετία από της συγχωνεύσεως ή μετατροπής. Κατά την διάρκειαν της πενταετίας επιτρέπεται όπως η συγχωνεύουσα ή συνιστωμένη εταιρεία, υπό την προϋπόθεσιν ότι δεν μεταβάλλεται το κύριον αντικείμενον των εργασιών της:

α. Εκμισθώνη τα ακίνητα

β. Εκποίηση τα συνεπεία της συγχωνεύσεως ή μετατροπής αποκτώμενα ακίνητα, υπό την προϋπόθεσιν ότι το προϊόν της εκποίησησεως θα χρησιμοποιηθεί εντός προθεσμίας δύο (2) ετών από της εκποίησησεως δια την απόκτησιν ακινήτων ή ετέρων καινουργών παγίων περιουσιακών στοιχείων, ίσης τουλάχιστον αξίας, τα οποία θα εξυπηρετούν τας ανάγκας της επιχειρήσεως ή δι' εξόφλησιν οφειλών εκ δανείων και πιστώσεων προς τραπεζικά ιδρύματα, φορολογικών υποχρεώσεων προς το δημόσιον, ως και ασφαλιστικών εισφορών προς ασφαλιστικά ιδρύματα και ταμεία, υφισταμένων κατά την εκποίησιν των ακινήτων.

2.⁴ ειδικώτερον επί συγχωνεύσεως φαρμακοβιομηχανιών συμφώνως προς τους όρους του παρόντος νόμου η σχετική μεταβίβασις των εν ισχύι ή υπό ανανέωσιν τελουσών αδειών κυκλοφορίας φαρμακευτικών προϊόντων των συγχωνευομένων επιχειρήσεων διανεργείται ατελώς δι' ειδικής αποφάσεως του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών εκδιδομένης εντός 30 ημερών από της υποβολής της σχετικής αιτήσεως. Αι λεπτομέρειαι ως και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δια τας εν λόγω μεταβιβάσεις καθορισθήσονται άπαξ δια προεδρικού διατάγματος, εκδιδομένου προτάσει του αυτού υπουργού και του υπουργού του συντονισμού.

Διά τα ούτω μεταβιβαζόμενα φαρμακευτικά προϊόντα παύουν ισχύουσαι εφεξής αι διατάξεις του άρθρου 7 παρ. β του Ν.Δ. 96/1973 και του άρθρου 2 του Ν.Δ. 308/1974 δια τρία έτη από της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου.

---

⁴ Η παρ. 2 του άρθρου 3 προστέθηκε με το άρθρο 19 παρ 11 του Ν. 849/1978

Άρθρον 4.

Προϋπόθεσις εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 1,2 και 3 είναι: α) ότι η από τη συγχώνευσης ή μετατροπή προερχόμενη εταιρεία θα έχει κατά το χρόνο της συγχώνευσης ή συστασής της, ολοσχερώς καταβεβλημένο κεφάλαιο όχι κατώτερο, αν μεν είναι ανώνυμη εταιρεία, των εξήντα εκατομμυρίων (60.000.000) δραχμών. β) ότι στις περιπτώσεις μετατροπής ατομικής επιχείρησης ή προσωπικής εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης σε ανώνυμη εταιρεία ή συγχώνευσης αυτών με ανώνυμη εταιρεία, οι μετοχές της ανώνυμης εταιρείας, που αντιστοιχούν στην αξία του εισφερόμενου κεφαλαίου, θα είναι υποχρεωτικά ονομαστικές στο σύνολό τους και μη μεταβιβάσιμες κατά ποσοστό 75% του συνόλου τους για μια πενταετία από το χρόνο της συγχώνευσης ή μετατροπής, με εξαίρεση τις μετοχές που αντιστοιχούν στην αξία του εισφερομένου κεφαλαίου από ανώνυμη εταιρεία της οποίας οι μετοχές είναι ανώνυμες στις περιπτώσεις συγχώνευσης ανώνυμων εταιρειών ή συγχώνευσης ανώνυμης εταιρείας με επιχείρηση οποιασδήποτε νομικής μορφής.⁵

---

⁵ Η περίπτωση β' του άρθρου 4 τέθηκε όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 παρ 7 του Ν. 1731/1987 (ισχύς από 9.9.1987)

Η αντικατασταθείσα διάταξη είχε ως εξής:

«β) ότι εις τας περιπτώσεις μετατροπής ατομικής επιχείρησης ή προσωπικής εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης εις ανώνυμον εταιρεία ή συγχωνεύσεως τοιούτων μετ' ανωνύμου εταιρείας αι μετοχαί της ανωνύμου εταιρείας, αι αντιστοιχούσαι εις την αξίαν του εισφερόμενου κεφαλαίου, θα είναι υποχρεωτικώς ονομαστικά εν τω συνόλω των και μη μεταβιβάσιμοι κατά ποσοστόν 75% του συνόλου των επί μίαν πενταετίαν από της συγχωνεύσεως ή μετατροπής».

Άρθρον 5

1. εις περίπτωσιν καθ'ην η συγχωνεύουσα ή η νέα εταιρεία ήθελε διαλυθή καθ' οιονδήποτε τρόπον προ της παρόδου πενταετίας από της συγχωνεύσεως ή συστάσεως αυτή υποχρεούται εις την καταβολή παντός φόρου ή τέλους υπερ του δημοσίου ή τρίτου, ούτινος η απαλλαγή ή η αναβολή καταβολής προβλέπεται υπό των διατάξεων των άρθρων 2 και 3.

Εν τη περιπτώσει ταύτη: α) ο μεν φόρος εισοδήματος επί της κατά το άρθρον 2 υπεραξίας υπολογίζεται προκειμένου περί ανωνύμου εταιρείας επί τη βάσει του συντελεστού του επιβαλλομένου επί των μη διανεμομένων κερδών των ανωνύμων εταιρειών κατά τον χρόνον της διαλύσεως της εταιρείας. β) οι λοιποί φόροι, τέλη χαρτοσήμου ή τέλη ή εισφοραί υπέρ του δημοσίου ή τρίτου υπολογίζονται επί τη βάσει των συντελεστών των ισχυόντων κατά τον χρόνο της συγχωνεύσεως ή συστάσεως της εταιρείας

2. Οι κατά την προηγουμένων παράγραφο φόροι και τέλη καταβάλλονται άνευ προσαυξήσεως λόγω εκπροθέσμου, διά δηλώσεως της υποχρέου εταιρείας, υποβαλλομένης εις τον αρμόδιο οικονομικών έφορον εντός προθεσμίας δύο μηνών από την διαλύσεώς της, κατά τα ειδικώτερον δι' αποφάσεως του υπουργού οικονομικών οριζόμενα.

Κοινή απόφαση Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Ε. 2665/1988 (ΦΕΚ Β/ 141-15.3.1988), άρθρο 4 παρ 2 - Αν κατά τη συγχώνευση δύο εταιρειών δι' απορροφήσεως είναι αδύνατη η έκδοση μετοχών, επειδή η αξίωση γιο έκδοση νέων μετοχών αποσβέννυται λόγω συγχύσεως, παύει ισχύουσα η υποχρέωση του άρθρου 4 του ΝΔ. 1297/1972 περί εκδόσεως μετοχών και δη ονομαστικών.

4.⁶ Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται σε περίπτωση διάλυσης της με το παρόν συστατώμενης ή συγχωνευόμενης εταιρείας για το σκοπό περαιτέρω συγχώνευσης με άλλη επιχείρηση ή διάσπασης ανώνυμης εταιρείας βάσει του π.δ. 498/1987 η απόσχισης κλάδου κατά το άρθρο 7 του παρόντος για ίδρυση ανώνυμης εταιρείας, εφ' όσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 6 και 7 του άρθρου 4 του παρόντος.

Άρθρον 6⁷

1. Εν περιπτώσει μη τηρήσεως α) των εν άρθρω 4 προϋποθέσεων αίρονται αυτοδικαίως αι υπό του παρόντος παρεχόμεναι φορολογικαί απαλλαγαί ή διευκολύνσεις, β) των εν άρθρω 3 προϋποθέσεων αίρονται αυτοδικαίως αι υπό του παρόντος παρεχόμεναι φορολογικαί απαλλαγαί ή διευκολύνσεις αι αναλογούσαι εις την αξίαν του εκποιουμένου ακινήτου και καθ' ο μέρος το προϊόν της εκποιήσεως δεν διατίθεται κατά τα εν τη περιπτώσει (β) του τελευταίου εδαφίου του αυτού άρθρου οριζόμενα.

Άρθρον 7

1. ⁸ Οι αναφερόμενες στα άρθρα 2 και 3 φορολογικές απαλλαγές παρέχονται, με τις προϋποθέσεις των άρθρων 4 έως και 6, και σε περίπτωση εισφοράς, από λειτουργούσα επιχείρηση ενός ή περισσότερων βιομηχανικών

---

⁶ Η παρ. 4 του άρθρου 5 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 παρ 12 του Ν. 1828/1989

⁷ το άρθρο 6 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 19 παρ. 5 του Ν. 849/1978

⁸ Η παρ. 1 του άρθρου 7 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 19 παρ 6 του Ν. 849/1978 το άρθρο 11 παρ. 3 του Ν. 1591/1986 και το άρθρο 9 παρ. 8 του Ν. 1882/1990 με το οποίο αντικαταστάθηκε το πρώτο εδάφιο.

κλάδων αυτής σε λειτουργούσα ή συνιστώμενη ανώνυμη βιομηχανική εταιρεία, με την προϋπόθεση ότι το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο μετά την εισφορά, της εταιρείας που απορροφά τον κλάδο ή της νέας εταιρείας που συστήνεται, δεν είναι κατώτερο των εκατό εκατομμυρίων (100.000.000) δραχμών και το κεφάλαιο της εισφέρουσας τον κλάδο επιχείρησης, αν εμπίπτει στις διατάξεις του παρόντος, δεν είναι μικρότερο μετά την εισφορά του κλάδου, του ελάχιστου ορίου κεφαλαίου που καθορίζει το άρθρο 4 του παρόντος.

Η κατά το προηγούμενο εδάφιο έννοια του κλάδου δεν αίρεται, εάν δεν ήθελον εισφερθή ένια πάγια περιουσιακά στοιχεία τούτου, των οποίων η εκμετάλλευσις θα ήτο προφανώς ασύμφορος δια την απορροφώσαν ή την συνιατωμένην νέαν εταιρείαν. Εάν η αξία των μη εισφερόμενων παγίων περιουσιακών στοιχείων εξεπέσθη εκ των καθαρών κερδών, βάσει των διατάξεων του Ν.Δ. 1078/71, Ν.Δ. 1313/72, Ν.Δ. 331/74 και του Ν. 289/1976, και εφ' όσον κατά τον χρόνο της εισφοράς του κλάδου δεν έχει συμπληρωθεί πενταετία από του έτους εντός του οποίου ηγοράσθησαν ή αιπεκτήθησαν, δεν επιτρέπεται προ της συμπληρώσεως της πενταετίας εκποιήσις υπό της εισφερούσης τον κλάδον επιχειρήσεως, άλλως αι αντιστοιχούσαι αφορολόγητοι κρατήσεις υπόκεινται εις φορολογίαν κατά τον χρόνο της εκποιήσεως.

Εισφορά βιομηχανικού κλάδου αποτελεί και η εισφορά σε ανώνυμη εταιρεία μιας ή περισσοτέρων εργοστασιακών μονάδων, με την προϋπόθεση ότι αποτελεί τεχνικοοικονομικό σύνολο που μπορεί να λειτουργήσει αυτοτελώς.

---

2. ⁹ Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και σε περίπτωση εισφοράς από οιασδήποτε μορφής λειτουργούσα επιχείρηση, τμήματος ή κλάδου αυτής σε λειτουργούσα ή συνιστώμενη ανώνυμη εταιρεία.

3. ¹⁰ Αι διατάξεις των άρθρων 2 και 3 εφαρμόζονται και επί συγχωνεύσεως ή μετροπής Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων παντός βαθμού, των επιχειρήσεων αυτών, των κοινοπραξιών των Ν. 479/1943 και Ν.Δ. 3874/1958 και των πάσης φύσεως εταιριών εις τα οποίας μετέχουν μόνον Γεωργικά Συνεταιριστικά Οργανώσεις ή και η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, ως και επί διαλύσεως αυτών είτε επί σκοπώ εγγραφής των μελών των εις ετέραν ομοίαν οργάνωσιν εις ην μεταβιβάζονται τα περιουσιακά στοιχεία της διαλυθείσης οργανώσεως ή επιχειρήσεως, είτε λόγω περιελεύσεως απάντων των μερίδων των κοινοπρακτούντων εις μίαν εξ αυτών.

Άρθρον 8.

Η αποτίμηση της αξίας των εισφερομένων εις είδος κατά τας διατάξεις του παρόντος, περιουσιακών στοιχείων εις ανώνυμον εταιρείαν ενεργείται υπό της επιτροπής του άρθρου 9 του Ν. 2190/1920, ως ούτος εκωδικοποιήθη διά του Β. Διατάγματος 174/1963.

---

⁹ Η παρ. 2 του άρθρου 7 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 παρ. 10 του ν. 1828/1989. Η αντικατασταθείσα διάταξη είχε ως εξής:

Αι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και εις περίπτωσην εισφοράς υπό λειτουργούσης μικτής επιχειρήσεως του μεταλλευτικού εν γένει κλάδου αυτής εις λειτουργούσα ή συνιστώμενην μεταλλευτικήν ανώνυμον εταιρείαν».

Άρθρον 10 ¹¹

1. Επί μετατροπής ή συγχωνεύσεως κατά τας διατάξεις του παρόντος τα υπερ των μετατρεπομένων ή συγχωνευομένων επιχειρήσεων ευεργετήματα του Ν.Δ. 4002/1959 «περί λήψεως φορολογικών και άλλων τινών μέτρων προς ενίσχυσιν των παραγωγικών επενδύσεων» και του Α.Ν. 147/1967 «περί συμπληρώσεως της περί κινήτρων διά βιομηχανικής επενδύσεις κειμένης νομοθεσίας», ως ούτοι τροποποιηθέντες ισχύουν, ως και του Ν.Δ. 1078/1971 «περί λήψεως φορολογικών και άλλων τινών μέτρων προς ενίσχυσιν της περιφερειακής αναπτύξεως», ισχύουν και διά την νέα επιχειρήσιν, υπό τας προϋποθέσεις και περιορισμούς ως ως άνω νομοθετημάτων και καθ' όν μέτρον δεν εγένετο χρήσις αυτών προς της μετατροπής ή συγχωνεύσεως.

---

¹⁰ Η παρ. 3 του άρθρου 7 ετέθη ως αντικατεστάθη δια του άρθρου 29 παρ 2 του Ν. 231/1975 (ισχύς από 6.12.1975).

¹¹ Νόμος 231/1975, άρθρον 29 3. Αι διατάξεις του άρθρου 10 του Ν.Δ. 1279/1972 εφαρμόζονται αναλόγως και επί των ευεργετημάτων του Ν.Δ. 331/1974 «περί παροχής φορολογικών κινήτρων προς ενίσχυσιν της βιομηχανικής παραγωγής» δια τας μετατρεπομένας ή συγχωνευομένας επιχειρήσεις βάσει των διατάξεων του Ν.Δ. 1297/1972 από 5 Μαρτίου 1974 και εφεξής.

Νομος 849/1978, άρθρο 19 παρ. 8 - αι διατάξεις του άρθρου 10 του Ν.Δ. 1279/1972 εφαρμόζονται αναλόγως αφ' της ίσχυοσαν και επί των ευεργετημάτων του Ν.Δ. 1313/1972 και του Ν. 289/1976 διά τας μετατρεπομένας ή συγχωνευομένας επιχειρήσεις.

---

2. Αι σχηματισθείσαι υπό των μετατρεπομένων ή συγχωνευομένων επιχειρήσεων αφορολόγητοι κρατήσεις των Ν.Δ. 2176/1952 «περί μέτρων προστασίας της επαρχιακής βιομηχανίας», Ν.Δ. 2901/1954 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του κώδικος φορολογίας καθαρών προσόδων», Ν. 3213/1955, Ν.Δ. 4002/1959 και Α.Ν. 147/1967, ως φορολογίας καθαρών προσόδων», Ν. 3213/1955, Ν.Δ. 4002/1959 και Α.Ν. 147/1967, ως και αι σχηματισθησόμεναι αφορολόγητοι κρατήσεις του Ν.Δ. 1078/1971, εφ' όσον μεταφέρονται και εμφανίζονται αυτοίσι εις ειδικούς λογαριασμούς εις την νέαν επιχείρησιν, δεν υπόκεινται εις φορολογίαν κατά τον χρόνον της μετατροπής ή συγχωνεύσεως.

Άρθρον 11

1. Δεν θίγονται δια του παρόντος αι διατάξεις των παραγράφων 2,3 και 4 του άρθρου 4 του Ν.Δ. 4237/1962 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του Ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών και άλλων τινών διατάξεων»

2. Από τις ενάρξεως ισχύος του παρόντος καταργούνται αι διατάξεις:

α) των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 3 του Ν.Δ. 4256/1962 «περί ιδρύσεως και επεκτάσεως βιομηχανιών και βιοτεχνιών και άλλων τινών διατάξεων».

β) του άρθρου 12 του Ν.Δ. 3765/1957 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων του Ν.Δ. 3223/1955 περί φορολογίας του εισοδήματος», πλην των παραγράφων 5 και 6 αίτινες εξακολουθούν ισχύουσαι

δια τα γεγονέντας μετατροπές ή συγχωνεύσεις επιχειρήσεων βάσει του άρθρου 12 του Ν.Δ. 3765/1957 και του άρθρου 4 του Ν.Δ. 4002/1959.¹²

Άρθρον 12

Αι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται επί επιχειρήσεων ως το αντικείμενον των εργασιών είναι κατά κύριον λόγο η κατασκευή ή εκμετάλλευσις πάσης φύσεως ακινήτων, πλην των ξενοδοχειακών τοιούτων.

Άρθρον 13

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεως του δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως

2.2. Το κείμενο της ερμηνευτικής του Ν.Δ. 1279 / 72 υπ' αριθμ. 25/1973 εγκυκλίου

Η καταχωρούμενη στη συχνέχεια υπ' αριθμ. 25/1973 εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών πρέπει να εφαρμόζεται αφού ληφθούν υπ' όψη και οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις του Ν.Δ. 1297/72 όπως παρατέθηκε παραπάνω.

«Κοινοποιούμεν κατωτέρω τας διατάξεις του υπ' αριθμ. 1279/72 Νομοθετικού διατάγματος «περί παροχής φορολογικών κινήτρων δια την

---

¹² Η διατήρησις εν ισχύι των παραγρ. 5 και 6 του άρθρου 12 του Ν.Δ. 3765/57 έχει την έννοιαν ότι η προκύψασα υπεραξία μετοχών ή κεφαλαίου εκ των γενομένων μετατροπών ή συγχωνεύσεων βάσει του άρθρου 12 του Ν.Δ. 3765/57 και των σχετικών διατάξεων, εξακολουθεί να παραμένη αφορολόγητος υπό τας προϋποθέσεις και περιορισμούς των διατάξεων τούτων και μετά την ισχύν του Ν.Δ. 1297/1972 (βλ. Υπ. Οικονομικών: «Φορολογία εισοδήματος» 1972, σελ. 313).

συγχώνευσιν ή μετατροπήν επιχειρήσεων προς δημιουργίαν μεγάλων οικονομικών μονάδων» δημοσιευθέντος δια του υπ' αριθμ. 217 της 8 Δεκεμβρίου 1972 φύλλου της Εφημερίδος της Κυβερνήσεων (τεύχος α') και παρέχόμεν τας κάτωδι οδηγίας δια την εφαρμογήν αυτού.

1) ΓΕΝΙΚΑ

Προς ενίσχυσιν της ιδιωτικής πρωτοβουλίας δια την δημιουργίαν εν τη χώρα ισχυρών οικονομικών μονάδων ικανών να ανταποκριθούν εις τα εκ της συγχρόνου τεχνικής και οικονομικής εξελίξεως προκύπτοντα ζητήματα (αύξεις παραγωγικότητας, μείωση του κόστους, αύξηση της παραγωγής και βελτίωση της ανταγωνιστικής των θέσεως, ορθολογικωτέρα οργάνωσις της παραγωγής και διανομής κλπ) δεσπίζονται δια του κοινοποιούμενου Ν.Δ./τος φορολογικαί διευκολύνσεις και απαλλαγαί εις τα συγχωνευόμενας ή μετατρεπομένας επιχειρήσεις, οιασδήποτε μορφής, εις ανώνυμον εταιρείαν υπό ορισμένας όμως προϋποθέσεις, εφ' όσον η ολοκλήρωση της συγχωνεύσεως ή της μετατροπής ήδελε συντελεσθεί μέχρι και της 31 Δεκεμβρίου 1975. Διευκρινίζεται ότι, εκ γενικωτέρων λόγων, του μέτρου εφαρμογής των διατάξεων του κοινοποιούμενου Ν.Δ./τος εξαιρούνται (άρθρον 12) αι επιχειρήσεις των οποίων το αντικείμενον εργασιών συνίσταται κατά κύριον λόγον εις την κατασκευήν ή εις την εκμετάλλευσιν πάσης φύσεως ακινήτων, πλην των ξενοδοχειακών τοιούτων δι' ας ισχύουν τα υπό του κοινοποιούμενου Ν.Δ. παρεχόμενα φορολογικά κίνητρα.

Αι συγχωνευόμεναι επιχειρήσεις, κατά τας διατάξεις του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος δεν είναι απαραίτητον να έχουν το αυτό αντικείμενον δραστηριότητος ή την αυτήν έδραν. Δεν αξιούνται δηλαδή το ομοειδές τούτων ως προϋπόθεσις της συγχωνεύσεως, καθ' όσον δια ταύτης σκοπείται η ένωσις των οικονομικών μέσων των συγχωνευομένων επιχειρήσεων δια την δημιουργίαν μεγάλων οικονομικών μονάδων και ουχί δια την ενύσχυσιν μονάδων της αυτής δραστηριότητος.

Δια την εφαρμογήν των διατάξεων του κοινοποιούμενου Ν.Δ/τος δέον όπως εις την νέαν επιχείρησιν μεταβιβάζεται, προκειμένου μεν περί ατομικών επιχειρήσεων ουχί ολόκληρος η περιουσία του ατόμου, αλλά μόνον της επιχείρησεως αυτού, επί Δε εταιριών ολόκληρος η εταιρική περιουσία, θεωρουμένης απάσης ως εννιαίον σύνολον. Ίνα ύπαρξη συγχώνευσις ή μετατροπή, δεν αρκεί τα περιουσιακά στοιχεία μιας επιχείρησεως να περιέλθουν εις την ετέραν (την απορροφώσαν ή την νέαν) αλλά πρέπει και τα μέλη των παλαιών εταιριών να συμμετέχουν εις την νέαν εταιρείαν. Διευκρινίζεται ότι εις την νέαν ανώνυμον εταιρείαν δεν υφίσταται κώλυμα δια την συμμετοχήν ως υδρυτών και ετέρων φυσικών ή νομικών προσώπων. Επί των εισφορών όμως των προσώπων τούτων εις είδος ή εις μετρητά δεν έχουν εις εφαρμογήν αι υπό του κοινοποιημένου Ν.Δ/τος προβλεπόμεναι απαλλαγαι.

Τονίζεται ότι πάσαν περίπτωσιν συγχωνεύσεως ανωνύμων εταιριών ή ιδρύσεως τοιούτων εκ μετατροπής ή συγχωνεύσεως ετέρων επιχειρήσεων, κατά τας διατάξεις του κοινοποιημένου Ν.Δ/τος, θα έχωσι

παράλληλον εφαρμογήν αι διατάξεις του Ν. 3190/1955, αι αφορώσαι την σύστασιν των ανωτέρω εταιριών ή την αύξησιν του μετοχικού κεφαλαίου.

Ειδικώτερον προκειμένου περί ανωνύμων εταιριών ο νόμος 5261/1931 «περί συγχωνεύσεως ανωνύμων εταιριών» προβλέπει τρεις περιπτώσεις καθ' ας επέρχεται το αποτέλεσμα της συγχωνεύσεως: α) δια διαλύσεως αυτών και συστάσεως νέας ανωνύμου εταιρείας, β) δι' απορροφήσεών των υπό άλλης υπάρχουσας ανωνύμου εταιρείας, και γ) δι' εξαγοράς των υπό άλλης ανωνύμου εταιρείας. Καθ' οιονδήποτε των ανωτέρω τρόπων ήθελε γίνει η συγχώνευσις ανωνύμων εταιριών θα έχωσιν εφαρμογήν αι δια του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος παρεχόμεναι φορολογικαί απαλλαγαί και διευκολύνσεις.

2) ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΟΥΜΕΝΟΥ Ν.Δ/ΤΟΣ

Τα παρεχόμενα υπό του κοινοποιουμένου Νομοθετικού Διατάγματος φορολογικά κίνητρα ισχύουν επί:

1) Συγχωνεύσεως ή μετατροπής επιχειρήσεων εις Ανώνυμον Εταιρείαν

Ειδικώτερον επί:

α) Συγχωνεύσεως δύο ή πλειόνων ατομικών επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως αντικειμένου εργασιών, προς τον σκοπόν ιδρύσεως ανωνύμου εταιρείας

β) Συγχωνεύσεως δύο ή πλειόνων προσωπικών εταιρειών (Ομορ. εταιρειών ή ετερορρυθμών εταιρειών) ή προσωπικής εταιρείας μετ' ατομικής επιχειρήσεως προς τον σκοπόν ιδρύσεως ανωνύμου εταιρείας

γ) Συγχωνεύσεως δύο ή πλειόνων εταιρειών περιορισμένης ευθύνης ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης μετ' ατομικής επιχειρήσεως ή προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) προς τον σκοπόν ιδρύσεως ανωνύμου εταιρείας

δ) Συγχωνεύσεως δύο ή πλειόνων ανωνύμων εταιρειών ανωνύμου εταιρείας μετ' ατομικής επιχειρήσεως ή προσωπικής εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης προς τον σκοπόν ιδρύσεως νέας ανωνύμου εταιρείας.

ε) Μετατροπής ατομικής επιχειρήσεως ή προσωπικής εταιρείας εις ανώνυμον εταιρείαν

στ) Μετατροπής, εταιρείας περιορισμένης ευθύνης εις ανώνυμον εταιρείαν.

2) Εισφοράς υπό λειτουργούσης μικτής επιχειρήσεως του βιομηχανικού αυτής κλάδου εις λειτουργούσαν ή συνιστωμένην ανώνυμον βιομηχανικήν εταιρείαν

Συμφώνως προς την διάταξιν της παρ. 1 του άρθρου 7 του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος, αι εν άρθροις 2 και 3 αυτού προβλεπόμεναι φορολογικαί απαλλαγαί και διευκολύνσεις (απαλλαγή από του φόρου εισοδήματος της υπεραξίας των μετοχών ή του κεφαλαίου, απαλλαγή από των τελών χαρτοσήμου, του φόρου μεταβιβάσεως κλπ.), παρέχονται

υπό τας προϋποθέσεις των άρθρων 4 και 6, και εις περίπτωσιν εισφοράς υπό λειτουργούσης επιχειρήσεως (μικτής η βιομηχανικής) ενός ή πλειόνων βιομηχανικών αυτής κλάδων εις λειτουργούσαν ή συνιστωμένην ανώνυμον βιομηχανικήν εταιρείαν.

Διευκρινίζεται εν προκειμένω, ότι καίτοι η διάταξις της παρ. 1 του ανωτέρω άρθρου αναφέρεται εις εισφοράν υπό λειτουργούσης επιχειρήσεως ενός ή πλειόνων βιομηχανικών κλάδων αυτής εις λειτουργούσαν ή συνιστωμένην ανώνυμου βιομηχανικήν εταιρείαν, είναι εν τούτοις φανερόν ότι η διάταξις αύτη δεν αποκλείει και την παρά περισσοτέρων της μιας επιχειρήσεως εισφοράν του βιομηχανικού αυτών κλάδου, δεδομένου ότι και εις την περίπτωσιν ταύτην επιτυγχάνεται ο υπό του Ν.Δ/τος σκοπός, της ιδρύσεως δηλαδή μεγάλων οικονομικών μονάδων.

Τονίζεται περαιτέρω ότι εν περιπτώσει εφαρμογής των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 7 του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος δέον κατ' αρχήν όπως εισφέρονται εις την νέαν ανώνυμον εταιρείαν άπαντα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία του αποσπώμενου κλάδου ως και τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού κατά τα ισχύοντα και επί συγχωνεύσεως ή μετατροπής επιχειρήσεων. Επειδή όμως ενδέχεται ορισμένα στοιχεία του εισφερομένου κλάδου να μη εξυπηρετούν την δεχομένην τον κλάδον ανώνυμον εταιρείαν, προβλέπεται υπό του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 7 ότι η έννοια του όρου «κλάδος» δεν αίρεται εάν δεν ήδελον εισφερθή ένια πάγια περιουσιακά στοιχεία τούτου, των οποίων η εκμετάλλευσις θα ήτο προφανώς

ασύμφορος δια την απορροφώσαν ή την συνιστωμένην νέαν βιομηχανικήν ανώνυμον εταιρείααν.

Περαιτέρω ορίζεται ότι εάν η αξία των μη εισφερομένων παγίων περιουσιακών στοιχείων έχει εκπεσθή εκ των καθαρών κερδών βάσει του Ν.Δ. 4002/1959, Α.Ν. 147/1967 και Ν.Δ. 1078/1971, δια να μη φορολογηθούν αι αντιστοιχούσαι εις την αξίαν των μη εισφερομένων παγίων στοιχείων σχηματισθείσαι αφορολόγητοι κρατήσεις, δέον κατά τον χρόνον της εισφοράς του κλάδου να έχει παρέλθει πενταετία από του έτους αγοράς ή αποκτήσεως των, άλλως αι αφορολόγητοι κρατήσεις θα υπαχθώσιν εις φορολογίαν, κατά τον χρόνον της εισφοράς, βάσει των κειμένων διατάξεων. Εν προκειμένω ο φόρος εισοδήματος, επί των φορολογητέων κατά τα ανωτέρω αφορολογήτων κρατήσεων, θα υπολογίζεται προκειμένου περί ανωνύμου εταιρείας βάσει του συντελεστού του επιβαλλομένου επί των μη διανεμομένων κερδών των ανωνύμων εταιρειών κατά τον χρόνον της εισφοράς του κλάδου.

Τα ανωτέρω περί εισφοράς του βιομηχανικού κλάδου ισχύοντα, εφαρμόζονται αναλόγως, συμφώνως προς την διάταξιν της παρ. 2 του αυτού ως άνω άρθρου, και επί εισφοράς υπό λειτουργούσης μικτής επιχειρήσεως του μεταλλευτικού εν γένει κλάδου αυτής εις λειτουργούσαν ή συνιστωμένην μεταλλευτικήν ανώνυμον εταιρείααν.

4) Συγχωνεύσεως επιχειρήσεων ανηκουσών εις Γεωργικάς Συνεταιριστικές Οργανώσεις

Τα υπό του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος παρεχόμενα φορολογικά ευεργετήματα, περί των αι διατάξεις των άρθρων 2 και 3 αυτού (απαλλαγή της υπεραξίας του κεφαλαίου ή των μετοχών από του φόρου εισοδήματος, απαλλαγή των εισφερομένων ακινήτων από του φόρου μεταβιβάσεως, της συμβάσεως περί συγχωνεύσεως από των τελών χαρτοσήμου κλπ.), εφαρμόζονται, συμφώνως προς την διάταξιν της παρ. 3 του άρθρου 7, και επί συγχωνεύσεως επιχειρήσεων ανηκουσών εις γεωργικάς συνεταιριστικάς οργανώσεις πρώτου και δευτέρου βαθμού, ως και επί αυτοδιαλύσεως αυτών επί σκοπώ εγγραφής των μελών των εις ετέρον ομοίαν επιχείρησιν προς την οποίαν μεταβιβάζονται τα περιουσιακά στοιχεία της διαλυθείσης επιχείρησεως.

Διευκρινίζεται ότι επί συγχωνεύσεως επιχειρήσεων ανηκουσών εις συνεταιριστικάς οργανώσεις ουδεμία προϋπόθεσις τίθεται εν αντιθέσει προς τας λοιπάς επιχειρήσεις εις ας απαιτείται η έκδοσις ονομαστικών μετοχών, η μη μεταβίβασις μετοχών ή μεριδίων πέραν του 25%, κεφάλαιον 10.000.000 δραχμάς επί ανωνύμου εταιρείας κλπ.

3) ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΑΙ

Αι δια του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος παρεχόμεναι φορολογικαί απαλλαγαί και διευκολύνσεις συνίστανται εις την:

α. Αναβολήν εκ της φορολογίας εισοδήματος της κατά την συγχώνευσιν ή μετατροπήν προκυπτούσης υπεραξίας των μετοχών ή του

κεφαλαίου μέχρι του χρόνου διαλύσεως της συγχωνευούσης ή της νέας εταιρείας.

β. Απαλλαγίν από του φόρου μεταβιβάσεως των εισφερομένων ακινήτων εις την συγχωνεύουσαν ή συνιστωμένην κατά τας διατάξεις του άρθρου 1 του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος εταιρείαν

γ. Απαλλαγίν της συμβάσεως περί συγχωνεύσεως ή μετατροπής κλπ. από παντός φόρου, τέλους χαρτοσήμου, ή οιουδήποτε ετέρου τέλους υπέρ του Δημοσίου, ως και εισφοράς ή δικαιώματος υπέρ οιουδήποτε τρίτου.

δ. Αναστολήν της φορολογήσεως των υπό των συγχωνευομένων ή μετατρεπομένων ή εισφερουσών τον βιομηχανικόν κλάδον επιχειρήσεων, σχηματισθεισών αφορολογήτων κρατήσεων, από του φόρου εισοδήματος ως και επέκτασις εις την εκ συγχωνεύσεως κλπ. προερχομένην επιχείρησιν των διατάξεων των εν ισχύ αναπτυξιακών νόμων, υπό τας προϋποθέσεις και περιορισμούς υπό τους οποίους ισχύουν ούτοι δια τας συγχωνευθείσας ή μετατραπείσας κλπ. επιχειρήσεις, καθ' ο μέτρον δεν εγένετο χρήσις αυτών προ της μετατροπής ή συγχωνεύσεως.

4) ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗΝ ΤΩΝ ΑΠΑΛΛΑΓΩΝ

1) Επί συγχωνεύσεως ή μετατροπής επιχειρήσεων εις Α.Ε.

Διά των διατάξεων του άρθρον 4 του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος καθορίζονται αι κάτωδι προϋποθέσεις δια την παροχήν των φορολογικών απαλλαγών και διευκολύνσεων:

α) Το κεφάλαιον της νέας εταιρείας, ήτις προέρχεται εκ της συγχωνεύσεως ή μετατροπής, πρέπει να είναι κατά τον χρόνον συγχωνεύσεως ή της συστάσεως ουχί κατώτερον των 60.000.000 δραχμών εάν είναι ανώνυμος εταιρεία, και να έχει ολοσχερώς καταβληθή.

β) Εις περίπτωσιν μετατροπής ατομικής επιχειρήσεως ή προσωπικής εταιρείας (Ο.Ε. η Ε.Ε.) ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης εις ανώνυμον εταιρείαν ή εν περιπτώσει συγχωνεύσεως των ανωτέρω επιχειρήσεων μετ' ανωνύμου εταιρείας, αι μετοχαί της ανωνύμου εταιρείας αι αντιστοιχούσαι εις την αξίαν του εισφερομένου κεφαλαίου θα είναι υποχρεωτικώς ονομαστικά εν τω συνόλω και μη μεταβιβάσιμοι κατά ποσοστόν 75% του συνόλου των επί μίαν πενταετίαν από της συγχωνεύσεως ή μετατροπής.

Διευκρινίζεται ότι τα αυτά ισχύουν και επί συγχωνεύσεως επιχειρήσεως οιασδήποτε μορφής, πλην ανωνύμων εταιρειών, προς τον σκοπόν ιδρύσεως ανωνύμου εταιρείας.

Τονίζεται ότι εις τας περιπτώσεις μετατροπής ή συγχωνεύσεως επιχειρήσεων εις ανώνυμον εταιρείαν, αι διατάξεις των εδαφίων β' και γ' του άρθρου 4 του Ν.Δ. 1297/1972 θα εφαρμόζονται μόνον επί των εισφερομένων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων, ουχί δε και επί των τυχόν εις χρήμα καταβολών προς συμπλήρωσιν του απαιτουμένου υπό του νόμου κεφαλαίου, ή των λοιπών εισφορών εις είδος δια τας οποίας ουδέν κώλυμα υφίσταται, πλην όμως αύται δεν

υπάγονται εις τας απαλλαγάς του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος. Διευκρινίζεται περαιτέρω ότι οσάκις περιουσιακά στοιχεία των μετατρεπομένων ή συγχωνευομένων επιχειρήσεων, κατά τα ανωτέρω, μεταβιβάζονται εις έτερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, δεν θα έχουν επ' αυτών εφαρμογήν αι διατάξεις του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος.

2) Επί εισφοράς βιομηχανικού κλάδου.

Προϋπόθεσις εφαρμογής των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7 του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος είναι α) η εισφορά να γίνεται εις υφισταμένην ή συνιστωμένην ανώνυμον βιομηχανικήν εταιρείαν, β) ότι το καταβεβλημένον κεφάλαιον, μετά την εισφοράν της απορροφώσης τον κλάδον εταιρείας ή της συνιστωμένης νέας τοιαύτης δεν θα είναι κατώτερον των 30.000.000 δραχμών και γ) ότι αι μετοχαί αι αντιστοιχούσαι εις την αξίαν του εισφερομένου βιομηχανικού κλάδου υπό ατομικής επιχειρήσεως ή προσωπικής εταιρείας (Ο.Ε., Ε.Ε.) ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης εις την λειτουργούσαν ή συνιστωμένην ανώνυμον βιομηχανικήν εταιρείαν θα είναι εν τω συνόλω των ονομαστικά και μη μεταβιβάσιμοι κατά ποσοστόν 75% επί μίαν πενταετίαν από της εισφοράς. Αι προϋποθέσεις αύται εφαρμόζονται κατά ρητήν διάταξιν του νόμου και επί εισφοράς υπό λειτουργούσης μικτής επιχειρήσεως του μεταλλευτικού αυτής κλάδου εις λειτουργούσαν ή συνιστωμένην μεταλλευτικήν ανώνυμον εταιρείαν.

**5) ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΕΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙ ΔΙΑΛΥΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΡΟ ΤΗΣ ΠΑΡΟΔΟΥ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ**

1) Δια των διατάξεων του άρθρου 5 του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος καθορίζονται αι φορολογικαί συνέπειαι εν περιπτώσει διαλύσεως της συγχωνευούσης ή της νέας εταιρείας προ της παρόδου πενταετίας από της συγχωνεύσεως ή συστάσεως της εταιρείας.

Εν τη περιπτώσει ταύτη η εταιρεία υποχρεούται εις:

α) Καταβολήν του φόρου εισοδήματος επί της υπεραξίας, ης απηλλάγη κατά τον χρόνον της συγχωνεύσεως ή μετατροπής, επί τη βάσει του συντελεστού του επιβαλλομένου επί των μη διανεμομένων κερδών των ανωνύμων εταιρειών κατά τον χρόνον της διαλύσεως της ανωνύμου εταιρείας.

β) Καταβολήν λοιπών φόρων, τελών χαρτοσήμου και λοιπών τελών ή εισφορών υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, υπολογιζομένων βάσει των ισχυόντων, κατά τον χρόνον της συγχωνεύσεως ή συστάσεως της εταιρείας, συντελεστών.

2) Υπό της διατάξεως της παρ. 2 του άρθρου 5 ορίζεται ότι εν περιπτώσει διαλύσεως της εταιρείας προ της παρόδου πενταετίας από της συγχωνεύσεως ή συστάσεως οι οφειλόμενοι κατά τα ανωτέρω φόροι και τέλη καταβάλλονται, άνευ προσαυξήσεως λόγω εκπροθέσμου, εφ' όσον η σχετική δήλωσις ήθελε υποβληθή εις τον αρμόδιον Οικον. Έφορον εντός διμήνου από της διαλύσεώς της.

Οίκοθεν νοείται ότι εφ' όσον η σχετική δήλωση υποβάλλεται μετά την πάροδο του διμήνου ή εάν δεν υποβληθεί δήλωση, θα επιβάλλονται οι προβλεπόμενες υπό των σχετικών διατάξεων προσαυξήσεις, πρόστιμα και ποινάι:

3) Υπό της διατάξεως της παρ. 4 του ως άνω άρθρου ορίζεται ότι οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 αυτού, περί των ανωτέρω, δεν θα έχουν εφαρμογήν εις τις περιπτώσεις επέρχεται διάλυσις της εταιρείας (συγχωνεύσεως ή νέας), συσταθείσης κατά τις διατάξεις του κοινοποιούμενου ΝΔ/τος, εφ' όσον η λύσις της εταιρείας γίνεται προς τον σκοπόν περαιτέρω συγχωνεύσεως αυτής μετ' άλλης επιχειρήσεως, οιασδήποτε νομικής μορφής, προς ίδρυσιν μόνον ανωνύμου εταιρείας, εφ' όσον συντρέχουν και οι λοιπά προϋποθέσεις του άρθρου 4 ήτοι το μετοχικόν κεφάλαιον ανέρχεται εις 10.000.000 δραχμάς ολοσχερώς καταβεβλημένον και οι μετοχαί της νέας ανωνύμου εταιρείας, οι αντιστοιχούσαι εις την αξίαν του εισφερομένου νέου κεφαλαίου εις την συγχωνεύουσαν, είναι υποχρεωτικώς ονομαστικά εν τω συνόλω των και μη μεταβιβάσιμοι κατά ποσοστόν 75% του συνόλου των επί μίαν πενταετίαν από της νέας συγχωνεύσεως.

Περαιτέρω ορίζεται ότι του ευεργετήματος τούτου και υπό τις αυτάς προϋποθέσεις θα απολαύουν και οι βάσει των διατάξεων του Ν.Δ. 3765/1957 και 4002/1959, μετατραπέισαι ή συγχωνευθείσαι επιχειρήσεις.

---

6) ΑΡΞΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΠΑΛΛΑΓΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΩΝ

Αι υπό του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος παρεχόμεναι φορολογικά απαλλαγáι και διευκολύνσεις αίρονται αυτοδικαίως εις περίπτωσιν μη τηρήσεως των εν άρθροις 3 και 4 αυτού προϋποθέσεων, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων του άρθρου 5 του ως είρηται Ν.Δ/τος.

Ειδικώτερον αι τιθέμεναι υπό του νόμου προϋποθέσεις έχουν ως ακολούθως: α) Η χρησιμοποίησις του εισφερθέντος ακινήτου αποκλειστικώς δια τας ανάγκας της συγχωνευούσης ή συνιστωμένης εταιρείας τουλάχιστον επί μίαν πενταετίαν . β) Η ύπαρξις ελαχίστου ορίου κεφαλαίου, ως τούτο καθορίζεται, αναλόγως της μορφής της εταιρείας, υπό των κατ' ιδίαν διατάξεων του ως είρηται Ν.Δ/τος και γ) Η έκδοσις ονομαστικών μετοχών δια την αξίαν του εισφερομένου κεφαλαίου και η μη μεταβίβασις τούτων κατά ποσοστόν 75% επί μίαν πενταετίαν από της συγχωνεύσεως ή μετατροπής, προκειμένου δε περί μεριδίων εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή ποσοστών συμμετοχής εις προσωπικάς βιομηχανικάς ή βιοτεχνικάς εταιρείας η μη μεταβίβασις τούτων κατά ποσοστόν 75%. Τονίζεται ότι αι ως είρηται προϋποθέσεις δέον να υφίστανται καθ' όλην την διάρκειαν της πενταετίας από της συγχωνεύσεως ή μετατροπής. Ούτω π.χ. αι χορηγηθείσαι κατά την συγχώνευσιν ή μετατροπήν απαλλαγáι θα αίρωνται εν περιπτώσει μη διατηρήσεως επί πενταετίαν των μετοχών ως ονομαστικών, ή εν περιπτώσει μεταβιβάσεως τούτων ή των εταιρικών μεριδίων εις ποσοστόν πέραν του 25% του συνόλου των. Δευκρινίζεται εν προκειμένω, ότι το

οριζόμενον ποσοστόν αφορά τας εκ των αρχικών μετόχων μεταβιβάσεις μετοχών ή τας εκ των αρχικών εταιρών μεταβιβάσεις εταιρικών μεριδίων. Πάσα περαιτέρω μεταβίβασις των αυτών μετοχών ή των εταιρικών μεριδίων υπό των νέων μετόχων ή εταιρών δεν λαμβάνεται υπ' όμιν δια τον υπολογισμόν του 25%, όπερ σημειωτέον υπολογίζεται επί του συνόλου των μετοχών ή των εταιρικών μεριδίων και ουχί επί των αναλογούντων εις έκαστον μέτοχον ή εταιρόν.

Η τυχόν υπέρβασις του ως άνω οριζομένου ποσοστού επί του συνόλου των μεταβιβαζομένων ονομαστικών μετοχών ή εταιρικών μεριδίων έχει ως συνέπειαν την απώλειαν των χορηγηθεισών απαλλαγών και την καταβολήν των οφειλομένων φόρων κατά τα εν κεφαλαίω 5 της παρούσης εκτιθέμενα.

Ωσαύτως αίρονται αι χορηγηθείσαι φορολογικαί απαλλαγαί εν η περιπτώσει, η βάσει των διατάξεων του άρθρου 9 του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος συγχωνεύουσα ή η συνιστωμένη εταιρεία δεν τηρήση βιβλία δευτέρας κατηγορίας του Κ.Φ.Σ.

7) ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΤ' ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΙΟΥΤΩΝ

Ως προκύπτει εκ του συνόλου των διατάξεων του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος, αι προβλεπόμεναι υπό τούτου φορολογικαί διευκολύνσεις και απαλλαγαί παρέχονται μόνον επί μετατροπής ή συγχωνεύσεως ημεδαπών επιχειρήσεων, δηλονότι των συσταθησών βάσει των

ελληνικών νόμων και εδρευουσών εν Ελλάδα ουχί δε και επί συγχωνεύσεως ημεδαπής μετ' αλλοδαπής τοιαύτης.

8) ΑΠΟΤΙΜΗΣΙΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΕΙΣ ΕΙΔΟΣ

Δια των διατάξεων του άρθρου 8 του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος προς άρσιν αμφιβολιών περί του αρμοδίου οργάνου δια την διενέργειαν της αποτιμήσεως, ορίζεται ότι η αποτίμησις των εισφορών εις είδος δια τον σχηματισμόν του, κατά το παρόν Ν.Δ/γμα, απαιτουμένου κεφαλαίου, ενεργείται υπό της επιτροπής του άρθρου 9 του Ν. 2190/1920, ως ισχύει.

Η διάταξις του άρθρου 8 εφαρμόζεται μόνον επί συστάσεως ανωνύμου εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, ουχί δε και επί συστάσεως βιομηχανικής ή βιοτεχνικής προσωπικής εταιρείας.

9) ΔΙΑΤΗΡΟΥΜΕΝΑΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1) Δια των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 11 του κοινοποιουμένου και των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 4 του Ν.Δ. 4237/1962, δι' ων ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το κατώτατον όριον του μετοχικού κεφαλαίου των ανωνύμων εταιρειών και τούτο επί τω τέλει όπως εταιρείαι μη δυνάμεναι να υπαχθούν εις τας διατάξεις του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος να δύνανται και μετά την ισχύν τούτου να συσταθούν με κεφάλαιον καταβεβλημένον ουχί κατώτερον των 5.000.000 δραχ.

2) Δια της παρ. 2 του άρθρου 11 ορίζεται ότι καταργούνται από του χρόνου ισχύος του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος (8/12/72): α) αι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 3 του Ν.Δ. 4256/1962, καθ' όσον

τα υπ' αυτού ρυθμιζόμενα θέματα καλύπτονται δια του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος, και β) των διατάξεων του άρθρου 12 του Ν.Δ. 3765/1957, πλην των παραγράφων 5 και 6 αίτινες εξακολουθούν ισχύουσι δια τας γενομένας μετατροπάς ή συγχωνεύσεις επιχειρήσεων βάσει του άρθρου 12 του Ν.Δ. 3765/1957 και του άρθρου 4 του Ν.Δ. 4002/1959. Δια της διατηρήσεως εν ισχύι των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 12 του Ν.Δ. 3765/1957 επιτυγχάνεται αφ' ενός μεν η συνέχισις των χορηγηθεισών υπό των ως είρηται Ν.Δ/των απαλλαγών και μετά την ισχύν του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος, αφ' ετέρου δε η διατήρησις των προβλεπομένων υπό τούτων συνεπειών εν περιπτώσει διαλύσεως των βάσει των ως άνω Ν.Δ/των συσταθεισών εταιρειών προ της παρόδου πενταετίας από της συγχωνεύσεως ή μετατροπής ή εν περιπτώσει μεταβιβάσεως των ονομαστικών μετοχών τούτων εις ποσοστόν πέραν του 25% του συνόλου τούτων προ της παρόδου της αυτής ως άνω προθεσμίας.

10) ΙΣΧΥΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΟΥΜΕΝΟΥ Ν.Δ/ΤΟΣ

Η ισχύς των διατάξεων του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος άρχεται, συμφώνως προς την διάταξιν του άρθρου 13 αυτού, από της δημοσιεύσεως του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ήτοι από 8/12/72. Καταλαμβάνει συνεπώς τούτο μετατροπάς ή συγχωνεύσεις ενεργουμένας από 8/12/1972 μέχρι της 31/12/1975. Αι προβλεπόμεναι υπό του Ν.Δ/τος απαλλαγαι θα εξακολουθούν να ισχύουν κατ μετά την 31 Δεκεμβρίου 1975 δια τας μετατροπάς ή συγχωνεύσεις αι οποίαι θα έχουν τελειωθή μέχρι κατ της 31 Δεκεμβρίου 1975. Τούτο σημαίνει ότι

μέχρι και της 31 Δεκεμβρίου 1975 δέον να έχουν συντελεσθή αι επιβαλλόμεναι υπό του νόμου δημοσιεύσεις εις το Πρωτοδικεΐον και εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, Δελτίον Α.Ε., δια την εκ της συγχωνεύσεως ή μετατροπής προερχομένην ανώνυμον εταιρείαν.

ΙΙ) ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΦΟΡΩΣΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Δια του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος εις τας συγχωνευομένας ή μετατρεπομένας επιχειρήσεις, παρέχονται αι κάτωδι φορολογικαί διευκολύνσεις εις την φορολογΐαν εισοδήματος:

Αναβολή εκ της φορολογΐας της υπεραξΐας

1) Υπό των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος προβλέπεται, ότι, εις περίπτωσιν συγχωνεύσεως ή μετατροπής επιχειρήσεων, κατά τας διατάξεις του άρθρου 1 του αυτού Ν.Δ/τος, περί ων αναφερόμεθα λεπτομερώς εν παραγράφω 1 του κεφαλαΐου 2 της παρούσης, η προκύπτουσα υπεραξΐα των μετοχών ή του κεφαλαΐου των συγχωνευομένων ή μετατρεπομένων επιχειρήσεων δεν υπόκειται εις φορολογΐαν εισοδήματος κατά τον χρόνον της συγχωνεύσεως ή μετατροπής, ως θα έδει, αλλά κατά τον χρόνον της διαλύσεως των συγχωνευουσών ή των δια της μετατροπής συνιστωμένων νέων εταιρειών, εις ας θεωρείται ότι περιέρχεται η υπεραξΐα αύτη.

Ειδικώτερον, η διευκόλυνσις συνίσταται εις το ότι η τυχόν προκύπτουσα υπεραξΐα των μετοχών της διαλυομένης ανωνύμου εταιρείας ή της απορροφωμένης τοιαύτης, ήτις κατά το άρθρον 26 παρ. 2

του Ν.Δ. 3323/1955 υπόκειται εις φόρον εισοδήματος θεωρουμένη ως διανεμόμενον μέρισμα, ως και η υπεραξία του κεφαλαίου, ήτις προκύπτει εκ της εισφοράς εις την ανώνυμον εταιρείαν των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευομένων ή μετατρεπομένων επιχειρήσεων, ήτις φορολογείται επίσης ως κέρδος εξ εμπορικών επιχειρήσεων, κατά το άρθρον 32 παρ. 2 του αυτού ως άνω Ν.Δ/τος, δεν θα υπόκειται εις φόρον εισοδήματος κατά τον χρόνον της συγχωνεύσεως ή μετατροπής, αλλά κατά τον χρόνον της καθ' οιονδήποτε τρόπον διαλύσεως αυτών. Ούτω κατά την διάλυσιν της εταιρείας, εάν πρόκειται περί ανωνύμου εταιρείας, η υπεραξία θα φορολογηθή, επ' ονόματι των τότε κομιστών των τίτλων αυτής κατά τα εν άρθρω 26 παρ. 2 του ΝΔ. 3323/1955 οριζόμενα.

Δια να καταστή εφικτή η φορολόγησις της υπεραξίας κατά τον χρόνον της διαλύσεως της εταιρείας, δεσπίζεται, διά της διατάξεως της παρ. 2 του άρθρου 2 του κοινοποιουμένου ΝΔ/τος, η υποχρέωσις εμφανίσεως ταύτης υπό της εταιρείας εις ειδικούς λογαριασμούς, αίτινες θα παραμείνουν αμετάβλητοι εις τα βιβλία αυτής καθ' όλην την διάρκειαν λειτουργίας της εταιρείας.

2) Υπό των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 7 του κοινοποιουμένου ΝΔ/τος ορίζεται ότι η αναβολή εκ του φόρου εισοδήματος της υπεραξίας των μετοχών ή του κεφαλαίου, παρέχεται και εις την περίπτωσιν καθ' ην αύτη προκύπτει εκ της εισφοράς υπό λειτουργούσης επιχειρήσεως (μικτής ή βιομηχανικής) ενός ή πλειόνων βιομηχανικών αυτής κλάδων εις λειτουργούσαν ή συνιστωμένην ανώνυμοι,

---

βιομηχανικήν εταιρείαν, υπό τας εις τα άρθρα 4 και 6 διαλαμβανομένας προϋποθέσεις και περιορισμούς. Το αυτό εφαρμόζεται, βάσει της διατάξεως της παρ. 2 του αυτού ως άνω άρθρου, και εις περίπτωσιν εισφοράς υπό λειτουργούσης μικτής επιχειρήσεως του μεταλλευτικού κλάδου αυτής εις λειτουργούσαν ή συνιστωμένην μεταλλευτικήν ανώνυμον εταιρείαν.

Τονίζεται περαιτέρω ότι δια την αναγνώρισιν της ανωτέρω αναστολής της φορολογήσεως της υπεραξίας δέον όπως εις πάσαν περίπτωσιν συγχωνεύσεως ή μετατροπής ατομικής επιχειρήσεως ή προσωπικής εταιρείας εις ανώνυμον εταιρείαν συγχώνευσις ή η μετατροπή γίνεται ολοκληρωτικώς και ουχί μερικώς.

B) Μεταφορά ευεργετημάτων αναπτυξιακών νόμων

1) Υπό των διατάξεων της παραγρ. 1 του άρθρου 10 του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος ορίζεται ότι επί μετατροπής ή συγχωνεύσεως επιχειρήσεων κατά τας διατάξεις τούτου τα υπό των αναπτυξιακών νόμων (ΝΔ. 4002/1959, Α.Ν. 147/1967 και Ν.Δ. 1078/1971, ως ισχύουν), παρεχόμενα φορολογικά ευεργετήματα εις τας μετατρεπομένας ή συγχωνευομένας επιχειρήσεις, μεταφέρονται εις την νέαν επιχείρησιν, καθ' ό μέτρον αι εν λόγω επιχειρήσεις δεν εποιήσαντο χρήσιν τούτων προ της μετατροπής ή συγχωνεύσεώς των. Δια την συνέχισιν της εκπτώσεως, εκ των κερδών της νέας εταιρείας, της αξίας παραγωγικών επενδύσεων γενομένων υπό των συγχωνευομένων ή μετατρεπομένων

επιχειρήσεων βάσει ενός εκ των ως άνω αναπτυξιακών νόμων πρέπει να υφίστανται αι κάτωδι προϋποθέσεις:

α) Αι επενδύσεις των μετατρεπομένων ή συγχωνευομένων επιχειρήσεων να υπήχθησαν νομίμως εις ένα εκ των ως άνω αναπτυξιακών νόμων.

β) Η ακάλυπτος αξία των επενδύσεων να οφείλεται εις την έλλειψιν επαρκών κερδών της μετατρεπομένης ή συγχωνευομένης επιχειρήσεως, διότι εάν αι μετατρεπόμεναι ή συγχωνευόμεναι επιχειρήσεις είχαν κέρδη και δεν εποιήσαντο χρήση των κινήτρων, καθ' ο μέτρον δεν εποιήσαντο χρήση τούτων απόλλυται το δικαίωμα τόσον της μετατρεπομένης ή συγχωνευομένης εταιρείας όσον και της νέας τοιαύτης συμφώνως και προς την υπ' αριθ. Ε. 14572/1801/Π352/31.12.1971 ημετέραν διαταγήν.

3) Εκ του συνδυασμού των διατάξεων των άρθρων 7 κατ 10 του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος, σαφώς συνάγεται, ότι κατ επί περιπτώσεων εισφοράς βιομηχανικού κλάδου, τα εις τον εισφερόμενον κλάδον παρεχόμενα φορολογικά ευεργετήματα των αναπτυξιακών νόμων (ΝΔ. 4002/1959, Α.Ν. 147/1967 και ΝΔ. 1078/1971), μεταφέρονται εις την λειτουργούσαν ή συνιστωμένην ανώνυμον εταιρείαν καθ' ό μέτρον δεν εποιήσατο χρήση η εισφέρουσα τον κλάδον επιχειρήσεις, κατά τα εκτιθέμενα εν τη προηγούμενη παραγράφω. Ομοίως εις την εισφέρουσαν επιχειρήσιν παρέχεται η δυνατότης μεταφοράς των αντιστοιχουσών εις τον εισφερόμενον κλάδον αφορολογήτων κρατήσεων των Ν.Δ. 2176/1952, Ν Δ. 2901/1954, Ν. 3213/1955, Ν.Δ. 4002/1959, Α.Ν 147/1957

και Ν.Δ. 1078/1971 εις την νέαν εταιρείαν χωρίς να υπαχθώσι κατά τον χρόνον της εισφοράς εις φορολογίαν, υπό την προϋπόθεσιν ότι αυτοί μεταφέρονται και εμφανίζονται αυτούσιοι εις ειδικούς λογαριασμούς εις τα βιβλία της απορροφώσης ή της συνιστωμένης νέας εταιρείας, μη επιτρεπομένης ωσαύτως της κεφαλοποιήσεώς των κατά την εισφοράν.

Τονίζεται ότι εν περιπτώσει εισφοράς ολοκλήρου της αξίας του αποσπωμένου κλάδου, ως αύτη συντίθεται εξ απάντων των αφορώντων τον κλάδον περιουσιακών στοιχείων (ενεργητικού και παθητικού) αι μεταφερόμεναι εις την νέαν εταιρείαν αφορολόγητοι κρατήσεις δεν θα υπόκεινται εις φορολογίαν και αν ακόμη η εισφορά του κλάδου ήδελε λάβη χώραν εντός της πενταετίας από του χρόνου αγοράς ή αποκτήσεως των παγίων περιουσιακών στοιχείων.

12) ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΦΟΡΩΣΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

1) Δια των διατάξεων των άρθρων 3, 7 και 9 παρ. 1 του κοινοποιουμένου ΝΔ/τος παρέχονται, μεταξύ άλλων απαλλαγών και αι κάτωθι τοιαύται εκ τελών χαρτοσήμου επί των περιπτώσεων του κεφαλαίου 2 της παρούσης και υπό τας εν τω κεφαλαίω 4 αυτής οριζομένας προϋποθέσεις.

Ούτω, βάσει των διατάξεων τούτων, απαλλάσσονται εκ των εν λόγω τελών: α) Η σύμβασις περί συγχωνεύσεως ή μετατροπής, η εισφορά και μεταβίβασις των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευομένων ή μετατρεπομένων επιχειρήσεων, πάσα σχετική πράξις ή συμφωνία

αφορώσασα την εισφοράν ή μεταβίβασιν στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού ή άλλων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων (αναδοχή χρέους κλπ.) ως και παντός εμπραγμάτου δικαιώματος, β) αι αποφάσεις των κατά νόμον οργάνων των συγχωνευομένων ή μετατρεπομένων εταιρειών και πάσα άλλη συμφωνία ή πράξις απαιτούμενη δια την συγχώνευσιν ή μετατροπίν ή την σείστασιν της νέας εταιρείας, (ως είναι η συνεπεία της συγχωνεύσεως ή μετατροπής διάλυσις των εταιρειών κλπ.), η δημοσίευσις αυτών εν τω δελτίω Α.Ε., ως και η μεταγραφή των σχετικών πράξεων.

2) Ως εκτίθεται εν τοις κεφαλαίοις 1 και 4 της παρούσης, αι υπό των ως άνω διατάξεων προβλεπόμεναι απαλλαγáι εκ τελών χαρτοσήμου θα εφαρμόζονται μόνον επί των εισφερομένων περιουσιακών στοιχείων υπό των συγχωνευομένων ή μετατρεπομένων επιχειρήσεων, ουχί δε και επί των τυχόν εις χρήμα καταβολών ή εισφορών εις είδος υπό των εταίρων ή τρίτων προς συμπλήρωσιν του απαιτουμένου υπό του νόμου κεφαλαίου ή και πλέον τούτου. Συνεπώς, εν τη περιπτώσει ταύτη (συμπλήρωσις απαιτουμένου κεφαλαίου ή και πλέον τούτου), επί των εν λόγω εισφορών εις χρήμα ή εις είδος οφείλονται τα υπό των διατάξεων του Κώδικος Χαρτοσήμου προβλεπόμενα τέλη, εκτός εάν πρόκειται περί ανωνύμου εταιρείας, ότι απαλλάσσεται ολόκληρον το μετοχικόν κεφάλαιον, ανεξαρτήτως τρόπου καλύψεως του, βάσει των εν παραγράφω 3 κατωτέρω εκτιθεμένων.

3) Οίκοθεν νοείται ότι, εάν η εκ της συγχωνεύσεως ή μετατροπής προερχομένη επιχείρησις τυγχάνη ανώνυμος εταιρεία, θα τύχουν

εφαρμογής επ' αυτής και αι υπό της παρ. 4 του άρθρου 11 του Α.Ν. 148/1967, ως των ισχύει, παρεχόμεναι απαλλαγαί εκ των τελών χαρτοσήμου λόγω της γενικότητας των διατάξεων τούτων, δι' των, ως γνωστόν, ετροποποιήθησαν τα άρθρα 15 και 47 του Κώδικος Χαρτοσήμου, ισχυουσών επί πάσης ανωνύμου εταιρείας, ανεξαρτήτως τρόπου συστάσεώς της.

4) Συμφώνως προς τας διατάξεις του άρθρου 5 του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος και τα εν κεφαλαίω 5 της παρούσης εκτιθέμενα, εν περιπτώσει διαλύσεως της εκ συγχωνεύσεως ή μετατροπής προελθούσης (νέας) εταιρείας προ της παρόδου πενταετίας από της συγχωνεύσεως ή μετατροπής οφείλονται τα μη καταβληθέντα, κατά την συγχώνευσιν ή μετατροπήν, τέλη χαρτοσήμου κατ' εφαρμογήν των προρρηθεισών απαλλακτικών διατάξεων του εν λόγω Ν.Δ/τος (1297/1972). Συνεπώς, η διαλυθείσα (νέα) εταιρεία υποχρεούται εις καταβολήν των τελών χαρτοσήμου των απεστερήθη το Δημόσιον λόγω εφαρμογής των ως άνω απαλλακτικών διατάξεων.

Διευκρινίζεται εν προκειμένω ότι εις την άνω υποχρέωσιν καταβολής τελών χαρτοσήμου δεν περιλαμβάνονται και τα τοιαύτα των η απαλλαγή προβλέπεται εξ ετέρων γενικών διατάξεων ισχυουσών κατά τον χρόνον της συγχωνεύσεως ή μετατροπής. Ούτω, επί διαλύσεως της εκ συγχωνεύσεως ή μετατροπής προελθούσης ανωνύμου εταιρείας, δεν θα καταβληθούν τα τέλη χαρτοσήμου των η απαλλαγή προβλέπεται υπό των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου II του Α.Ν. 148/1967, ως ισχύει.

---

5) Τέλος, βάσει των διατάξεων του άρθρου 6, των παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 και της παρ. 3 του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος, τα εν τη προηγούμενη παραγράφω εκτιθέμενα ισχύουν και εν περιπτώσει μη τηρήσεως των υπό των άρθρων 3 και 4 αυτού τιθεμένων προϋποθέσεων, αίτινες συνίστανται εις: α) την χρησιμοποίησιν του εισφερθέντος ακινήτου αποκλειστικώς δια τας ανάγκας της συγχωνευούσης ή συνιστωμένης εταιρείας τουλάχιστον επί μίαν πενταετίαν, β) εις ωρισμένον ύγος κεφαλαίου, ως τούτο καθορίζεται υπό των κατ' ιδίαν διατάξεων του ως είρηται Ν.Δ/τος

13) ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΦΟΡΩΣΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΝ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

1) Δια των διατάξεων του άρθρου 3 του κοινοποιουμένου ΝΔ/τος παρέχεται, μεταξύ άλλων, απαλλαγή εκ παντός φόρου και συνεπώς και εκ του φόρου μεταβιβάσεως των εισφερομένων ακινήτων ή εμπραγμάτων επί ακινήτων δικαιωμάτων υπό των εν Κεφαλαίω 2 της παρούσης αναφερομένων επιχειρήσεων, εις την συγχωνεύουσαν ή την συνιστωμένην εκ μετατροπής εταιρείαν.

Προϋπόθεσις δια την παροχήν της εν λόγω απαλλαγής, πέραν των εν Κεφαλαίω 4 της παρούσης αναφερομένων προϋποθέσεων, είναι η χρησιμοποίησις επί μίαν πενταετίαν τουλάχιστον, των εισφερομένων ακινήτων ή εμπραγμάτων επί ακινήτων δικαιωμάτων, αποκλειστικώς δια τας ανάγκας της λειτουργίας της συγχωνευούσης, ή συνιστωμένης εταιρείας και ουχί και δι' εκμετάλλευσιν υπ' αυτής κατ' άλλον τρόπον,

---

ως δι' εκμισθώσεως, εκποιήσεως και αγοράς ετέρου περιουσιακού στοιχείου κλπ.

Η ως είρηται απαλλαγή καταλαμβάνει μόνον τα ακίνητα τα ανήκοντα εις τας συγχωνευομένας ή μετατρεπομένας επιχειρήσεις, άτινα χρησιμοποιούνται δια τας ανάγκας αυτών κατά τον χρόνον της συγχωνεύσεως ή μετατροπής. Συνεπώς, η εισφορά ακινήτων ανηκόντων εις του εταίρους συγχωνευομένων ή μετατρεπομένων προσωπικών εταιρειών και ουχί εις το νομικόν πρόσωπον τούτων, ως κατ η εισφορά ακινήτων ανηκόντων μεν εις τον επιχειρηματίαν ατομικής επιχειρήσεως μη χρησιμοποιουμένων όμως υπό της μετατρεπομένης ή συγχωνευομένης ατομικής τούτου επιχειρήσεως, δεν δύνανται να τύχουν της κατά τα άνω απαλλαγής εκ του φόρου μεταβιβάσεως ακινήτων.

Ωσαύτως δεν δύνανται να τύχουν απαλλαγής εκ του φόρου μεταβιβάσεως ακίνητα εισφερόμενα προς κάλυψιν του απαιτουμένου υπό του κοινοποιουμένου νόμου κεφαλαίου υπό τρίτων φυσικών ή νομικών προσώπων, άτινα θα μετέχουν της εκ μετατροπής ή συγχωνεύσεως προερχομένης νέας εταιρείας.

Σημειούται ότι, ο επί των εν λόγω περιπτώσεων οφειλόμενος φόρος θα καταβληθή, κατά τα υπό του άρθρου 8 του Α.Ν. 1521/1950 οριζόμενα, προ της καταρτίσεως της οικείας συμβολαιογραφικής πράξεως.

Διευκρινίζεται ότι, εις μεν την περίπτωσιν εισφοράς ακινήτου ανήκοντος εις τίνα των εταίρων εφ' ού δαπάναις της μετατρεπομένης ή συγχωνευομένης επιχειρήσεως είχαν ανεγερθή κτίσματα, ο κατά τα άνω

οφειλόμενος φόρος μεταβιβάσεως, θα υπολογισθή επί της αξίας του οικοπέδου και των κτισμάτων (Σ.τ.Ε. 346/73 και Κ. 4681/47/Πολ. 69/1973), εις την περίπτωσην δε εισφοράς βιομηχανοστασίου και επί της αξίας των «πραγμάτων» εφ' όσον βεβαίως ταύτα είναι συστατικά του κυρίου πράγματος (εδάφους-οικοδομής) κατά τα ειδικώτερον εν τη υπ' αριθ. 46/1954 εγκυκλίω ημών οριζόμενα.

2) Εν περιπτώσει διαλύσεως, της συγχωνεύσεως ή της εκ μετατροπής νέας εταιρείας προ της παρόδου πενταετίας από της συγχωνεύσεως ή συστάσεως της, συμφώνως προς τας διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5 του κοινοποιημένου Ν.Δ/τος, υποχρεούται αύτη εις την καταβολήν του φόρου μεταβιβάσεως ακινήτων, του οποίου απηλλάγη βάσει των διατάξεων του άρθρου 3, κατά τα προεκτεθέντα.

Επί εκπροθέσμου υποβολής δηλώσεως, υπό της κατά τ' ανωτέρω υποχρέου εταιρείας, υπολογίζεται προσαύξησις εκ 5% δι' έκαστον μήνα εκπροθέσμου υποβολής, ήτις εν πάση περιπτώσει δεν δύναται να υπερβή το τέταρτον της διαφοράς του φόρου, της διατάξεως του άρθρου 2 παράγραφος 2, του Ν.Δ. 632/1948 εχούσης και εν προκειμένω εφαρμογήν, άτε του Α.Ν. 1521/1950 μη προβλέποντος διάφορον ρύθμισιν. Το εκπρόθεσμον της υποβολής της δηλώσεως υπολογίζεται από της επομένης, της συμπληρώσεως της προρρηθείσης διμήνου προθεσμίας ημέρας, αφ' ης απωλέσθη το ευεργέτημα της καταβολής του φόρου άνευ προσαυξήσεως.

---

3) Τέλος, υπό των συνδεδεασμένων διατάξεων της παραγρ. 3 του άρθρου 7, και των άρθρων 2 και 3 του κοινοποιουμένου Ν.Δ/τος παρέχεται απαλλαγή εκ του φόρου μεταβιβάσεως και επί συγχωνεύσεως επιχειρήσεων ανηκουσών εις Γεωργικές Συνεταιριστεκάς Οργανώσεις πρώτου και δευτέρου βαθμού, ως και επί αυτοδιαλύσεως αυτών επί σκοπώ εγγραφής των μελών των εις ετέραν ομοίαν επιχείρησιν, εις ην μεταβιβάζονται τα περιουσιακά στοιχεία της διαλυθείσης επιχείρησεως.

Εν Αθήναις τη 19 Μαΐου 1973».

2.3. Παράδειγμα υπολογισμού της αξίας πάνω στην οποία θα υπολογίζονται φορολογικά αναγνωρίσημες αποσβέσεις στις περιπτώσεις συγχώνευσης επιχειρήσεων με βάση το ν.δ. 1297/72.

Η Ο.Ε. «Α» και η Ε.Π.Ε. «Β» συγχωνεύονται με ημερομηνία 15.1.1996 σε Α.Ε. με βάση το Ν.Δ. 1297/72.

Στα λογιστικά βιβλία της Ο.Ε. «Α» εμφανίζεται κτίριο (χωρίς την αξία οικοπέδου) αξίας κτήσης 30.000.000 δρχ. και αποσβέσεις που έχουν γίνει πάνω σ' αυτό και απεικονίζονται στην πίστωση του λογαριασμού «Απουβεομένα κτίρια» με 31.12.1995 δρχ. 8.000.000. Η εκτιμητική επιτροπή του άρθρου 9 του Ν. 2190/20 εκτίμησε το παραπάνω ακίνητο στην τιμή των 60.000.000 δρχ.

Στα λογιστικά βιβλία της Ε.Π.Ε. «Β» εμφανίζεται κτίριο με αξία κτήσης (χωρίς την αξία του οικοπέδου) 20.000.000 δρχ. και αποσβέσεις που έχουν γίνει πάνω σ' αυτό και απεικονίζονται στην πίστωση του λογαριασμού «Αποσβεσμένα κτίρια» με 31.12.1995 δρχ. 12.000.000. Η Ε.Π.Ε. παρέλειψε να διενεργήσει υποχρεωτικές αποσβέσεις συνολικού ποσού 1.000.000 δρχ. Η επιτροπή του άρθρου 9 του Ν. 2190/20 εκτίμησε το ακίνητο αυτό στο ποσό 40.000.000 δρχ.

Ζητείται: Με βάση τα παραπάνω, να υπολογιστεί η αξία πάνω στην οποία θα υπολογίζει στο μέλλον η Α.Ε. αποσβέσεις φορολογικά αναγνωρίσιμες.

Λύση

ΑΚΙΝΗΤΟ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ Ο.Ε. "Α"

α) Υπολογισμός της αναπόσβεστης αξίας

Αξία κτήσης κτιρίου	30.000.000
-Αποσβεσθείσα αξία κτιρίου	<u>-8.000.000</u>
Αναπόσβεστη αξία κτιρίου	<u>22.000.000</u>

β) Υπολογισμός της υπεραξίας του κτιρίου

Αξία εκτίμησης επιτροπής	60.000.000
-Αναπόσβεστη αξία κτιρίου	<u>-22.000.000</u>
Υπεραξία κτιρίου	<u>38.000.000</u>

γ) Υπολογισμός της υπεραξίας που αναλογεί στην αναπόσβεστη αξία του κτιρίου

$$\text{Υπεραξία κτιρίου } 38.000.000 \times \frac{22.000.000 \text{ (αναπόσβ. αξία)}}{30.000.000 \text{ (αξία κτήσης)}} = \underline{\underline{27.866.667 \text{ δρχ.}}}$$

δ) Αξία πάνω στην οποία θα υπολογίζει στο εξής η Α.Ε. τις φορολογικά αναγνωρίσιμες αποσβέσεις.

22.000.000 (αναπόσβεστη αξία) 27.866.667 (υπεραξία που αναλογεί στην αναπόσβεστη αξία) = σύνολο 49.866.667 δρχ. Δηλαδή, η Α.Ε. θα υπολογίζει κανονικά αποσβέσεις πάνω στην αξία εκτίμησης της επιτροπής του άρθρου 9 που είναι για το κτίριο αυτό 60.000.000 δρχ. αλλά φορολογικά όμως θα αναγνωρίζονται μόνο οι αποσβέσεις που αντιστοιχούν στο ποσό της αξίας 49.866.667 δρχ.

ΑΚΙΝΗΤΟ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Π.Ε. "Β"

α) Υπολογισμός της αναπόσβεστης αξίας

Αξία κτήσης κτιρίου	20.000.000
-Αποσβεσθείσα αξία κτιρίου	-12.000.000
Αναπόσβεστη αξία κτιρίου	<u>8.000.000</u>

β) Υπολογισμός της υπεραξίας του κτιρίου

Αξία εκτίμησης επιτροπής	40.000.000
-Αναπόσβεστη αξία κτιρίου	-8.000.000
Υπεραξία ακινήτου	<u>32.000.000</u>

γ) Υπολογισμός της υπεραξίας που αναλογεί στην αναπόσβεστη αξία του κτιρίου. Μας δίνονται τα εξής δεδομένα:

Αξία κτήσης κτιρίου	20.000.000
-Αποσβεσθείσα αξία κτιρίου	-12.000.000
-Αποσβέσεις που δεν έγιναν	-1.000.000
Αναπόσβεστη αξία	<u>7.000.000</u>

Η υπεραξία είναι 32.000.000 δρχ. και η αξία κτήσης 20.000.000 δρχ. Με βάση τα δεδομένα αυτά έχουμε:

$$32.000.000 \times \frac{7.000.000}{20.000.000} = \underline{\underline{11.200.000}} \text{ δρχ.}$$

δ) Αξία, πάνω στην οποία θα υπολογίζει η Α.Ε. τις φορολογικά αναγνωρίσιμες αποσβέσεις:

7.000.000 (αναπόσβεστη αξία) + 11.200.000 (υπεραξία που αναλογεί στην αναπόσβεστη αξία) = σύνολο 18.200.000 δρχ.

Δηλαδή, η Α.Ε. θα υπολογίζει κανονικά αποσβέσεις κάθε χρόνο πάνω στην αξία εκτίμησης της επιτροπής του άρθρου 9 που είναι για το κτίριο αυτό 40.000.000 δρχ., αλλά φορολογικά όμως θα αναγνωρίζονται μόνο οι αποσβέσεις που αντιστοιχούν στο ποσό αξίας 18.200.000 δρχ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

3.1. Το κείμενο των άρθρων 1-5 του Ν. 2166/93.

ΑΡΘΡΟ 1

ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

1. Οι διατάξεις των άρθρων 1 έως και 5 του παρόντος εφαρμόζονται στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - α. Μετατροπής ή συγχώνευσης επιχειρήσεων εγκατεστημένων στην Ελλάδα οιασδήποτε μορφής, σε ημεδαπή ανώνυμη εταιρεία ή εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης.
  - β. Απορροφήσεως επιχειρήσεων οιασδήποτε μορφής από υφιστάμενη ή νεοϊδρυόμενη ημεδαπή ανώνυμη εταιρεία ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης.
  - γ. Συγχωνεύσεως ανώνυμων εταιρειών κατά την έννοια των άρθρων 68 παρ. 1 και 79 του κ.ν. 2190/1920.
  - δ. Διασπάσεως ανώνυμων εταιρειών κατά την έννοια του άρθρου 81 παρ. 1 του κ.ν. 2190/1920.
  - ε. Εισφορές από λειτουργούσα επιχείρηση ενός ή περισσότερων κλάδων ή τμημάτων της σε λειτουργούσα ή νεοϊδρυόμενη ανώνυμη εταιρεία. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου η εταιρεία που

προκύπτει από το μετασχηματισμό θα αναφέρεται κατωτέρω ως «νέα εταιρεία».

2. Οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να τηρούν βιβλία τρίτης (Γ') κατηγορίας του κώδικα βιβλίων και Στοιχείων π.δ. 186/1992 (ΦΕΚ 84Α') και να έχουν συντάξει τουλάχιστον έναν ισολογισμό για δωδεκάμηνο ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

ΑΡΘΡΟ 2

ΕΙΣΦΕΡΟΜΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΖΗΜΙΑΣ

1. Ο κατά τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου μετασχηματισμός, πραγματοποιείται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του κ.ν. 2190/1920 και ν. 3190/1955 με ενοποίηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, όπως αυτά εμφανίζονται σε ισολογισμούς αυτών συντασσόμενους για το σκοπό του μετασχηματισμού και μεταφέρονται ως στοιχεία ισολογισμού της νέας εταιρείας.
2. Ως εισφερόμενο κεφάλαιο θεωρείται το εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο της μετασχηματιζόμενης ή το άθροισμα αυτών των κεφαλαίων, των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων.
3. Εφόσον, μεταξύ των στοιχείων του παθητικού των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, υφίσταται υπόλοιπο ζημιών τρέχουσας ή προηγούμενων χρήσεων, τούτο εμφανίζεται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στον ισολογισμό τους και στον ισολογισμό της νέας εταιρείας.

Η μεταφερόμενη στον ισολογισμό της νέας εταιρείας ζημιά, και κατά το ποσό που τυχόν δεν συμψηφίζεται με τα προκύπτοντα κέρδη αυτής επόμενων χρήσεων, μόνο κατά το μέρος που αναγνωρίζεται φορολογικώς, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις περί φορολογίας του εισοδήματος.

Το ποσό της μη αναγνωριζόμενης προς συμψηφισμό ζημιάς μπορεί να αποσβένεται κάθε χρόνο χωρίς δικαίωμα έκπτωσης από τα ακαθάριστα έσοδα ή συμψηφισμού με τα προκύπτοντα κέρδη.

Η προηγούμενη περίπτωση ισχύει και για επιχειρήσεις που ρύθμισαν τα χρέη τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101Α') και οι οποίες μπορούν να μεταφέρουν εν όλω ή εν μέρει το υπόλοιπο του λογαριασμού ζημιές, το οποίο προκύπτει μετά το συμβιβασμό με τους πιστωτές τους και την επικύρωσή του από το Εφετείο, στο λογαριασμό 16.05 του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου ασωμάτων στοιχείων παγίου ενεργητικού. Η ύπαρξη υπολοίπου του παραπάνω λογαριασμού δεν επηρεάζει τη διανομή κερδών.

4. Με αποφάσεις των εταίρων ή των γενικών συνελεύσεων των μετόχων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων μπορεί να καθορίζεται η σχέση συμμετοχής αυτών στο κεφάλαιο της νέας εταιρείας.
5. Το κεφάλαιο της νέας εταιρείας δεν μπορεί να είναι κατώτερο του ελαχίστου του προβλεπομένου από τις διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 2065/1992 (ΦΕΚ. 113Α')

---

6. Όλες οι πράξεις που διενεργούνται από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις μετά την ημερομηνία του ισολογισμού μετασχηματισμού θεωρούνται ως διενεργηθείσες για λογαριασμό της νέας εταιρείας και τα ποσά αυτών μεταφέρονται με συγκεντρωτική εγγραφή στα βιβλία της.

ΑΡΘΡΟ 3

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

1. Κατά το άρθρο 1 του παρόντος νόμου σύμβαση, η εισφορά και η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, κάθε σχετική πράξη ή συμφωνία που αφορά την εισφορά ή μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού ή άλλων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων και κάθε εμπράγματος ή ενοχικού δικαιώματος, οι αποφάσεις των κατά νόμο οργάνων των μετασχηματιζόμενων εταιριών, η σχέση συμμετοχής στο κεφάλαιο της νέας εταιρείας, καθώς και κάθε άλλη συμφωνία ή πράξη που απαιτείται για το μετασχηματισμό ή τη σύσταση της νέας εταιρείας, η δημοσίευση αυτών στο τεύχος ανωνύμων εταιριών της εφημερίδας της κυβερνήσεως και η μεταγραφή των σχετικών πράξεων απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή οιοδήποτε άλλου τέλους υπέρ του δημοσίου, ως και εισφοράς ή δικαιώματος υπέρ οιοσδήποτε τρίτου.

2. Προς το σκοπό διευκόλυνσης του μετασχηματισμού, οι προς μετασχηματισμό επιχειρήσεις μπορούν με αίτησή τους προς τον αρμόδιο

για τη φορολογία τους προϊστάμενο Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας να ζητήσουν τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου κατά τις ισχύουσες διατάξεις. Στην περίπτωση αυτή το αποτέλεσμα ελέγχου πρέπει να κοινοποιηθεί στην αιτούσα, εντός τριμήνου από την ημερομηνία της αιτήσεώς της. Η προθεσμία αυτή με αιτιολογημένη απόφαση του προϊσταμένου Δ.Ο.Υ. και του αρμόδιου επιθεωρητή ΔΟΥ και για εξαιρετικούς λόγους μεγέθους επιχειρήσεως ή ελεγκτικών επαληθεύσεων μπορεί να παραταθεί για άλλους τρεις μήνες ακόμα.

Οι εκθέσεις ελέγχου φορολογίας εισοδήματος των φοροτεχνικών εμπειρογνωμόνων που θα συνταγούν για καθεμία μετασχηματιζόμενη επιχείρηση, θα περιέχουν για το σκοπό του μετασχηματισμού ειδικό κεφάλαιο περί του ύψους της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

Εάν δεν ζητηθεί η διενέργεια ελέγχου κατά τα ανωτέρω η διαπίστωση της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων των μετασχηματιζομένων επιχειρήσεων ενεργείται από Ορκωτό Ελεγκτή.

3. Σε περίπτωση μετασχηματισμού επιχειρήσεων με τις διατάξεις του παρόντος νόμου τα παρεχόμενα φορολογικά ευεργετήματα στις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις από τους αναπτυξιακούς νόμου ν.δ. 4002/1959, ν.289/1979, ν. 1262/1982, ν. 1828/1989, ν.1882/1990 και ν. 1892/1990, ισχύουν και επί των προκυπτουσών κατά τα πιο πάνω νέων εταιρειών, κατά το μέτρο που οι επιχειρήσεις αυτές δεν έκαναν χρήση των κινήτρων αυτών.

---

4. Οι αφορολόγητες κρατήσεις εκ των κερδών ή τα ειδικά αφορολόγητα αποθεματικά εκ των μη διανεμόμενων κερδών, που υφίσταται στις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις, εφόσον μεταφέρονται και εμφανίζονται αυτούσια σε ειδικούς λογαριασμούς στη νέα εταιρεία, δεν υπόκεινται σε φορολογία κατά το χρόνο του μετασχηματισμού.

ΑΡΘΡΟ 4

ΕΙΣΦΟΡΑ ΕΝΟΣ Ή ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ ΚΛΑΔΩΝ Ή ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

1. Σε περίπτωση εισφοράς από λειτουργούσα Ανώνυμη Εταιρεία ή Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης ενός ή περισσότερων κλάδων αυτής σε λειτουργούσα ή συνιστώμενη ανώνυμη εταιρεία, το μετοχικό κεφάλαιο μετά την εισφορά, της εταιρείας που απορροφά τον κλάδο ή της νέας εταιρείας που συνιστάται και το κεφάλαιο της εισφέρουσας τον κλάδο επιχείρησης δεν είναι μικρότερα μετά την εισφορά του ελαχίστου ορίου κεφαλαίου που καθορίζει το άρθρο 38 του ν. 2065/1992.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και σε περίπτωση εισφοράς ενός ή περισσότερων τμημάτων ανώνυμης εταιρείας σε άλλη λειτουργούσα ή συνιστώμενη ανώνυμη εταιρεία.

3. Η πράξη με την οποία μία ανώνυμη εταιρεία χωρίς να λυθεί εισφέρει το σύνολο ή έναν ή περισσότερους κλάδους της δραστηριότητας της σε μία άλλη ανώνυμη εταιρεία έναντι μετοχών της λήπτριας εταιρείας δεν αποτελεί διάσπαση ανώνυμης εταιρείας και δεν διέπεται από τα άρθρα 81 έως 89 του κ.ν. 2190/1920.

ΑΡΘΡΟ 5

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

1. Κατά την εφαρμογή του παρόντος νόμου δεν δίδονται οι διατάξεις:
α) του άρθρου 51 παραγρ. 1,2 ,3 ,5 και 7 και των άρθρων 53 έως 55 του ν. 3190/1955 «περί εταιριών περιορισμένης ευθύνης» και β) των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 8, του άρθρου 9 και των άρθρων 69 έως 89 του κ.ν. 2190/1920 «περί ανωνύμων εταιριών» όπως ισχύουν πλην των περιπτώσεων που ορίζονται ειδικά με τις διατάξεις του παρόντος.

2. Η ισχύς των διατάξεων του ν.δ. 1297/1972 (ΦΕΚ. 217 Α´) παρατείνεται από την ημερομηνία λήξεως της μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1996.

Επιχειρήσεις που είχαν υποβάλλει αιτήσεις μέχρι 31-12-1992 για υπαγωγή στις διατάξεις του νομοθετικού διατάγματος αυτού και δεν είχε περαιωθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή η σχετική διαδικασία, δύναται να την ολοκληρώσουν με τις διατάξεις του νόμου εκείνου ή με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Κατά το χρόνο ισχύος του ν.δ. 1297/1972 και προς το σκοπό μετασχηματισμού τους, οι επιχειρήσεις μπορούν να επιλέξουν ή τη διαδικασία μετασχηματισμού του νομοθετικού διατάγματος αυτού ή τη διαδικασία του παρόντος νόμου.

3.2. Το κείμενο της υπ' αριθμ. 1039799 / 10359 / B0012 / ΠΟΛ.1080 / 94 Υπουργείου Οικονομίας

Με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως και 5 του κοινοποιημένου νόμου 2166/93 και με σκοπό την ενίσχυση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας για τη δημιουργία στη χώρα μας ισχυρών οικονομικών μονάδων ικανών να ανταποκριθούν στα ζητήματα που προκύπτουν από τη σύγχρονη τεχνική και οικονομική εξέλιξη (αύξηση παραγωγικότητας, μείωση του κόστους, αύξηση της παραγωγής και βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσεως των επιχειρήσεων, ορθολογικότερη οργάνωση της παραγωγής και διανομής κτλ) αφενός μεν παρατάθηκαν οι διατάξεις του ν.δ. 1297/72 για μετατροπές ή συγχωνεύσεις επιχειρήσεων μέχρι 31/12/96 οι οποίες είχαν λήξει την 31/12/1992 και αφετέρου δημιουργήθηκε ένα καινούργιο θεσμικό πλαίσιο για τη διευκόλυνση των επιχειρήσεων και θέλουν να συγχωνευθούν ή να μετατραπούν σε Α.Ε. που διακρίνεται για την απλότητά του, τη συντομία του και την εξάλειψη των χρονοβόρων διαδικασιών.

Επομένως από την έναρξη ίσχυος του κοινοποιημένου νόμου (2 Αυγούστου 1993), οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να συγχωνευθούν ή να μετατραπούν σε ανώνυμη εταιρεία μπορούν να επιλέξουν για τη συγχώνευση ή μετατροπή αυτών είτε τις διατάξεις του ν.δ. 1297/1972, είτε τις διατάξεις των άρθρων 1-5 του ν. 2166/1993. Για να έχουν όμως εφαρμογή οι φορολογικές απαλλαγές και διευκολύνσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις των νομοθετημάτων αυτών, έχουν

υποχρέωση οι μετατρεπόμενες ή συγχωνευόμενες επιχειρήσεις να τηρήσουν τις προϋποθέσεις και περιορισμούς που αναφέρονται διακεκριμένα σε κάθε νόμο χωριστά, ανάλογα με τη χρησιμοποίηση του νόμου που επιλέγουν για τη μετατροπή ή συγχώνευση αυτών.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του ν. 2166/93 για τις μετατροπές και συγχωνεύσεις επιχειρήσεων που γίνονται με τις διατάξεις του νόμου αυτού είναι τα εξής:

1. Οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 5 του ν. 2166/1993 έχουν εφαρμογή επί όλων εν γένει των επιχειρήσεων που θέλουν να μετατραπούν ή συγχωνευθούν σε ανώνυμη εταιρεία ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, ανεξάρτητα από το αντικείμενο των εργασιών τους.

Προϋπόθεση όμως απαραίτητη είναι όπως η μετασχηματιζόμενη επιχείρηση πρέπει να τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. και να έχουν συντάξει τουλάχιστον έναν ισολογισμό για δωδεκάμηνο ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

2. Η εκτίμηση της περιουσιακής κατάστασης των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων για τον προσδιορισμό του εισφερόμενου κεφαλαίου αυτών, δεν γίνεται από την επιτροπή του άρθρου 9 του ν.2190/1980.

Μετά τη λήψη απόφασης των αρμοδίων οργάνων για τον μετασχηματισμό, συντάσσεται απογραφή και ισολογισμός της μετασχηματιζόμενης επιχείρησης. Τα στοιχεία του ισολογισμού αυτού θα αποτελέσουν στοιχεία ισολογισμού της νέας εταιρείας που θα

προέλθει από τον μετασχηματισμό. Όλες οι εγγραφές που θα διενεργηθούν μετά την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού θεωρούνται διενεργούμενες για λογαριασμό της νέας εταιρείας. Επομένως οι μετατρεπόμενες ή συγχωνευόμενες επιχειρήσεις θα φορολογηθούν για το προκύψαν αποτέλεσμα με βάση την κλεισθέντα ισολογισμό μετασχηματισμό.

3. Για τον μετασχηματισμό δεν απαιτείται αυξημένο κεφάλαιο, αλλά αυτό που προβλέπεται από τις διατάξεις του ν. 2190/1920 για τη σύσταση ανώνυμης εταιρείας ή από το ν.3190/1955 για τη σύσταση ΕΠΕ ήταν δρχ. 10.000.000 και 3.000.000 δρχ. αντίστοιχα.

4. Οι μετοχές της νέας εταιρείας που θα εκδοθούν για το εισφερόμενο κεφάλαιο μπορεί να είναι ανώνυμες ή ονομαστικές και δεν υπάρχει χρονικός περιορισμός για τη μεταβίβαση αυτών.

5. Παρέχεται το δικαίωμα μεταφοράς του ακάλυπτου ποσού ζημιάς των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων στη νέα εταιρεία και συμψηφισμού του ποσού αυτής κατά το μέρος και αναγνωρίζεται φορολογικά με τα κέρδη που θα προκύγουν στη νέα εταιρεία.

Ειδικότερα από τα άρθρα 1 έως και 5 του κοινοποιούμενου νόμου προβλέπονται τα εξής:

ΑΡΘΡΟ 1

ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου αυτού ορίζονται οι περιπτώσεις μετασχηματισμού επιχειρήσεων στις οποίες έχουν εφαρμογή τα άρθρα 1-5. Οι περιπτώσεις αυτές είναι οι εξής :

α. Μετατροπή ή συγχώνευση επιχειρήσεων εγκατεστημένων στην Ελλάδα οποιασδήποτε μορφής και αντικειμένου εργασιών σε ημεδαπή ανώνυμη εταιρεία.

Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι εκτός από τις ημεδαπές επιχειρήσεις μπορούν πλέον να μετατραπούν ή να συγχωνευθούν σε ημεδαπή ανώνυμη εταιρεία και τα εγκατεστημένα στη χώρα μας με βάση τις διατάξεις του άρθρου 50 του κ.ν. 2190/20 και του άρθρου 57 του ν. 3190/55 υποκατάστημα αλλοδαπών ανώνυμων εταιρειών και εταιριών περιορισμένης ευθύνης, ενώ με τις διατάξεις του ν.δ. 1297/72 δεν έχουν το δικαίωμα αυτό 1799, 851/1988 γνωμοδοτήσεις της Νομικής διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομικών. Επομένως, με βάση τις διατάξεις της περίπτωσης αυτής είναι δυνατή.

-Η μετατροπή επιχείρησης οποιασδήποτε μορφής και αντικειμένου εργασιών που είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα, σε ανώνυμη εταιρεία (όπως ατομικής επιχείρησης, προσωπικής εταιρίας, εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, συνεταιρισμού και αλλοδαπής επιχείρησης).

Σημειώνεται ότι οι διατάξεις των άρθρων 1-5 του ν.2166/1996 δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση μετατροπής ανώνυμης εταιρείας σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, γιατί όπως αναφέραμε παραπάνω ο νόμος αυτός αποβλέπει στη δημιουργία μεγάλων οικονομικών μονάδων και όχι στη μετατροπή μεγάλων σε μικρές μονάδες. Σε περίπτωση όμως που επιθυμείται η μετατροπή μιας Α.Ε σε ΕΠΕ θα πρέπει να γνωρίζει ο λογιστής ότι συντάσσεται απογραφή και ισολογισμός και γίνεται εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν.2190/20.

- Η συγχώνευση επιχειρήσεων οποιασδήποτε μορφής εγκατεστημένων στην Ελλάδα, σε ανώνυμη εταιρία

β. Απορρόφηση επιχειρήσεων οποιασδήποτε μορφής και αντικειμένου εργασιών από υφιστάμενη ή νεοϊδρυόμενη ημεδαπή ανώνυμη εταιρία ή εταιρία περιορισμένης ευθύνης. Δηλαδή, μπορεί να απορροφηθεί με τις ευεργετικές διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου ατομική επιχείρηση ή προσωπική εταιρία ή συνεταιρισμός ή εταιρία περιορισμένης ευθύνης από υφιστάμενη κατά το χρόνο της απορρόφησης ανώνυμη εταιρία, παρά το γεγονός ότι η μορφή της συγχώνευσης αυτής δεν προβλέπεται από τις διατάξεις του κ. ν. 2190/20 (καταχρηστική).

Επισημαίνεται ότι, επειδή οι διατάξεις της παραγρ. 2 του άρθρου αυτού επιβάλλουν στις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις, στις οποίες ανήκει και η απορροφούσα ανώνυμη εταιρία να έχουν συντάξει προηγουμένως τουλάχιστον ένα ισολογισμό για δωδεκάμηνο ή

μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, προκύπτει ότι, εκτός από την απορροφούμενη επιχείρηση (ατομική, ομόρρυθμη εταιρία κλπ.) Θα πρέπει και η απορροφούσα ανώνυμη εταιρία η ΕΠΕ να έχει συντάξει πριν από το χρόνο απορρόφησης ένα τουλάχιστον ισολογισμό για δωδεκάμηνη ή μεγαλύτερη περίοδο.

γ. Συγχώνευση ανωνύμων εταιριών κατά την έννοια της παραγρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 2190/1920, δηλαδή είτε με απορρόφηση μίας ή περισσότερων ανωνύμων εταιριών από υφιστάμενη ανώνυμη εταιρία είτε με σύσταση καινούργιας ανώνυμης εταιρίας.

Επίσης, η συγχώνευση ανωνύμων εταιριών με βάση τις διατάξεις του άρθρου 79 του κ.ν.2190/20, δηλαδή εξαγορά μίας ή περισσότερων ανωνύμων εταιριών από υφιστάμενη ανώνυμη εταιρία.

δ. Διάσπαση ανωνύμων εταιριών κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 81 του κ.ν. 2190/20, η οποία πραγματοποιείται είτε με απορρόφηση, είτε με σύσταση νέων ανωνύμων εταιριών, είτε με απορρόφηση και σύσταση νέων εταιριών.

ε. Εισφορά από λειτουργούσα επιχείρηση, οποιασδήποτε νομικής μορφής, ενός ή περισσότερων κλάδων ή τμημάτων της σε λειτουργούσα ή νεοϊδρυόμενη ανώνυμη εταιρία. Στην περίπτωση αυτή, τόσο η ανώνυμη εταιρία στην οποία θα εισφερθεί ο κλάδος (ή κλάδοι) ή το τμήμα όσο και η εταιρία από την οποία αποσπάται ο κλάδος ή το τμήμα θα πρέπει, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού να έχουν ήδη συντάξει πριν από το χρόνο εισφοράς τουλάχιστον ένα ισολογισμό

για δωδεκάμηνο ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Επίσης, μετά την εισφορά, η επιχείρηση που εισέφερε τον κλάδο ή τμήμα θα εξακολουθεί να λειτουργεί με τους υπόλοιπους κλάδους ή τμήματα αυτής και εφ' όσον πρόκειται για ανώνυμη εταιρία ή εταιρία περιορισμένης ευθύνης, το μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο, κατά περίπτωση, δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 10.000.000 ή 3.000.000 δρχ., αντίστοιχα.

Οι πιο πάνω αναφερθείσες περιπτώσεις μετασχηματισμού των επιχειρήσεων εφαρμόζονται με τους όρους και προϋποθέσεις που ορίζονται στο νόμο, χωρίς κανένα περιορισμό ως προς το αντικείμενο εργασιών, σε αντίθεση με τις συγχωνεύσεις ή μετατροπές που πραγματοποιούνται με τις διατάξεις του ν.δ. 1297/72, οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του νόμου αυτού, δεν εφαρμόζονται επί επιχειρήσεων των οποίων το αντικείμενο των εργασιών είναι κατά κύριο λόγο η κατασκευή ή εκμετάλλευση πάσης φύσεως ακινήτων, πλην ξενοδοχειακών. Επομένως, με τις διατάξεις των άρθρων 1-5 του ν. 2166/1993 μπορούν να μετατραπούν ή να συγχωνευθούν και οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την ανέγερση και πώληση οικοδομών (οικοδομικές), οι τεχνικές επιχειρήσεις, καθώς και οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εκμετάλλευση ακινήτων (κτηματικές επιχειρήσεις).

2. Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ και να έχουν συντάξει, κατά την ημέρα του μετασχηματισμού, τουλάχιστον ένα ισολογισμό για δωδεκάμηνο ή

μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Επομένως, οι ατομικές επιχειρήσεις, οι προσωπικές εταιρίες κλπ. επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Α ή Β κατηγορίας του ΚΒΣ, δεν μπορούν να μετατραπούν ή να συγχωνευθούν με βάση τις ευεργετικές διατάξεις του νόμου αυτού σε ανώνυμη εταιρία ή σε εταιρία περιορισμένης ευθύνης αλλά ούτε και να εισφέρουν κλάδο ή τμήμα τους σε ανώνυμη εταιρία. Αντιθέτως, οι πιο πάνω επιχειρήσεις με τα βιβλία Α ή Β κατηγορίας Κ.Β.Σ., μπορούν να μετατραπούν ή συγχωνευθούν σε Α.Ε. με τις διατάξεις του ν. δ. 1297/1972.

Διευκρινίζεται ότι, επειδή ο νόμος δεν κάνει διάκριση για την υποχρεωτική ή μη τήρηση βιβλίων Γ' κατηγορίας από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις, γίνεται δεκτό ότι μπορούν να μετατραπούν ή να συγχωνευθούν με τον κοινοποιούμενο νόμο και οι επιχειρήσεις που τηρούν προαιρετικά βιβλία Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ.

Επίσης, απαραίτητη προϋπόθεση για τον μετασχηματισμό, όπως αυτό αναφέρθηκε και πιο πάνω, είναι ότι σε κάθε περίπτωση οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να έχουν συντάξει ένα τουλάχιστον ισολογισμό για δωδεκάμηνο ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

ΑΡΘΡΟ 2

ΕΙΣΦΕΡΟΜΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΖΗΜΙΑΣ

1. Με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, ο μετασχηματισμός των επιχειρήσεων πραγματοποιείται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του κ.ν. 2190/1920 και του ν. 3190/1955 με λογιστική

ενοποίηση των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού των μετασχηματιζομένων επιχειρήσεων, όπως αυτά εμφανίζονται στον, ισολογισμό που ειδικά συντάσσουν για τις ανάγκες του μετασχηματισμού, τα οποία και μεταφέρονται αυτούσια ως στοιχεία ισολογισμού της νέας εταιρίας. Η παράκλιση αυτή αφορά αποκλειστικά τις αξίες ενοποίησης των στοιχείων ενεργητικού-παθητικού των μετασχηματιζομένων επιχειρήσεων, σύμφωνα με την οποία, δεν υπόκεινται αυτές στην εκτίμηση της Επιτροπής του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/1920. Η παρέκκλιση αυτή δεν επεκτείνεται και στις τυπικές διαδικασίες σύστασης της ανώνυμης εταιρίας, όπως της κατάρτισης με συμβολαιογραφικό έγγραφο του καταστατικού σε περίπτωση νεοϊδρυομένων Α.Ε. ή της τροποποίησης του καταστατικού τους, της δημοσιότητας που προβλέπεται από τον κ.ν. 2190/1920 κλπ. Αντί της εκτίμησης, από την επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/1920 από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 3 του κοινοποιούμενου νόμου προβλέπεται ότι, η διαπίστωση του ύψους της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων των μετασχηματιζομένων επιχειρήσεων ενεργείται είτε από τον αρμόδιο για τη φορολογία τους προϊστάμενο της Δ.Ο.Γ., κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, είτε από ορκωτό ελεγκτή.

Ειδικότερα, προκειμένου να γίνει ο μετασχηματισμός των επιχειρήσεων με βάση τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου, θα πρέπει κατ' αρχή να ληφθεί σχετική απόφαση από τα αρμόδια όργανά τους για το μετασχηματισμό τους και του χρόνου κατάρτισης του ισολογισμού μετασχηματισμού. Στη συνέχεια, μετά τη λήψη της σχετικής

απόφασης, θα πρέπει οι επιχειρήσεις που αποφάσισαν να συγχωνευθούν ή να μετατραπούν να προβούν σε απογραφή της περιουσιακής τους κατάστασης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. και στη σύνταξη ισολογισμού με ημερομηνία το χρόνο που αποφάσισαν τα αρμόδια όργανα των μετασχηματιζομένων επιχειρήσεων. Ο ισολογισμός αυτός συντάσσεται ειδικά για τις ανάγκες της συγχώνευσης ή μετατροπής και τα στοιχεία αυτού, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας μετασχηματισμού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 και ν. 3190/1955, θα μεταφερθούν αυτούσια ως στοιχεία ισολογισμού έναρξης της προερχόμενης από τη μετατροπή ή συγχώνευση εταιρίας. Σε περίπτωση συγχώνευσης επιχειρήσεων μεταφέρονται ενοποιημένα τα στοιχεία των ισολογισμών των συγχωνευομένων επιχειρήσεων, στον ισολογισμό έναρξης της εταιρίας που προέρχεται από τη συγχώνευση αυτή.

Με την ως άνω διαδικασία που προβλέπουν οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 2 του κοινοποιούμενου νόμου για το μετασχηματισμό επιχειρήσεων, δεν διενεργείται σε καμία περίπτωση εκτίμηση των εισφερομένων περιουσιακών στοιχείων από την Επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/1920 και κατά συνέπεια κατά το μετασχηματισμό των επιχειρήσεων δεν προκύπτει υπεραξία για τα εισφερόμενα περιουσιακά στοιχεία.

Περαιτέρω, με τις διατάξεις της παραγρ. 6 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι, όλες οι πράξεις, που διενεργούνται από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις μέσα στο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ του

χρόνου σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού και του χρόνου ολοκλήρωσης της μετατροπής ή συγχώνευσης, θεωρούνται ότι ενεργούνται για λογαριασμό της προερχόμενης από τη μετατροπή ή συγχώνευση κλπ. νέας εταιρίας, σε αντίθεση με αυτά που ισχύουν για τις μετατροπές ή συγχωνεύσεις που ενεργούνται με βάση το ν.δ. 1297/72. Τα ποσά των πιο πάνω πράξεων προβλέπεται ότι θα μεταφέρονται με συγκεντρωτική εγγραφή στα δεωρημένα βιβλία της νέας εταιρίας

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η μετατρεπόμενη ή συγχωνευόμενη επιχείρηση μετά τη σύνταξη του ισολογισμού μετασχηματισμού συνεχίζει να υφίσταται ως επιχείρηση και να διενεργεί συναλλαγές επ' ονόματί της και να εκδίδει τα προβλεπόμενα στοιχεία από το ΚΒΣ και να τα καταχωρεί στα τηρούμενα από αυτή βιβλία. Όλες όμως οι πράξεις αυτές που γίνονται μετά το χρόνο κατάρτισης του ισολογισμού μετασχηματισμού και μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία του μετασχηματισμού (σύσταση της νέας εταιρίας) θεωρούνται όπως αναφέρουμε πιο πάνω για φορολογικούς σκοπούς ότι διενεργούνται για λογαριασμό της νέας εταιρίας και κατά συνέπεια όλες οι πράξεις αυτές θα μεταφερθούν με συγκεντρωτική εγγραφή στα βιβλία της νέας εταιρίας, αμέσως μετά τη σύσταση αυτής.

Διευκρινίζεται ότι η μετατρεπόμενη ή συγχωνευόμενη επιχείρηση δεν θα προβεί σε κατάρτιση ισολογισμού κατά το χρόνο που ολοκληρώνεται η διαδικασία του μετασχηματισμού (σύσταση της νέας ανώνυμης εταιρίας όπως αυτό γίνεται σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του

ν.δ. 1297/1972, απαγορεύεται ακόμα και αν οι διαδικασίες ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού συνεχίζονται και μετά τις 31/12 που είναι η τελευταία μέρα της δωδεκάμηνης διαχειριστικής περιόδου.

Ύστερα από τα ανωτέρω αναφερόμενα προκύπτει ότι οι μετατρεπόμενες ή συγχωνευόμενες ή απορροφούμενες επιχειρήσεις φορολογούνται για τα τυχόν κέρδη που προκύπτουν μέχρι του χρόνου σύνταξης από μέρους των του ισολογισμού μετασχηματισμού, ενώ τα κέρδη που θα προκύψουν από τις συναλλαγές που θα διενεργηθούν μετά το χρόνο σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού και μέχρι της ολοκλήρωσής του, φορολογούνται στο όνομα της προερχόμενης από το μετασχηματισμό εταιρίας.

Προς τούτο για το αποτέλεσμα που θα προκύψει με βάση τον ισολογισμό μετασχηματισμού, υποχρεούνται οι μετατρεπόμενες ή συγχωνευόμενες ή απορροφούμενες επιχειρήσεις να υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος στον αρμόδιο για τη φορολογία τους προϊστάμενο Δ.Ο.Υ., εάν πρόκειται για νομικά πρόσωπα του ν.δ. 3843/1958 εντός 4,5 μηνών από την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού και εντός 3,5 μηνών για τις προσωπικές εταιρίες και τις ατομικές επιχειρήσεις που φορολογούνται με τις διατάξεις του ν.δ. 3323/1955. Η τελευταία προσωρινή δήλωση του Φ.Π.Α. υποβάλλεται μέσα σε 25 μέρες από την ημερομηνία μετασχηματισμού και η εκκαθαριστική δήλωση ΦΠΑ μέσα σε 130 μέρες μετρούμενες από την ίδια ημερομηνία.

Τονίζεται ότι τα ανωτέρω εφαρμόζονται και στην περίπτωση που ο μετασχηματισμός ολοκληρώνεται μετά τη λήξη της 12μηνιαίας διαχειριστικής περιόδου της συγχωνευόμενης ή μετατρεπόμενης επιχείρησης.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση εισφοράς κλάδου ή τμήματος από λειτουργούσα επιχείρηση σε ανώνυμη εταιρία, η εισφέρουσα τον κλάδο ή τμήμα επιχείρηση δεν θα προβεί σε σύνταξη ισολογισμού μετασχηματισμού, αφού εξακολουθεί να υφίσταται και να λειτουργεί με άλλο κλάδο ή τμήμα και μετά την εισφορά. Ενόψει των ανωτέρω και δεδομένου ότι τα στοιχεία του κλάδου ή τμήματος πρέπει να εμφανισθούν στα βιβλία της ανώνυμης εταιρίας στην οποία εισφέρεται, γίνεται δεκτό ότι η εισφέρουσα τον κλάδο ή τμήμα επιχείρηση πρέπει να συντάξει, κατά το χρόνο που θα ορισθεί ως χρόνος εισφοράς, απογραφή για τα στοιχεία (ενεργητικού και παθητικού) του εισφερόμενου κλάδου ή τμήματος και βάσει αυτής, λογιστική κατάσταση, στην οποία θα εμφανίζεται η περιουσιακή κατάσταση του εισφερόμενου κλάδου ή τμήματος.

Η ως άνω απογραφή καθώς και η λογιστική κατάσταση θα πρέπει απαραίτητως να καταχωρηθούν στο δεωρημένο βιβλίο απογραφών που τηρείται από τη μετατρεπόμενη, συγχωνευόμενη ή απορροφούμενη επιχείρηση δεδομένου ότι όπως αναφέρουμε και πιο πάνω ο ισολογισμός που θα συνταχθεί με βάση την απογραφή αυτή θα αποτελέσει και τον ισολογισμό λήξης της μετατρεπόμενης κλπ. επιχείρησης.

Οι πράξεις που θα λάβουν χώρα μετά το χρόνο σύνταξης της απογραφής και οι οποίες θα αφορούν τον εισφερόμενο κλάδο ή το τμήμα θα παρακολουθούνται σε διακεκριμένους λογαριασμούς στα βιβλία της εισφέρουσας τον κλάδο ή το τμήμα εταιρείας προκειμένου να μεταφερθούν με συγκεντρωτική εγγραφή στα βιβλία της απορροφώσας τον κλάδο ή το τμήμα ανώνυμης εταιρίας κατά τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου αυτού.

Ως εισφερόμενο κεφάλαιο στη λειτουργούσα ή συνιστωμένη εταιρία θεωρείται η διαφορά που προκύπτει μεταξύ της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού του κλάδου ή του τμήματος που εισφέρεται.

2. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1 έως 5 του κοινοποιούμενου νόμου, ως εισφερόμενο κεφάλαιο θεωρείται το εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο της μετασχηματιζόμενης επιχείρησης ή το άθροισμα αυτών των κεφαλαίων (εταιρικών ή μετοχικών) των μετασχηματιζομένων επιχειρήσεων κατ'όχι η καθαρή θέση αυτών.

Επομένως, με βάση τις διατάξεις αυτές το εισφερόμενο κεφάλαιο διακρίνεται ανάλογα με τη μορφή μετασχηματισμού, ήτοι:

Επί μετατροπής ατομικών επιχειρήσεων, ΟΕ, ΕΕ και ΕΩΣ σε ΑΕ, ως εισφερόμενο κεφάλαιο θεωρείται το κεφάλαιο των μετατρεπομένων αυτών επιχειρήσεων ή εταιριών που αναγράφεται στο καταστατικό τους και εμφανίζεται στα βιβλία τους.

---

1. Επί συγχωνεύσεως επιχειρήσεων διακρίνουμε εάν αυτή γίνεται με απορρόφηση από ΕΠΕ ή ΑΕ ή με σύσταση νέας εταιρίας.

α) Επί συγχωνεύσεως με απορρόφηση, ως εισφερόμενο κεφάλαιο θεωρείται το κεφάλαιο της απορροφούμενης το οποίο όμως αθροίζεται με το κεφάλαιο της απορροφώσης (ΕΠΕ ή ΑΕ).

β) Επί συγχωνεύσεως με σύσταση νέας ΑΕ, θεωρείται το άθροισμα των κεφαλαίων των επιχειρήσεων ή εταιριών που συγχωνεύονται για να συσταθεί η νέα ΑΕ.

2) Επί διασπάσεως ΑΕ, διακρίνουμε εάν η διάσπαση γίνεται με απορρόφηση από υφιστάμενες - επωφελούμενες ΑΣ ή εάν με τη διάσπαση δημιουργούνται δύο ή περισσότερες ΑΕ.

Στην πρώτη περίπτωση το εισφερόμενο κεφάλαιο της διασπώμενης ΑΕ κατανέμεται στις απορροφούμενες - επωφελούμενες, οπότε σε κάθε επωφελούμενη στο μετοχικό της κεφάλαιο προστίθεται το τμήμα του κεφαλαίου της διασπώμενης, ενώ επί διασπάσεως με σύσταση νέων εταιριών, το μετοχικό κεφάλαιο της διασπώμενης ΑΕ διασπάται σε όσες εταιρίες θα δημιουργηθούν και κάθε μία νέα ΑΕ λαμβάνει το τμήμα του κεφαλαίου της διασπώμενης. Περαιτέρω, για το εισφερόμενο κεφάλαιο από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις θα εκδίδονται μετοχές ή εταιρικά μερίδια, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις του κ. ν. 2190/1920 και ν. 3190/1955, κατά περίπτωση.

Οι μετοχές που θα εκδοθούν για το εισφερόμενο κεφάλαιο μπορεί να είναι ονομαστικές ή ανώνυμες στο σύνολό τους ή και κατά ένα μέρος

μόνο και μπορούν να μεταβιbasθούν, χωρίς κανένα περιορισμό, οποτεδήποτε μετά την ολοκλήρωση του μετασχηματισμού.

Όσον αφορά την υποχρέωση για έκδοση νέων μετοχών ή όχι στις περιπτώσεις που ανώνυμη εταιρία απορροφά άλλη ανώνυμη εταιρία, μετοχές της οποίας κατέχει είτε το σύνολο είτε μέρος αυτών η απορροφώσα εταιρία γίνεται δεκτό ότι έχουν ανάλογη εφαρμογή τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 της παρ. Ε 2665/1988 κοινής απόφασης των Γ Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (κυρωθείσα με το ν. 1839/1989), σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του ν.δ. 1297/1972.

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, αν κατά τη συγχώνευση δύο εταιριών δι' απορροφήσεως είναι αδύνατη η έκδοση μετοχών, επειδή η αξίωση για έκδοση νέων μετοχών αποσβέννυνται λόγω συγχύσεως, παύει ισχύουσα η υποχρέωση του άρθρου 4 του ν.δ. 1297/72 για έκδοση νέων μετοχών.

Επομένως, με βάση τα ανωτέρω, σε περίπτωση απορροφήσεως ανώνυμης εταιρίας από άλλη ανώνυμη εταιρία, η οποία κατέχει το σύνολο (το 100%) των μετοχών της απορροφουμένης, (απορρόφηση θυγατρικής από μητρική ΑΕ) κατά την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1-5 του κοινοποιούμενου νόμου, δεν θα εκδίδονται νέες μετοχές από την απορροφώσα εταιρία για το μέρος του εισφερόμενου κεφαλαίου της απορροφουμένης, για το οποίο επέρχεται απόσβεση αυτού με την αξία των συμμετοχών που εμφανίζεται στα βιβλία της απορροφώσας.

Για την καλύτερη κατανόηση των ανωτέρω παραθέτουμε το εξής παράδειγμα:

Η ανώνυμη εταιρία «Α» πρόκειται να απορροφήσει την ανώνυμη εταιρία «Β», της οποίας κατέχει το 100% των μετοχών της, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1-5 του κοινοποιούμενου νόμου.

Η ΑΕ «Α» (απορροφώσα) εμφανίζει στα βιβλία της αξία συμμετοχών στην ΑΕ «Β» δρχ. 100.000.000.

Αν το εισφερόμενο μετοχικό κεφάλαιο της ΑΕ «Β», όπως αυτό εμφανίζεται στον ισολογισμό μετασχηματισμού της απορροφούμενης ανέρχεται: α) στο ποσό των 100.000.000 δρχ., β) στο ποσό των 150.000.000 δρχ. και γ) στο ποσό των 60.000.000 δρχ. ερωτάται αν στις ως άνω περιπτώσεις η απορροφώσα εταιρία «Α» έχει υποχρέωση να προβεί σε αύξηση κεφαλαίου και για ποιο ποσό, κατά τη συγχώνευσή της με την εταιρία «Β».

Επί του παραδείγματος αυτού διακρίνουμε τρεις περιπτώσεις:

Α' περίπτωση: Εφόσον το εισφερόμενο μετοχικό κεφάλαιο της απορροφούμενης είναι ισόποσο της αξίας των συμμετοχών της απορροφώσας, κατά τον μετασχηματισμό θα αποσβεσθούν οι συμμετοχές και συνεπώς δεν απομένει υπόλοιπο ποσό εισφερομένου κεφαλαίου για κεφαλαιοποίηση.

Β' περίπτωση: Κατά το μετασχηματισμό θα αποσβεσθεί η αξία των συμμετοχών των 100.000.000 δρχ. της απορροφώσας και απομένει υπόλοιπο εισφερομένου κεφαλαίου δρχ. 50.000.000 (150 εκ. -100 εκ.).

Με το ποσό αυτό η απορροφώσα εταιρία θα προβεί σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου και θα εκδοθούν νέες μετοχές, τις οποίες θα λάβουν οι μέτοχοι της απορροφώσας.

Γ' περίπτωση: Κατά το μετασχηματισμό θα σποσβεσθεί η αξία των συμμετοχών κατά το ποσό του εισφερόμενου κεφαλαίου από την απορροφούμενη εταιρία, ήτοι κατά το ποσό των 60.000.000 δρχ. Το υπόλοιπο ποσό 40.000.000 δρχ. που απομένει, θα εμφανισθεί σε λ/σμό «Διαφορά προκύγασα από το μετασχηματισμό ν. 2166/1993.

Το χρεωστικό όμως αυτό ποσό δεν έχει δυνατότητα η απορροφώσα εταιρία να εκπέσει από τα ακαθάριστα έσοδά της προκειμένου υπολογισμού των φορολογητέων κερδών της. Αν όμως η απορροφώσα εταιρία έχει «Αποθεματικά από χρεώγραφα» που έχουν προέλθει από τη δωρεά λήγης μετοχών λόγω αναπροσαρμογών της αξίας των ακινήτων εταιριών στις οποίες συμμετέχει, έχει τη δυνατότητα το χρεωστικό αυτό υπόλοιπο να το συμψηφίσει με τα αποθεματικά από χρεώγραφα που εμφανίζει στα βιβλία της.

Τέλος διευκρινίζεται ότι τα ανωτέρω αναφερόμενα εφαρμόζονται ανάλογα και στην περίπτωση που η απορροφώσα ανώνυμη εταιρία κατέχει μέρος των μετοχών της απορροφουμένης ανώνυμης εταιρίας. Βέβαια στις περιπτώσεις αυτές, για το μέρος του εισφερόμενου κεφαλαίου της απορροφώμενης ΑΕ που ανήκει σε τρίτους, θα γίνεται αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφώσας ΑΕ και οι εκδιδόμενες μετοχές θα λαμβάνονται από τους τρίτους.

---

3. Με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου αυτού αντιμετωπίζεται η ζημία που ενδεχόμενα έχει η μετασχηματιζόμενη επιχείρηση κατά το χρόνο του μετασχηματισμού.

Με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι στις περιπτώσεις μετασχηματισμού επιχειρήσεων με βάση τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου, παρέχεται η δυνατότητα μεταφοράς της ζημιάς της μετασχηματιζόμενης επιχείρησης στη νέα εταιρία προκειμένου να συμψηφισθεί με τα φορολογητέα κέρδη της, ενώ η δυνατότητα αυτή δεν παρέχεται στις μετατρεπόμενες ή συγχωνευόμενες επιχειρήσεις με βάση τις διατάξεις του ν. δ. 1297/1972.

Ειδικότερα, με βάση τις διατάξεις αυτές, εάν η μετασχηματιζόμενη επιχείρηση κατά το χρόνο του μετασχηματισμού, έχει ζημία, η οποία μπορεί να προέρχεται είτε από τη χρήση εντός της οποίας λαμβάνει χώρα ο μετασχηματισμός, είτε από προηγούμενες χρήσεις, έχει υποχρέωση η μετασχηματιζόμενη επιχείρηση να εμφανίσει το ποσό αυτό της ζημιάς σε ιδιαίτερο λογαριασμό στον ισολογισμό μετασχηματισμού που θα συντάξει η μετατρεπόμενη ή συγχωνευόμενη κτλ. επιχείρηση (Λογ/σμοί ΕΓΛ.Σ «42.01 Υπόλοιπο ζημιών χρήσεως εις νέο» και «42.02 Υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων». Η ίδια υποχρέωση εμφάνισης του ποσού της ζημιάς σε ιδιαίτερους λογ/σμούς στον ισολογισμό της έχει και η νέα εταιρία που προέρχεται από τον μετασχηματισμό.

Περαιτέρω, προβλέπεται ότι η μεταφερόμενη στον ισολογισμό της νέας εταιρίας ζημία συμψηφίζεται κατ' αρχή με τα τυχόν κέρδη που υφίστανται κατά το μετασχηματισμό. Διευκρινίζεται ότι το ποσό της ζημίας αυτής θα συμψηφισθεί με τα τυχόν κέρδη που έχουν φορολογηθεί και εμφανίζονται στο λογαριασμό «42.00 Υπόλοιπο κερδών εις νέο» της νέας εταιρίας κατά το χρόνο του μετασχηματισμού.

Αν μετά τον ως άνω συμψηφισμό απομένει υπόλοιπο ζημιών, το ποσό αυτό θα συμψηφισθεί με τα κέρδη των επομένων χρήσεων που θα προκύψουν στην νέα εταιρία, εφαρμοζομένων για τη μεταφορά και το συμψηφισμό του ποσού των ζημιών με κέρδη επομένων χρήσεων των προϋποθέσεων που ορίζονται στο άρθρο 4 του ν.δ. 3323/1955. Επομένως, εάν κατά τον μετασχηματισμό με τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου, η μετατρεπόμενη ή συγχωνευόμενη κτλ. επιχείρηση εμφανίζει στον ισολογισμό του μετασχηματισμού ακάλυπτο ποσό ζημίας, αυτό μεταφέρεται στην νέα εταιρία και συμψηφίζεται με τα κέρδη αυτής των επομένων χρήσεων, κατά το μέρος που αναγνωρίζεται φορολογικά ο συμψηφισμός της ζημίας αυτής.

Για το μέρος της ζημίας που δεν αναγνωρίζεται φορολογικά ο συμψηφισμός αυτής (πέραν της πενταετίας ή μείωση του ποσού αυτής από φορολογικό έλεγχο κτλ.) με κέρδη επομένων χρήσεων, θα γίνει απόσβεση του ποσού αυτού, μειώνοντας τα κέρδη των επομένων χρήσεων, χωρίς όμως η απόσβεση αυτή να επηρεάζει τα φορολογητέα κέρδη της εταιρίας. Συνεπώς σε περίπτωση που η νέα εταιρία ήθελε προβεί σε μείωση των κερδών της με ζημιές της ανωτέρω κατηγορίας

πρέπει κατά την υποβολή της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματός της να προβεί σε φορολογική αναμόρφωση των αποτελεσμάτων της προσθέτοντας ως λογιστική διαφορά την μη εκπιπόμενη φορολογικά ζημία.

Περαιτέρω, με τις διατάξεις των δύο τελευταίων εδαφίων της παραγράφου αυτής ορίζεται ότι τα ανωτέρω, αναφορικά με την αντιμετώπιση της ζημίας, ισχύουν και για τις προβληματικές και υπερχρεωμένες επιχειρήσεις των περιπτ. α, β, γ, δ της παραγρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 1386/1983, οι οποίες ρύθμισαν τα χρέη τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 1892/1990. Οι επιχειρήσεις αυτές μπορούν να μεταφέρουν ολικά ή μερικά το υπόλοιπο του λογαριασμού ζημίας, το οποίο προκύπτει μετά το συμβιβασμό που κάνουν με τους πιστωτές τους και αφού προηγουμένως επικυρωθεί από το Εφετείο, στο λογαριασμό 16.05 του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (Ε.Γ.Λ.Σ.) ασωμάτων στοιχείων παγίου ενεργητικού. Η ύπαρξη αυτού του υπολοίπου ζημιών δεν εμποδίζει τη διανομή κερδών.

Οι ως άνω διατάξεις προφανώς είναι αντίθετες με τα οριζόμενα από τις διατάξεις του Ε.Γ.Λ.Σ. και του κ.ν. 2190/1920, αλλά δεσπίστηκαν με σκοπό την αντιμετώπιση ζητημάτων χειρισμού ζημιών που προέκυγαν στις προβληματικές και υπερχρεωμένες επιχειρήσεις.

4. Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι με αποφάσεις των εταίρων ή των γενικών συνελεύσεων των μετόχων

των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων μπορεί να καθορίζεται η σχέση συμμετοχής αυτών στο κεφάλαιο της νέας εταιρίας.

Οι διατάξεις αυτές αναφέρονται στη σχέση ανταλλαγής των μεριδίων ή μετοχών με τις μετοχές της ΑΕ (άρθρο 71 παρ. 2 και 84 παρ. 1 κν 2190/1920), η οποία σύμφωνα με τις διατάξεις του κν 2190/2920 προσδιορίζεται από την Επιτροπή Εμπειρογνώμωνων του άρθρου 9 του νόμου αυτού.

Με το νόμο 2166/1993 παρέκκλιση από τις διατάξεις των ν. 3190/1955 και κ.ν. 2190/1920, έχουμε όπως αναφέρουμε και πιο πάνω μόνο από τις διατάξεις του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/1920 που απαιτούν τη σύνταξη εκθέσεως από την Επιτροπή Εμπειρογνώμωνων.

Έτσι, κατά την εφαρμογή των διατάξεων του κοινοποιούμενου νόμου, το έργο της ανεύρεσης της σχέσης συμμετοχής των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων στο κεφάλαιο της νέας εταιρίας ανήκει στις γενικές συνελεύσεις των μετόχων (επί των Α.Ε.). Επομένως, οι αποφάσεις των συνελεύσεων των εταίρων ή των γενικών συνελεύσεων των μετόχων των μετασχηματιζομένων επιχειρήσεων, θα πρέπει να καθορίζουν τη σχέση ανταλλαγής των μεριδίων με μερίδια ή με μετοχές Α.Ε., ή των μετοχών με μετοχές (επί συγχωνεύσεως και διασπάσεως).

Διευκρινίζεται ότι για τον καθορισμό της προβλεπόμενης από την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού σχέσης συμμετοχής των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων στο κεφάλαιο της νέας εταιρίας δεν

είναι απαραίτητο ο καθορισμός της σχέσης αυτής να γίνεται με βάση τις λογιστικές αξίες (εισφερόμενο λογιστικό κεφάλαιο), αλλά έχουν τη δυνατότητα οι εταίροι και οι μέτοχοι με τους διαχειριστές ή τα Διοικητικά Συμβούλια να ανεύρουν την πραγματική αξία και τη βάση αυτής ανταλλαγής των μεριδίων ή μετοχών με αυτά της νέας εταιρίας.

Επί του θέματος αυτού, όπως αναφέραμε κατ'επίπεδο πάνω, από τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου δεν υπάρχει υποχρέωση προσδιορισμού από την Επιτροπή Εμπειρογνομόνων του άρθρου 9 του κ. 2901920 της σχέσης ανταλλαγής των μεριδίων ή τις μετοχές της Α.Ε. Υπάρχει όμως δυνατότητα ορισμού της σχέσης ανταλλαγής των μεριδίων ή μετοχών της μετασχηματιζόμενης επιχειρήσεως με τα μερίδια ή τις μετοχές της νέας εταιρίας, εφόσον οι εταίροι ή οι μέτοχοι των μετασχηματιζομένων επιχειρήσεων επιθυμούν να προβούν σε αυτή τη διαδικασία.

5. Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι το κεφάλαιο της προερχόμενης από τη μετατροπή ή συγχώνευση εταιρίας ή της απορροφώσας, σε περίπτωση που λαμβάνει χώρα συγχώνευση με απορρόφηση, δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το ελάχιστο όριο που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 2065/1992, δηλαδή 10.000.000 δρχ., για ανώνυμη εταιρία.

Επομένως, αν το εταιρικό κεφάλαιο της μετατροπόμενης ή το άθροισμα του εταιρικού ή μετοχικού κεφαλαίου των συγχωνευομένων επιχειρήσεων είναι μικρότερο των 3.000.000 δρχ., ή 10.000.000 δρχ.,

---

κατά περίπτωση, θα πρέπει να λαμβάνει χώρα και πραγματική αύξηση είτε από τους παλαιούς μετόχους, είτε από τρίτους (νέοι μέτοχοι).

ΑΡΘΡΟ 3

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΦΡΑ ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, η σύμβαση μετασχηματισμού, η εισφορά και η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων των μετασχηματιζομένων επιχειρήσεων, κάθε σχετική πράξη ή συμφωνία που αφορά την εισφορά ή μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού ή άλλων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων και κάθε εμπράγματος ή ενοχικού δικαιώματος, οι αποφάσεις των κατά νόμο οργάνων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων (γενικής συνέλευσης προκειμένου περί ανωνύμων εταιριών), η σχέση συμμετοχής στο κεφάλαιο της νέας εταιρίας, καθώς και κάθε άλλη συμφωνία ή πράξη που απαιτείται για το μετασχηματισμό ή τη σύσταση της νέας εταιρίας, η δημοσίευση αυτών στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και η μεταγραφή των σχετικών πράξεων απαλλάσσονται από κάθε φόρο (μεταβίβασης κλπ.), τέλος χαρτοσήμου ή οποιοδήποτε άλλο τέλος υπέρ του Δημοσίου, καθώς και από κάθε εισφορά ή δικαίωμα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου.

Οι κυριότερες απαλλαγές που προβλέπονται από τις διατάξεις αυτές στις περιπτώσεις μετασχηματισμού επιχειρήσεων με τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου, είναι οι εξής:

α. Απαλλαγή από το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίων για το εισφερόμενο κεφάλαιο από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις.

Με βάση τις διατάξεις αυτές, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 41 του άρθρου 15 του ν. 2166/1993 σε περίπτωση μετασχηματισμού, με τις διατάξεις του νόμου αυτού, ΟΕ, ΕΕ ή άλλων προσώπων που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 1676/1986, που αφορούν το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίων, σε ΑΕ, δεν οφείλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων, εφόσον δεν προκύπτει διαφορά κεφαλαίου.

Αντίθετα, σε περίπτωση μετασχηματισμού ατομικών επιχειρήσεων σε ΑΕ επιβάλλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων επί ολοκλήρου του κεφαλαίου της ΑΕ δεδομένου ότι δεν έχει καταβληθεί προηγουμένως ο φόρος, αφού οι ατομικές επιχειρήσεις δεν εμπίπτουν στα υποκείμενα στο φόρο αυτό πρόσωπα. Για τον ίδιο λόγο, σε περίπτωση συγχώνευσης ατομικής επιχείρησης ΑΕ ο φόρος επιβάλλεται στη διαφορά του κεφαλαίου της ΑΕ που προκύπτει από τη συγχώνευση.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι εάν ο μετασχηματισμός γίνει με τις διατάξεις του ν.δ. 1297/1972 θα οφείλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων:

- Επί μετασχηματισμού ατομικών επιχειρήσεων σε ΑΕ επί ολοκλήρου του κεφαλαίου της ΑΕ.

- Επί μετασχηματισμού ΟΕ, ΕΕ ή άλλων προσώπων που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 1676/1986, επί της διαφοράς του κεφαλαίου που θα

προκύψει από το μετασχηματισμό, με εξαίρεση βέβαια του ποσού που προέρχεται από κεφαλατοποίηση κερδών αποθεματικών ή προβλέψεων.

Εννοείται ότι για τις τυχόν πραγματοποιούμενες κάθε είδους νέες εισφορές, για τη συμπλήρωση του απαιτούμενου κεφαλαίου ή και πλέον αυτού, θα οφείλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων τόσο στην περίπτωση που ο μετασχηματισμός γίνει με τις διατάξεις του ν. 2166/1993 όσο και με τις διατάξεις του ν.δ. 1297/1972.

β. Απαλλαγή από τα τέλη χαρτοσήμου.

Η απαλλαγή περιλαμβάνει κάθε τέλος χαρτοσήμου (αναλογικό ή πάγιο) που επιβάλλεται κατά περίπτωση, για τις πράξεις που αναφέρονται στις διατάξεις της ανωτέρω παραγράφου (παρ. 1 άρθρου 3). Ενδεικτικά αναφέρουμε τα τέλη της μεταβίβασης των περιουσιακών στοιχείων, της μεταγραφής των σχετικών πράξεων της τυχόν αναδοχής χρέους που καταρτίζεται για την υλοποίηση του μετασχηματισμού, της κατά νόμο δημοσίευσης κτλ.).

Επίσης η απαλλαγή περιλαμβάνει κατ το τέλος χαρτοσήμου που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 19 του ν. 1882/1990, στις περιπτώσεις που θα εκδοθεί βεβαίωση συνεπεία υποβολής δήλωσης έναρξης δραστηριότητας από τις επιχειρήσεις που προήλθαν από το μετασχηματισμό.

γ. Απαλλαγή από κάθε εισφορά ή δικαίωμα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου.

δ. Απαλλαγή από το φόρο μεταβιβάσεως ακινήτων.

Η απαλλαγή αυτή καταλαμβάνει τα εισφερόμενα ακίνητα, τα οποία ανήκουν στην κυριότητα των μετασχηματιζομένων επιχειρήσεων κατά το χρόνο που γίνεται ο μετασχηματισμός.

Η απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης παρέχεται σε όλα τα ακίνητα που ανήκουν στις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις, ανεξάρτητα αν αυτά χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της επιχείρησης είναι εκμισθωμένα σε τρίτους κατά το χρόνο του μετασχηματισμού. Επομένως, εφόσον ο μετασχηματισμός γίνεται με τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου, για την απαλλαγή από το φόρο μεταβιβάσεως των εισφερομένων ακινήτων, δεν απαιτούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. δ. 1297/ 1972.

Στις περιπτώσεις μετασχηματισμού επιχειρήσεων με τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου, εάν οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις έχουν ακίνητα, απαιτείται για κάθε ακίνητο υποβολή δήλωσης φόρου μεταβιβάσης (ΦΜΑ), που θα επισυναφθεί στο συμβόλαιο, στην οποία ως δηλωθείσα αξία θα αναγραφεί η λογιστική αξία που προκύπτει από το ειδικό κεφάλαιο της έκθεσης ελέγχου φορολογίας εισοδήματος των φοροτεχνικών εμπειρογνωμόνων ή του Ορκωτού Ελεγκτή.

Εφόσον δε συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις μετασχηματισμού των επιχειρήσεων η ανωτέρω δηλωθείσα αξία θεωρείται ως ειλικρινής, χωρίς την καταβολή φόρου μεταβιβάσης.

Σε περίπτωση όμως που μετά τη διαδικασία του μετασχηματισμού διαπιστωθεί ότι δεν συνέτρεχαν σε προϋποθέσεις του νόμου αυτού, αίρεται, εκτός των άλλων και η απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης και ο φόρος θα επιβληθεί επί της αγοραίας ή αντικειμενικής αξίας των εισφερθέντων ακινήτων κατά το χρόνο της εισφοράς.

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί ότι τα συγκριτικά στοιχεία που δημιουργούνται με την οριστικοποίηση των ανωτέρω υποθέσεων δεν μπορεί να χρησιμοποιηθούν από του Προϊστάμενο ΔΟΥ για άλλες μεταβιβάσεις.

ε. Απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος των μεταβιβαζομένων αυτοκινήτων

Επειδή κατά τον μετασχηματισμό των επιχειρήσεων με τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου, όπως προαναφέραμε, σε καμιά περίπτωση δεν προκύπτει υπεραξία για τα εισφερόμενα περιουσιακά στοιχεία και δεδομένου ότι από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου αυτού προβλέπεται απαλλαγή από κάθε φόρο των μεταβιβαζομένων περιουσιακών στοιχείων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, προκύπτει ότι και κατά τη μεταβίβαση αυτοκινήτων (Δ.Χ. ή ΙΧ.) από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις στην νέα εταιρία δεν οφείλεται φόρος για τη μεταβίβαση αυτή.

Τονίζεται ότι στις περιπτώσεις αυτές, στη δήλωση που θα υποβάλλεται από την επιχείρηση στην αρμόδια Δ.Ο.Γ. για θεώρηση, θα

πρέπει να αναφέρεται ότι υποβάλλεται χωρίς την υποχρέωση καταβολής φόρου, ως εμπίπτουσα στις διατάξεις του ν. 2166/1993.

2. Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 παρέχεται η δυνατότητα στις προερχόμενες από τη μετατροπή, συγχώνευση κλπ. νέες εταιρίες να σχηματίζουν από τα κέρδη τους αφορολόγητες εκπτώσεις με βάση τους ν.δ. 4002/59, ν. 289/1976, ν. 1262/1982, ν. 1892/1990 για την ακάλυπτη αξία επενδύσεων των νόμων αυτών που ενδεχόμενα υφίσταται κατά το χρόνο του μετασχηματισμού, για επενδύσεις που είχαν πραγματοποιηθεί από τις μετασχηματισθείσες επιχειρήσεις. Επίσης, οι προερχόμενες από τον μετασχηματισμό νέες εταιρίες έχουν υποχρέωση να καλύγουν με επενδύσεις τα ειδικά αφορολόγητα αποθεματικά επενδύσεων του άρθρου 22 του ν. 1828/1989 και της αριθ. 1055503/1989 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, τα οποία έχουν σχηματισθεί από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις, μέσα στα χρονικά περιθώρια και με τους όρους και προϋποθέσεις που ορίζονται από τις διατάξεις των νόμων αυτών.

3. Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 προβλέπεται η μεταφορά και εμφάνιση των σχηματισθεισών, από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις, αφορολογήτων εκπτώσεων (Βάσει οποιουδήποτε αναπτυξιακού νόμου) και ειδικών αφορολογήτων αποθεματικών από τα αδιανέμητα κέρδη (αποφάσεων Ε. 2665/1988, 1055503/1989, ν. 1828/1989) αυτούσιων σε ειδικούς λογαριασμούς στη νέα εταιρία, προκειμένου να μην υπαχθούν σε φορολογία κατά το χρόνο μετασχηματισμού, όπως άλλωστε προβλέπεται και για τις συγχωνεύσεις

ή μετατροπές επιχειρήσεων που λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 1297/72.

4. Με τις διατάξεις της παραγράφου Ζ του άρθρου αυτού ορίζονται δύο διαφορετικές διαδικασίες, σχετικά με την πιστοποίηση των εισφερομένων υπ' τις μετατρεπόμενες, συγχωνευόμενες κλπ. επιχειρήσεις, περιουσιακών στοιχείων από τις οποίες, οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις δικαιούνται να επιλέξουν οποιαδήποτε επιθυμούν. Η μία διαδικασία λαμβάνει χώρα μέσω της, κατά περίπτωση, αρμόδιας, για τη φορολογία της μετασχηματιζόμενης επιχείρησης, Δ.Ο.Υ. και η άλλη, μέσω Ορκωτών Ελεγκτών.

Βάσει της πρώτης διαδικασίας, η ενδιαφερόμενη επιχείρηση πρέπει να υποβάλει στην αρμόδια για τη φορολογία της Δ.Ο.Γ. αίτηση υπογεγραμμένη από το αρμόδιο όργανό της με την οποία θα ζητά τη διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου με βάση τις ισχύουσες διατάξεις για τις εκκρεμείς κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης - φορολογικές υποχρεώσεις (φορολογία εισοδήματος, ΦΠΑ, παρακρατούμενων φόρων κλπ), προκειμένου να μετασχηματιστεί με βάση τις διατάξεις του ν. 2166/1993. Με την αίτηση αυτή θα συνυποβάλλονται

α) Αντίγραφο του ισολογισμού μετασχηματισμού που θα έχει συνταχθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του Κ.Β.Σ. β) αντίγραφο της σχετικής απόφασης του αρμοδίου οργάνου της, στο οποίο θα περιλαμβάνονται υποχρεωτικά τα εξής στοιχεία

βα) Η μορφή μετασχηματισμού (μετατροπή σε ΑΕ, συγχώνευση, εισφορά κλάδου κλπ)

ββ) Τα πλήρη στοιχεία της επιχείρησης (ή επιχειρήσεων) με την οποία

συγχωνεύεται, ή στην οποία εισφέρει κλάδο της ή από την οποία απορροφάται η ίδια κλπ., δηλαδή επωνυμία, διεύθυνση, αντικείμενο εργασιών, ΑΦΜ, αρμόδια ΔΟΥ.

Σε περίπτωση συγχώνευσης επιχειρήσεων με απορρόφηση από ΑΕ ή εισφοράς κλάδου ή τμήματος επιχείρηση σε ανώνυμη εταιρεία, η πιο πάνω αίτηση υποβάλλεται μόνο από την απορροφούμενη επιχείρηση ή την επιχείρηση που εισφέρει κλάδο ή τμήμα αυτής, καθόσον στην απορροφώσα ΑΕ, κατά περίπτωση δεν γίνεται διαπίστωση του ύψους της λογιστικής αξίας των περιουσιακών της στοιχείων.

Η φορολογούσα Αρχή είναι υποχρεωμένη, μέσα σε 3 μήνες από το χρόνο υποβολής της πιο πάνω αίτησης, να ολοκληρώσει τον έλεγχο και να κοινοποιήσει τις εκθέσεις ελέγχου όλων των αντικειμένων φορολογίας με τα αντίστοιχα φύλλα ελέγχου όλων των αντικειμένων φορολογίας με τα αντίστοιχα φύλλα ελέγχου στην ελεγχθείσα επιχείρηση.

Η πιο πάνω προθεσμία των 3 μηνών μπορεί να παραταθεί για άλλους 3 μήνες ακόμη, με αιτιολογημένη απόφαση του προϊσταμένου της ΔΟΥ και του αρμοδίου Επιθεωρητή ΔΟΥ μόνο σε περίπτωση που απαιτείται μεγάλος αριθμός ελεγχτικών επαληθεύσεως (π.χ. περίπτωση υπάρξεως παραβάσεων, επισχεθέντα βιβλία και στοιχεία κλπ) Τονίζεται ότι ο έλεγχος της ΔΟΥ θα περιορίζεται μόνο στις εκκρεμείς φορολογικές δηλώσεις δεδομένου ότι για την τρέχουσα χρήση που λαμβάνει χώρα ο μετασχηματισμός δεν θα έχει υποβληθεί ακόμη η φορολογική δήλωση.

Περαιτέρω προβλέπεται ότι, οι εκθέσεις ελέγχου φορολογίας εισοδήματος που θα συντάσσονται ξεχωριστά για καθεμία μετασχηματιζόμενη επιχείρηση πρέπει να περιέχουν ειδικό κεφάλαιο για το σκοπό του μετασχηματισμού, σχετικά με το ύψος της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων, της επιχείρησης. Με βάση τα στοιχεία αυτά ο προϊστάμενος της ΔΟΥ θα χορηγεί στην επιχείρηση πιστοποιητικό, με το οποίο θα πιστοποιείται ότι τα εισφερόμενα περιουσιακά στοιχεία είναι αυτά που εμφανίζονται στο βιβλίο απογραφών της επιχείρησης στις σελίδες .... έως .... και η αξία αυτών που εμφανίζεται στον ισολογισμό προκύπτει από τα δεδομένα της απογραφής.

Το πιστοποιητικό αυτό μαζί με αντίγραφο του ισολογισμού μετασχηματισμού, που έχει συνταχθεί από τη μετασχηματιζόμενη επιχείρηση, θεωρημένο για την ακρίβεια των αναγραφομένων σε αυτόν στοιχείων. Θα χρησιμοποιήσουν οι επιχειρήσεις για την περαιτέρω διαδικασία του μετασχηματισμού.

Διευκρινίζεται ότι αν ο μετασχηματισμός αφορά περισσότερες της μίας επιχειρήσεις, θα πρέπει να ελέγχονται όλες οι μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις από την αρμόδια ΔΟΥ κάθε μετασχηματιζόμενης επιχείρησης και πρέπει να συντάσσονται αντίστοιχα πιστοποιητικά από τον προϊστάμενο της ΔΟΥ για την διαπίστωση της λογιστικής αξίας των εισφερομένων περιουσιακών στοιχείων.

Οι επιχειρήσεις που δεν επιθυμούν να ακολουθήσουν την πιο πάνω διαδικασία μέσω ΔΟΥ, μπορούν να ζητήσουν να ενεργηθεί η διαπίστωση της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων από ορκωτό ελεγκτή.¹³

Στην περίπτωση αυτή ο ορκωτός ελεγκτής, αφού προβεί σε διασταύρωση και έλεγχο των λογιστικών αξιών που αναγράφονται στον ισολογισμό μετασχηματισμού με τα αναλυτικά στοιχεία που αναγράφονται στη συνταχθείσα για το σκοπό του μετασχηματισμού απογραφή, από τη μετασχηματιζόμενη επιχείρηση, θα χορηγήσει το αιτούμενο πιστοποιητικό.

Με το πιστοποιητικό που θα χορηγούν οι ορκωτοί ελεγκτές θα πιστοποιείται ότι οι λογιστικές αξίες των εισφερόμενων περιουσιακών στοιχείων είναι αυτές που εμφανίζονται στο βιβλίο απογραφών της μετασχηματιζόμενης επιχείρησης στις σελίδες .... έως .... και ότι η αξία αυτών που εμφανίζεται στον ισολογισμό προκύπτει από τα δεδομένα της απογραφής. Το πιστοποιητικό αυτό θα συνοδεύεται απαραίτητα και από αντίγραφο του ισολογισμού μετασχηματισμού, ο οποίος θα έχει θεωρηθεί προηγούμενα για την ακρίβεια των αναφερόμενων σε αυτόν στοιχείων από τον ορκωτό ελεγκτή.

---

¹³ Κατά την γνώμη μας, ο ελεγκτής του ισολογισμού μετασχηματισμού δεν δύναται παραδεκτώ αν συμπίπτει με την τακτικό ελεγκτή της υπόλοιπης διαχειριστικής χρήσης, καθότι σε διαφορετική περίπτωση οι ιδιοκτήτες ελέγχοντος και ελεγχόμενου θα συνέπιπταν στο αυτό πρόσωπο.

Στο ως άνω πιστοποιητικό για τη διευκόλυνση στη σύνταξη των συμβολαίων των μετασχηματιζομένων επιχειρήσεων και των αρμόδιων υπηρεσιών του υπουργείου εμπορίου, μπορούν οι ορκωτοί ελεγκτές να παραδέτουν τα εισφερόμενα περιουσιακά στοιχεία της μετασχηματιζόμενης επιχείρησης (στοιχεία ενεργητικού παθητικού - εισερχόμενα κεφάλαια) όπως αυτά εμφανίζονται στο συνταχθέντα ισολογισμό για το σκοπό του μετασχηματισμού.

Τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των ανωτέρω μεθόδων δύνονται να συνογισθούν ως εξής. Στην μεν πρώτη περίπτωση επιτυγχάνεται ο ταυτόχρονος φορολογικός έλεγχος της απορροφούμενης εταιρείας¹⁴. Ενώ στην δεύτερη απλώς διαπιστώνεται η νομιμότητα των λογιστικών εγγραφών. Περαιτέρω, ενώ στην πρώτη περίπτωση ο έλεγχος της αρμόδιας ΔΟΥ ενδέχεται να διαρκέσει μέχρι έξη μήνες (άρθρο 3 παρ. 2 ν. 2166/93), στη δεύτερη περατούται συνήθως σε σύντομο χρονικό διάστημα. Επισημαίνεται ότι ο έλεγχος της ΔΟΥ καταλαμβάνει τις εκκρεμείς φορολογικές δηλώσεις, και όχι τη δήλωση φόρου εισοδήματος, της τρέχουσας χρήσης, ενώ στην περίπτωση που μετά έλεγχο προκύβουν λογιστικές διαφορές αυτές συναδροίζονται με τους τυχόν πρόσθετους φόρους, πρόστιμα και προσαυξήσεις και λαμβάνονται υπόψη κατά την αποτίμηση της απορροφώμενης εταιρείας. Κατά τα λοιπά

---

¹⁴ Η διενέργεια ελέγχου από την αρμόδια ΔΟΥ ενδείκνυται στις περιπτώσεις συγχώνευσης με απορρόφηση μη εισαγμένης εταιρείας στο Χ.Α.Α. από ήδη εισαγμένη καθότι με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η ταυτόχρονη συμμόρφωση με τις διατάξεις της χρηματιστηριακής νομοθεσίας.

για την ολοκλήρωση της διαδικασίας του μετασχηματισμού να έχουν εφαρμογή τα προβλεπόμενα από τις σχετικές διατάξεις του ν. 3190/1955 και του κ.ν. 2190/1920.

ΑΡΘΡΟ 4

ΕΙΣΦΟΡΑ ΕΝΟΣ Η ΠΕΡΙΣΟΤΕΡΩΝ ΚΛΑΔΩΝ Η ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

1. Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι σε περίπτωση κατά την οποία λειτουργούσα ανώνυμη εταιρία ή εταιρία περιορισμένης ευθύνης εισφέρει ένα ή περισσότερους κλάδους της σε λειτουργούσα ή συνιστωμένη ανώνυμη εταιρία, το μετοχικό κεφάλαιο μετά την εισφορά, της ανώνυμης εταιρίας που απορροφά τον κλάδο (ή τους κλάδους) ή της νέας εταιρίας που συνιστάται και το κεφάλαιο της εισφέρουσας τον κλάδο επιχείρησης δεν μπορεί να είναι μικρότερα από το ελάχιστο όριο που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 38 του ν. 2065/1992, δηλαδή των 10.000.000 δρχ. προκειμένου για ανώνυμη εταιρία

Το ίδιο κατώτατο όριο μετοχικού κεφαλαίου προβλέπεται ότι θα έχει υποχρεωτικά και μετά την εισφορά η ανώνυμη εταιρία που εισέφερε τον κλάδο (ή κλάδους).

2. Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και σε περίπτωση εισφοράς ενός ή περισσότερων τμημάτων ανώνυμης εταιρίας σε άλλη λειτουργούσα ή συνιστώμενη ανώνυμη εταιρία, δηλαδή και

στην περίπτωση αυτή το μετοχικό κεφάλαιο τόσο της ανώνυμης εταιρίας που εισέφερε το τμήμα, όσο και της ανώνυμης εταιρίας που απορρόφησε αυτό, δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 10.000.000 δρχ. μετά την εισφορά.

3. Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού λύνεται το πρόβλημα το οποίο είχε ανακύψει με την αρ. 62/1992 γνωμοδότηση της ολομέλειας του Ν.Σ.Κ., σύμφωνα με την οποία, επί εισφοράς βιομηχανικού κλάδου από λειτουργούσα ΑΣ σε συνιστώμενη νέα ανώνυμη εταιρία θα πρέπει να εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις που θέτουν οι διατάξεις των άρθρων 81-89 του κ. ν. 2190/20. Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι κατ' το Σ. τ. Ε. έκρινε με την αριθ. 2154/1993 απόφασή του ότι η εισφορά βιομηχανικού κλάδου σε συνιστώμενη καινούργια ανώνυμη εταιρία ΔΕΝ συγκεντρώνει τα εννοιολογικά στοιχεία της διάσπασης ανώνυμης εταιρίας είτε με σύσταση νέων Α.Ε., είτε με απορρόφηση και σύσταση νέων εταιριών εφόσον ούτε λύεται η εισφέρουσα τον κλάδο ΑΕ, ούτε μεταβιβάζεται το σύνολο της περιουσίας της σε περισσότερες της μιας ανώνυμες εταιρίες, υφιστάμενες ή συνιστώμενες, ούτε οι μετοχές της νέας ανώνυμης εταιρίας περιέρχονται στους μετόχους της εισφέρουσας τον κλάδο ανώνυμης εταιρίας και κατά συνέπεια, ΔΕΝ είναι εφαρμοστέες στην περίπτωση αυτή οι περί διασπάσεως ανώνυμης εταιρίας διατάξεις των άρθρων 81-89 του κ.ν. 2190/20.

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής προβλέπεται ότι δεν αποτελεί διάσπαση ανώνυμης εταιρίας και δεν διέπεται από τα άρθρα 81 έως 89

του κ.ν. 2190/1920, η πράξη με την οποία μία ανώνυμη εταιρία χωρίς να λυθεί εισφέρει το σύνολο ή έναν ή περισσότερους κλάδους της δραστηριότητάς της σε μία άλλη ανώνυμη εταιρία έναντι μετοχών της λήπτριας εταιρίας.

Το κύριο χαρακτηριστικό της περίπτωσης αυτής είναι ότι τις μετοχές τις οποίες εκδίδει η ανώνυμη εταιρία (υφιστάμενη ή νεοϊδρυόμενη) τις παίρνουν όχι οι μέτοχοι της ΑΕ από την οποία αποσπώνται ο κλάδος ή οι κλάδοι, αλλά αυτή η ίδια Α.Ε. και έτσι αυτή καθίσταται μητρική και η απορροφούσα τον κλάδο θυγατρική αυτής.

Έτσι σε κάθε μορφή αποσπάσεως κλάδου τις μετοχές της απορροφούσης ή νεοϊδρυόμενης ανώνυμης εταιρίας λαμβάνει η εταιρία η οποία μεταβιβάζει τον κλάδο σε αντάλλαγμα δε αυτών αποκτά τις μετοχές της απορροφούσης ή νεοϊδρυόμενης Α.Ε.

Παράδειγμα απορρόφησης Α.Ε. από άλλη Α.Ε. η οποία κατέχει το 100% των μετοχών της απορροφούμενης

Η Α.Ε. «Α» πρόκειται να απορροφήσει την Α.Ε. «Β». Η «Α» κατέχει το 100% των μετοχών της «Β» που τις απεικονίζει στο λογ. 18 του πάγιου ενεργητικού της ως «συμμετοχές» με το ποσό 100.000.000 δρχ. Αν το μετοχικό κεφάλαιο της «Β» εμφανίζεται: α) με το ποσό 100.000.000 δρχ. β) με το ποσό 150.000.000 δρχ. και γ) με το ποσό 60.000.000 δρχ.

Ζητείται: Να διαπιστωθεί σε ποια περίπτωση από τις παραπάνω τρεις η «Α» θα προβεί σε αύξηση του κεφαλαίου της και για πόσο ποσό.

Λυση

1^η Περίπτωση: Εφόσον το Μ.Κ. της «Β» είναι 100.000.000 δρχ. δηλαδή όσο και οι συμμετοχές του λογ. 18 της «Α» γίνεται συμψηφισμός κατά την απορρόφηση των δύο αυτών και δεν γίνεται καμμία αύξηση κεφαλαίου.

2^η Περίπτωση: Επειδή το Μ.Κ. της «Β» είναι 150.000.000 δρχ., δηλαδή μεγαλύτερο κατά 50.000.000 από τις συμμετοχές, η «Α» οφείλει να κάνει αύξηση Μ.Κ. κατά το ποσό αυτό των 50.000.000 δρχ. που είναι η διαφορά. Τις μετοχές αυτές θα τις πάρουν οι μέτοχοι της «Α».

3^η Περίπτωση: Επειδή, το Μ.Κ. της «Β» είναι 60.000.000 δρχ. δηλαδή μικρότερο κατά 40.000.000 δρχ. από τις συμμετοχές η «Α» δεν κάνει καμία αύξηση Μ.Κ.Α. Απεναντίας τη διαφορά που είναι 40.000.000 τη μεταφέρει από το λογ/σμό 18 στη χρέωση του λογ/σμού 34.25.000 «Διαφορά προκύβασα από το μετασχηματισμό του Ν. 2166/93. Το ποσό αυτό δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα, αλλά μπορεί όμως να συμψηφιστεί με τα «αποθεματικά από χρεόγραφα» εφόσον η «Α» έχει τέτοια αποθεματικά.

Τα παραπάνω ισχύουν και όταν η «Α» κατέχει ένα μόνο μέρος από τις μετοχές της «Β». Στις περιπτώσεις αυτές, για το κεφάλαιο που ανήκει σε τρίτους θα γίνεται κανονικά η αύξηση του Μ.Κ. της «Α» και οι μετοχές θα λαμβάνονται από τους τρίτους (Εγκ. Υπ. Οικ. 10399/799/πολ. 1080/5.4.94 άρθρο 2).

ΑΡΘΡΟ 5

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

1. Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι:

Κατά το μετασχηματισμό των επιχειρήσεων με βάση τις διατάξεις του ν. 2166/1993 δεν θίγονται οι διατάξεις α) του άρθρου 51 παρ. 1, 2, 3, 5 και 7 και των άρθρων 53-55 του ν. 3190/55 και β) των παραγρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 8, του άρθρου 9 και των άρθρων 69 έως 89 του κ. ν. 2190/20 με εξαίρεση τις περιπτώσεις για τις οποίες ορίζεται διαφορετικά από τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου (π.χ. μη αποτίμηση των εισφερομένων περιουσιακών στοιχείων από την εκτιμητική επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/20).

2. Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 παρατείνεται η ισχύς των διατάξεων του ν.δ. 1297/72 από την ημερομηνία λήξης αυτών 31-12-1992 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1996. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής προβλέπεται ότι οι επιχειρήσεις, που είχαν υποβάλλει αίτηση στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εμπορίου, προκειμένου να μετατραπούν ή να συγχωνευθούν σε μεγάλες οικονομικές μονάδες με τις διατάξεις του ν.δ. 1297/72 και δεν είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1992, μπορούν να ολοκληρώσουν αυτή είτε με τις διατάξεις του νομοσχεδίου αυτού, είτε με τις διατάξεις του ν. 2166/1993.

3. Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 προβλέπεται ότι κατά το χρόνο ισχύος του ν.δ. 1297/72, (μέχρι 31.12. 1996) οι επιχειρήσεις που

επιθυμούν να μετασχηματισθούν μπορούν να επιλέξουν είτε τη διαδικασία του ν.δ. 1297/72, είτε τη διαδικασία που ορίζεται από τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου, όπως αναφέρθηκε και στην αρχή της παρούσας εγκυκλίου.

3.3. Διάρκεια διαχειριστικής περιόδου της εταιρίας που προέρχεται από μετατροπή-συγχώνευση με βάση το Ν.2166/93 (Εγκ. Υπ. Οικ., Ν. 55240/439/0015/πολ.1131/9.5.95)

Η εταιρία που προέρχεται από τη μετατροπή υποχρεούται να κλείσει την πρώτη διαχειριστική της περίοδο στις 30/6 ή στις 31/12 του έτους μέσα στο οποίο έχει ολοκληρωθεί η μετατροπή και αν πρόκειται για Α.Ε. εφόσον πήρε τον αριθμό Μ.Α.Ε. από το Υπουργείο Εμπορίου. Σε περίπτωση όμως που δεν έχει ασκηθεί κατά το παρελθόν το δικαίωμα της υπερδωδεκάμηνης διαχειριστικής περιόδου από την εταιρία που μετατράπηκε, τότε η πρώτη διαχειριστική περίοδος της νέας εταιρίας που προέρχεται από τη μετατροπή μπορεί να έχει διάρκεια μέχρι 24 μήνες μετρούμενες από την ημέρα που συντάσσεται ο ισολογισμός με σκοπό τη μετατροπή.

Παράδειγμα προσδιορισμού της πρώτης διαχειριστικής περιόδου της εταιρίας που προέρχεται από μετατροπή.

Μια Ο.Ε. μετατρέπεται σε Α.Ε. και ο ισολογισμός για τη μετατροπή αυτή συντάσσεται με ημερομηνία 30/11/95 η οποία θεωρείται κατά

συνέπεια και ως ημερομηνία έναρξης της πρώτης διαχειριστικής περιόδου για την Α.Ε. Η μετατροπή αυτή ολοκληρώνεται και η Α.Ε. παίρνει αριθμό Μ.Α.Ε. από το Υπουργείο Εμπορίου στις 30/6/96.

Ζητείται: Να καθοριστεί η ημερομηνία στην οποία θα μπορεί η Α.Ε. να κλείσει τον πρώτο της ισολογισμό.

Λύση:

α) Αν η Ο.Ε. είχε ασκήσει στο παρελθόν το δικαίωμα της υπερδωδεκάμηνης χρήσης, τότε η Α.Ε. είναι υποχρεωμένη να κλείσει τον πρώτο της ισολογισμό ή στις 30.6.96. (7 μήνες) ή στις 31.12.96 (13 μήνες μετρούμενες από 30.11.95)

β) Αν η Ο.Ε. δεν είχε ασκήσει στο παρελθόν το δικαίωμα της υπερδωδεκάμηνης χρήσης, τότε η Α.Ε. είναι υποχρεωμένη να κλείσει τον πρώτο της ισολογισμό ή στις 30.6.96. (7 μήνες) ή στις 31.12.96 (13 μήνες) ή στις 30.6.97 (19 μήνες).

3.4. Υποχρεώσεις της εταιρίας που προέρχονται από τη μετατροπή συγχώνευσης

Αν η επιχείρηση που μετατρέπεται είχε υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης, τότε και η νέα εταιρία που προέρχεται από τη μετατροπή αυτή είναι υποχρεωμένη να τηρεί βιβλίο αποθήκης από την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού της μετατροπής. Αν η επιχείρηση που μετατρέπεται έχει υπερβεί μια φορά μόνο το όριο τήρησης βιβλίου αποθήκης τότε η νέα εταιρία θεωρείται ότι έχει ξεπεράσει και αυτή μια

φορά το όριο και θα υποχρεωθεί να τηρήσει βιβλίο αποθήκης αφού ξεπεράσει σε μια ακόμα χρήση το όριο της αποθήκης. Αν η πρώτη διαχειριστική περίοδος της νέας εταιρίας είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη από 12 μήνες, τότε τα ακαθάριστα έσοδα ανάγονται σε ετήσια για να υπολογιστεί εάν υπερβαίνει ή όχι το κατώτερο όριο στην τήρηση της αποθήκης. Επίσης, αν η τελευταία διαχειριστική περίοδος της παλιάς εταιρίας που μετατρέπεται δεν ήταν 12 μήνες, τότε και στην περίπτωση αυτή γίνεται αναγωγή των ακαθάριστων εσόδων σε ετήσια.

Παράδειγμα προσδιορισμού της υποχρέωσης για τήρηση βιβλίου αποθήκης της εταιρίας που προέρχεται από μετατροπή.

Μια Ο.Ε. (χονδροπωλήτρια με γ' κατηγορίας βιβλία μετατρέπεται σε Α.Ε. με ημερομηνία 30.4.95. Στην προηγούμενη χρήση 1994 η Ο.Ε. είχε πραγματοποιήσει ακαθάριστα έσοδα 370.000.000 δρχ. (το όριο αποθήκης για τη χρήση αυτή είναι 350.000.000 δρχ.).

Από 1.1-30.4.95 τα ακαθάριστα έσοδα είναι 200.000.000 δρχ. (όριο αποθήκης για 1995 είναι 350.000.000). Η μετατροπή ολοκληρώθηκε στις 31.10.95 και η Α.Ε. κλείνει τον πρώτο της ισολογισμό με ημερομηνία 31.12.95.

Ζητείται: Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, να προσδιοριστούν οι υποχρεώσεις της Α.Ε. για το βιβλίο αποθήκης.

Από 1.1.-30.4/95 τα ακαθάριστα έσοδα της Ο.Ε. είναι 200.000.000 δρχ. Τα έσοδα αυτά ανάγονται σε ετήσια οπότε έχουμε $200.000.000 \times 12 \text{ μήνες} / 4 \text{ μήνες} = 600.000.000 \text{ δρχ.}$ (υπάρχει υπέρβαση του κατώτατου

ορίου που είναι 350.000.000 δρχ.). Επειδή, η Ο.Ε. ξεπέρασε το όριο αποθήκης δύο φορές (μια φορά το 1994 και μια το 1995), γι' αυτό το λόγο η Α.Ε. είναι υποχρεωμένη από 1.5.95 και μετά να τηρεί βιβλίο αποθήκης. Επειδή όμως η μετατροπή ολοκληρώθηκε στις 31.10.95, γι' αυτή θα πρέπει η Ο.Ε. να τηρεί βιβλίο αποθήκης από 1.5-31.10.95 για λογαριασμό της Α.Ε. και από 1.11.95 που ολοκληρώθηκε η μετατροπή και μετά το βιβλίο αποθήκης θα τηρείται κανονικά από την ίδια την Α.Ε.

ΣΗΜ: α) Αν η επιχείρηση που μετατρέπεται είχε το ίδιο αντικείμενο εργασιών με την νέα εταιρία που προήλθε από τη μετατροπή και είχε λάβει απόφαση της Επιτροπής Λογιστικών Βιβλίων που ρύθμιζε τα θέματα βιβλίου αποθήκης και παραγωγής -κοστολογίου, τότε οι ρυθμίσεις της απόφασης αυτής για το χρόνο που ορίζεται από αυτήν μεταφέρονται και έχουν εφαρμογή και για τις αντίστοιχες υποχρεώσεις της νέας εταιρίας.

β) Σε περίπτωση που η απόφαση για τη μετατροπή ληφθεί μετά από τις 31/7 ή 31/1 (που είναι σύμφωνα με το άρθρο 37 του Κ.Β.Σ., οι τελευταίες προθεσμίες στα αντίστοιχα εξάμηνα για την υποβολή αιτήσεων ρύθμισης θεμάτων βιβλίου αποθήκης και βιβλίου παραγωγής - κοστολογίου), τότε μπορεί να υποβάλλει η εταιρία που προέρχεται από τη μετατροπή τη σχετική αίτηση μέχρι και την επόμενη της ημερομηνίας του ισολογισμού μετατροπής.

Μέχρι τότε μπορεί να εκδίδει στοιχεία (τιμολόγια κ.λ.π.) η επιχείρηση που μετατρέπεται ή συγχωνεύεται με το παλιό Α.Φ.Μ. και για ποια τιμολόγια υποβάλλει η επιχείρηση αυτή συγκεντρωτικές καταστάσεις (Υπ. Οικ. Ν. 55240/439/0015/Πολ. 1131/9.5.95)

Από την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού με σκοπό την μετατροπή συγχώνευση ή απορρόφηση και μέχρι την ημέρα που η νέα εταιρία αποκτά την νομική προσωπικότητα, τα στοιχεία (τιμολόγια κ.λ.π.) εκδίδονται όλα στο όνομα της παλιάς επιχείρησης και καταχωρούνται κανονικά στα βιβλία της. Στη συνέχεια, μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία της μετατροπής με συγκεντρωτικές εγγραφές μεταφέρονται οι καταχωρήσεις αυτές στα βιβλία της νέας εταιρίας. Από την ημέρα που η νέα εταιρία αποκτά νομική προσωπικότητα και μέχρι 30 ημέρες το αργότερο μπορεί ακόμα να εκδίδονται τα στοιχεία με το Α.Φ.Μ. της παλιάς επιχείρησης αλλά τα στοιχεία όμως αυτά θα πρέπει να καταχωρούνται απευθείας στα βιβλία της νέας εταιρίας (και όχι της παλιάς).

Στη συνέχεια, όσα στοιχεία εκδόθηκαν με Α.Φ.Μ. της παλιάς επιχείρησης (άσχετα σε ποια λογιστικά βιβλία καταχωρήθηκαν) θα συμπεριληφθούν στις συγκεντρωτικές καταστάσεις της παλιάς επιχείρησης και όσα για στοιχεία εκδόθηκαν με το Α.Φ.Μ. της νέας εταιρίας θα συμπεριληφθούν στις συγκεντρωτικές καταστάσεις της παλιάς επιχείρησης και όσα στοιχεία εκδόθηκαν με το Α.Φ.Μ. της νέας εταιρίας θα συμπεριληφθούν στις συγκεντρωτικές καταστάσεις της νέας εταιρίας.

3.5. Λογιστικό παράδειγμα συγχώνευσης δύο Ο.Ε. σε Α.Ε. με το Ν. 2166/93.

Οι ομόρρυθμες εταιρίες «Χ. ΠΑΠΑΣ και ΣΙΑ Ο.Ε.» και «Γ. ΖΩΤΟΣ και ΣΙΑ Ο.Ε.» αποφάσισαν την συγχώνευσή τους σε συσταθσόμενη ανώνυμη εταιρία με βάση τις διατάξεις των άρθρων 1-5 του Ν. 2166/93 και οι δύο εταιρίες λειτουργούν επί σειρά ετών και τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. και στις δύο εταιρίες μετέχουν οι Α και Β με ίσο ποσοστό συμμετοχής (50% ο καθένας).

Η απόφαση της συγχώνευσης ελήφθει από τους εταίρους της κάθε εταιρίας ομόφωνα και ορίστηκε ως ημέρα συντάξεως του ισολογισμού συγχωνεύσεως η 31 Μαρτίου 1994. Την ημερομηνία αυτή κάθε μια από τις συγχωνευμένες εταιρίες έκαμε απογραφή όλων των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της και συνέταξε τον ισολογισμό της όπως παρακάτω:

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΣ «Χ. ΠΑΠΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.» 31/3/94			
13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	20.000.000	40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	5.000.000
Μείον απασβέσεις	4.000.000	41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ Κ.ΛΠ.	1.000.000
	16.000.000	42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜ. ΕΙΣ ΝΕΟΝ	
14 ΕΠΙΠΛΑ Κ.ΛΠ.	7.000.000	42.00 Υπόλ. κερδών	2.000.000
Μείον απασβέσεις	2.500.000		8.000.000
	4.500.000	50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	44.000.000
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	40.000.000	52 ΤΡΑΠΕΖΕΣ	23.000.000
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	12.000.000	54 ΥΠΟΧΡ. ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ	2.000.000
38 ΧΡΗΜ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		55 ΑΣΦΑΛ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	1.500.000
38.03 Καταθ. όψεως	6.000.000		
	78.500.000		78.500.000

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΣ «Γ. ΖΩΤΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.» 31/3/94

13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	8.000.000	40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	2.000.000
Μείον αποσβέσεις	3.200.000	41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ Κ.ΛΠ.	1.600.000
	4.800.000		3.600.000
14 ΕΠΙΠΛΑ Κ.ΛΠ.	4.000.000	42 ΑΠΟΤΕΛ. ΕΙΣ ΝΕΟΝ	
Μείον αποσβέσεις	2.400.000	42.02 Υπόλ. ζημιών	3.200.000
	1.600.000		400.000
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	18.000.000	50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	14.000.000
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	10.000.000	52 ΤΡΑΠΕΖΕΣ	18.000.000
36 ΜΕΤΑΒΑΤ. ΛΟΓ/ΣΜΟΙ	3.600.000	53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ	3.000.000
38 ΧΡΗΜ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		54 ΥΠΟΧΡ. ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ	1.700.000
38.00 Ταμείο	500.000	55 ΑΣΦΑΛ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	1.400.000
	38.500.000		38.500.000

Ο ισολογισμός συγχωνεύσεως είναι ισολογισμός τέλους χρήσεως για κάθε συγχωνευόμενη Ο.Ε.

Οι ανωτέρω ισολογισμοί των υπό συγχώνευση ομόρρυθμων εταιριών καθώς και οι απογραφές επί των οποίων στηρίχθηκε η σύνταξή τους θα καταχωρηθούν αντιστοίχως στα βιβλία Απογραφών και Ισολογισμών της κάθε μιας από τις συγχωνευόμενες εταιρίες. Τούτο, γιατί είναι ισολογισμοί τέλους χρήσεως. Την ημερομηνία που συμφωνήθηκε και συντάχθηκαν οι ισολογισμοί συγχωνεύσεως κλείνει η διαχειριστική περίοδος των συγχωνευμένων εταιριών οι οποίες συνεχίζουν μεν να λειτουργούν και να καταχωρούν στα λογιστικά βιβλία τους τις διενεργούμενες (μέχρι περατώσεως της διαδικασίας συγχωνεύσεως) οικονομικές πράξεις αλλά αυτό γίνεται για λογαριασμό της νέας Α.Ε. που θα προέλθει από την συγχώνευση.

Διευκρινίζεται ότι οι συγχωνευόμενες Ο.Ε. δεν θα προθούν σε κατάρτιση ισολογισμού κατά το χρόνο που ολοκληρώνεται η διαδικασία

της συγχωνεύσεως (και συστήνεται η νέα Α.Ε.), όπως αυτό γίνεται σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του Ν.Δ. 1297/72.

Ενοποιημένος ισολογισμός συγχωνεύσεως

Στη συνέχεια την ίδια ημερομηνία (31/3/94) θα γίνει η ενοποίηση των ισολογισμών των συγχωνευομένων εταιριών, που θα εμφανίσει την ακόλουθη εικόνα:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΟΜΕΝΩΝ
ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ 31/3/94

13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ		40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	7.000.000
Δευτεροβάθμιοι λ/σμοί	28.000.000	(5.000.000 + 2.000.000)	
(20.000.000 + 8.000.000)		41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	2.600.000
14 ΕΠΙΠΛΑ Κ.ΛΠ. ΕΞΟΠΛ.		(1.000.000 + 1.600.000)	9.600.000
Δευτεροβάθμιοι λογ/σμοί	11.000.000	42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜ. ΕΙΣ ΝΕΟΝ	
(7.000.000 + 4.000.000)		42.00 Υπόλ. κερδών	2.000.000
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	58.000.000	42.02 Υπόλ. ζημιών	3.200.000
(40.000.000 + 18.000.000)			1.200.000
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	22.000.000		8.400.000
(12.000.000 + 10.000.000)		13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	
36 ΜΕΤΑΒΑΤ. ΛΟΓ/ΣΜΟΙ	3.600.000	13.99 Αποσβ/ντα μετ. μέσα	7.200.000
38 ΧΡΗΜΑΤ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	6.500.000	(4.000.000 + 3.200.000)	
38.00 Ταμείο	500.000	14 ΕΠΙΠΛΑ Κ.ΛΠ.	
38.03 Καταθ. όψεως	6.000.000	14.99 Αποσβ/ντα έπιπλα	4.900.000
		(2.500.000 + 2.400.000)	
		50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	58.000.000
		(44.000.000 + 14.000.000)	
		52 ΤΡΑΠΕΖΕΣ	41.000.000
		(23.000.000 + 18.000.000)	
		53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ	3.000.000
		54 ΥΠΟΧΡ. ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ	3.700.000
		(2.000.000 + 1.700.000)	
		55 ΑΣΦΑΛ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	2.900.000
		(1.500.000 + 1.400.000)	
	<u>129.100.000</u>		<u>129.100.000</u>

Ο ανώτερο ενοποιημένος ισολογισμός προέρχεται από την ενοποίηση των επί μέρους ισολογισμών των συγχωνευομένων εταιριών και

στηρίζεται φυσικά στις ενοποιημένες απογραφές αυτών που διενεργήθηκαν την ίδια ημερομηνία.

Η ενοποιημένη απογραφή και ο ενοποιημένος ισολογισμός των συγχωνευομένων εταιριών θα καταχωρηθούν στο Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών της νέας ανώνυμης εταιρίας που θα προκύψει από την συγχώνευση. Η καταχώρηση θα γίνει όταν θα θεωρηθούν τα βιβλία της Α.Ε. μετά την τελείωση της συγχωνεύσεως, αλλά με ημερομηνία 31/3/94. Οι οικονομικές πράξεις που διενήργησαν οι υπό συγχώνευση εταιρίες από την ημερομηνία αυτή (31/3/94) μέχρι την ημερομηνία τελειώσεως της συγχωνεύσεως θα καταχωρηθούν μεν στα βιβλία των συγχωνευομένων εταιριών, αλλά επειδή έγιναν για λογαριασμό της νέας Α.Ε. θα μεταφερθούν στα βιβλία αυτής με συγκεντρωτική εγγραφή..

Έκθεση Ορκωτού Ελεγκτή

Την 4/4/94 εκλήθη Ορκωτός Ελεγκτής ο οποίος προέβη στην διαπίστωση της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων των υπό συγχώνευση εταιριών, βάσει των ανωτέρω υπολογισμών και συνέταξε την έκθεσή του με ημερομηνία 8/4/94, την οποία και παρέδωσε αυθημερόν σε αυτές.

Συμβολαιογραφική πράξη συγχωνεύσεως

Στη συνέχεια καταρτίστηκε η συμβολαιογραφική πράξη συγχωνεύσεως η οποία υπογράφηκε από όλους τους εταίρους των συγχωνευομένων ομόρρυθμων εταιριών, που καθίστανται μέτοχοι της

προκύπτουσας από την συγχώνευση Α.Ε. Η υπογραφή της πράξεως αυτής έγινε ενώπιον του συμβολαιογράφου την 10/4/94.

Στην πράξη συγχωνεύσεως περιλαμβάνονται όλοι συμφωνηθέντες για την συγχώνευση όροι από τους εταίρους των συγχωνευομένων ομόρρυθμων εταιριών και είναι επίσης ενσωματωμένο ολόκληρο το καταστατικό της Α.Ε. Στον ενοποιημένο ισολογισμό εμφανίζεται κεφάλαιο συνολικά ((5.000.000 + 2.000.000 =) 7.000.000 δρχ. Όμως η ανώνυμη εταιρία πρέπει να έχει ελάχιστο όριο μετοχικού κεφαλαίου 10.000.000 δρχ. Συνεπώς, οι δύο μέτοχοι αυτής Α και Β θα καταβάλλουν προς συμπλήρωσή του, ποσό 3.000.000 μετρητών. Εδώ υποθέτουμε ότι τα αποθεματικά δεν είναι από εκείνα που έχουν προορισμό να συμπληφίσουν ζημιές (όπως π.χ. το τακτικό αποθεματικό). Έτσι στη νέα ανώνυμη εταιρία (μετά την καταβολή των πρόσθετων εισφορών σε μετρητά) τα ίδια κεφάλαια αυτής θα εμφανιστούν - σε σχέση με τον ενοποιημένο ισολογισμό συγχωνεύσεως - αυξημένα κατά 3.000.000 δραχμές.

- Μετοχικό κεφάλαιο	10.000.000 δρχ.
- Αποθεματικά	<u>2.600.000</u> δρχ.
- Σύνολο:	12.600.000 δρχ.
- Μείον υπόλοιπο ζημιών (μεταφερόμενο από συγχωνευόμενες εταιρείες)	<u>1.200.000</u> δρχ.
- Σύνολο ιδίων κεφαλαίων:	<u>11.400.000</u> δρχ.

Φυσικά, ανάλογη αύξηση (3.000.000 δρχ.) έχει επέλθει και στα μετρητά (λογ/σμός 38.00 Ταμείο).

Διοικητική έγκριση της συγχωνεύσεως

Την υπογραφή της συμβολαιογραφικής πράξεως ακολουθεί όλη η διαδικασία, που απαιτείται για την διοικητική έγκριση της συγχωνεύσεως. Η διαδικασία αυτή αναπτύσσεται σε άλλη θέση και εν συντομία περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενέργειες:

Υποβολή καταστατικού Α.Ε. στη Νομαρχία για έγκριση

Στην αρμόδια Νομαρχία (της έδρας της Α.Ε.) υποβάλλονται δύο κυρωμένα αντίγραφα της συμβολαιογραφικής πράξεως συγχωνεύσεως (στην οποία περιλαμβάνεται και το καταστατικό της Α.Ε.) για έκδοση της σχετικής εγκριτικής αποφάσεως. Μαζί υποβάλλονται ακόμα: αα) Αποδεικτικό πληρωμής του φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίου 1%. ββ) Πιστοποιητικό του οικείου Επιμελητηρίου για το δικαίωμα χρήσεως της επωνυμίας της Α.Ε. γγ) Παράβολο αξίας 100.000 δρχ. (1994) και αντίστοιχο τριπλότυπο ΤΑΠΕΤ για τη δημοσίευση της ανακοινώσεως συστάσεως της Α.Ε. στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Έκδοση εγκριτικής αποφάσεως Νομαρχίας και δημοσιότητα αυτής. Αποτελέσματα συγχωνεύσεως.

Η απόφαση του Νομάρχη, με την οποία παρέχεται άδεια συστάσεως στην από την συγχώνευση προερχόμενη ανώνυμη εταιρία και εγκρίνεται το καταστατικό αυτής, καταχωρείται στο Μητρώο Α.Ε. και δημοσιεύεται

σχετική ανακοίνωση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Έτσι συντελείται η δημοσιότητα της νέας Α.Ε. (άρθρο 78 Κ.Ν. 2190/20).

Από την ημερομηνία καταχώρησης στο Μητρώο Α.Ε. τελειώνεται η συγχώνευση και αποκτά νομική προσωπικότητα η νέα ανώνυμη εταιρία. Να τονιστεί όμως ξανά ότι τα αποτελέσματα της συγχωνεύσεως ανατρέχουν στην ημερομηνία συντάξεως του ισολογισμού συγχωνεύσεως (άρθρο 2 παρ. 6 Ν. 2166/93).

Στο παράδειγμα του κεφαλαίου αυτού υποθέτουμε ότι η απόφαση που εγκρίνει τη συγχώνευση εκδόθηκε και καταχωρήθηκε στο Μητρώο Α.Ε. της Νομαρχίας την 28/4/94, δηλαδή, σε διάστημα μικρότερο του μήνα, αφού ο ισολογισμός συγχωνεύσεως συντάχθηκε την 31/3/94.

Θεώρηση βιβλίων Α.Ε. Λογιστικές εγγραφές

Μόλις καταχωρηθεί η εγκριτική απόφαση στο Μητρώο Α.Ε. η νέα ανώνυμη εταιρεία μπορεί να εγγραφεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και να θεωρήσει τα βιβλία της.

Υποθέτουμε ότι η θεώρηση των βιβλίων της Α.Ε. έγινε την 1 Μαΐου 1994.

Α) Λογιστικές εγγραφές κλεισίματος βιβλίων συγχωνευομένων εταιριών.

Αμφότερες οι συγχωνευόμενες ομόρρυθμες εταιρίες «Χ. ΠΑΠΠΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.» και «Γ. ΖΩΤΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.» παύουν να υπάρχουν την 28/4/94

(ημέρα καταχώρησης στο Μητρώο Α.Ε. της απόφασης της Νομαρχίας που εγκρίνει τη συγχώνευση) και πρέπει την ημέρα αυτή να σταματήσουν την λειτουργία τους και να κλείσουν τα λογιστικά βιβλία τους.

Όμως οι συγχωνευόμενες εταιρίες κατά το μεταβατικό στάδιο από την ημέρα συντάξεως του ισολογισμού συγχωνεύσεως (31/3/94) μέχρι την τελείωση της συγχωνεύσεως (28/4/94) συνέχισαν την λειτουργία τους. Όλες οι πράξεις που διενεργήκαν από τις συγχωνευόμενες εταιρίες στο μεταβατικό στάδιο, θεωρούνται ως διενεργηθείσες για λογαριασμό της νέας ανώνυμης εταιρίας και τα ποσά αυτών θα μεταφερθούν με συγκεντρωτική εγγραφή στα βιβλία της.

Στο παρόν παράδειγμα, υποθέτουμε ότι η πρώτη των συγχωνευομένων εταιριών «Χ. ΠΑΠΠΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.» διενήργησε, μεταξύ 31/3/94 και 28/4/94, τις ακόλουθες πράξεις

α) 2/4/94. Πώληση εμπορευμάτων αξίας 5.000.000 δρχ. πλέον Φ.Π.Α. 18% 900.000 δρχ. μετρητοίς.

β) 10/4/94. Εξόφληση οφειλής προς προμηθευτή ύψους 3.000.000 δρχ. με επιταγή από τον λογαριασμό όψεως της εταιρίας.

γ) 16/4/94. Είσπραξη οφειλής από πελάτη ύψους 2.000.000 δρχ.

δ) 20/4/94. Πώληση εμπορευμάτων αξίας 4.000.000 δρχ. πλέον Φ.Π.Α. 18% 720.000 επί πιστώσει.

ε) 25/4/94. Πληρωμή ενοικίου καταστήματος εταιρίας για το μήνα Απρίλιο ύψους 220.000 δρχ. μετρητοίς.

Υποθέτουμε, επίσης, χάριν απλουστεύσεως του παραδείγματος, ότι στην δεύτερη των συγχωνευομένων εταιριών «Γ. ΖΩΤΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.» δεν διενεργήθηκε καμία πράξη στο διάστημα από 31/3/94 μέχρι 28/4/94.

Και στις δύο ομόρρυθμες εταιρίες το κλείσιμο των βιβλίων θα γίνει με διπλογραφικές εγγραφές αφού τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας Κ.Β.Σ. Λεπτομέρειες για την λογιστική διαδικασία κλεισίματος των βιβλίων των συγχωνευομένων εταιριών.

Κλείσιμο βιβλίων της «Χ. ΠΑΠΠΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.»

Το κλείσιμο των βιβλίων της εταιρίας «Χ. ΠΑΠΠΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.» περιλαμβάνει δύο ομάδες λογιστικών εγγραφών.

α) Τις εγγραφές των οικονομικών πράξεων που έγιναν από την ομόρρυθμη εταιρία στο διάστημα από 31/3/94 μέχρι 28/4/94 και καταχωρήθηκαν στα βιβλία της, αλλά για λογαριασμό της Α.Ε.

β) Τις εγγραφές μεταφοράς των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού αυτής όπως εμφανίζονται στον ισολογισμό συγχωνεύσεως της 31/3/94, στη νέα από την συγχώνευση προελθούσα Α.Ε.

Οι εγγραφές της πρώτης ομάδας έχουν καταχωρηθεί στα βιβλία της ομόρρυθμης στις ημερομηνίες που διενεργήθηκαν οι σχετικές πράξεις και θα μεταφερθούν στα βιβλία της συσταθείσας Α.Ε. με συγκεντρωτική εγγραφή, ενώ οι εγγραφές της δεύτερης ομάδας (μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων της «Χ. ΠΑΠΠΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.» στη νέα Α.Ε.,

που είναι και εγγραφές κλεισίματος των βιβλίων της ομόρρυθμης) θα γίνουν την 28/4/94, ημερομηνία τελειώσεως της συγχώνευσης.

Ακολουθούν οι εγγραφές με την προσήκουσα σειρά:

Και πρώτα οι εγγραφές για τις οικονομικές πράξεις της μεταβατικής περιόδου, όπως καταχωρήθηκαν στα βιβλία της Ο.Ε.

2/4/94		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.00 Ταμείο	5.900.000	
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ		5.000.000
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ		
54.00 Φ.Π.Α.		900.000
<i>Τιμολόγιο πωλήσεως Νο .....</i>		
10/4/94		
50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	3.000.000	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.03 Καταθέσεις όψεως		3.000.000
<i>Εξόφληση προμηθευτή ..... με επιταγή λογ/σμού</i>		
<i>όψεως Τράπεζας ..... Νο .....</i>		
16/4/94		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.00 Ταμείο	2.000.000	
30 ΠΕΛΑΤΗΣ		2.000.000
<i>Είσπραξη οφειλής κελάτη .....</i>		
<i>Απόδειξη</i>		
<i>Νο .....</i>		
20/4/94		
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	4.720.000	
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ		4.000.000
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ		
54.00 Φ.Π.Α.		720.000
<i>Τιμολόγιο πωλήσεως Νο .....</i>		
25/4/94		
62 ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	220.000	
62.04.01 Ενοίκια κτιρίων		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.00 Ταμείο		220.000
<i>Εξόφληση ενοικίου καταστήματος μηνός Απριλίου</i>		
<i>1994. Απόδειξη Νο .....</i>		

Την ημέρα που ολοκληρώθηκε η διαδικασία συγχωνεύσεως (28/4/94) όλες οι παραπάνω εγγραφές θα συγκεντρωθούν και με μία (αντιλογιστική) εγγραφή θα μεταφερθούν στα βιβλία της νέας Α.Ε.

Στη συνέχεια θα γίνουν και οι εγγραφές μεταβιβάσεως των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της Ο.Ε. στην Α.Ε.

28/4/94			
89	ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		
89.01	Ισολογισμός κλεισίματος	85.000.000	
13	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ		
	Δευτεροβάθμιοι μεταφ. μέσων		20.000.000
14	ΕΠΙΠΛΑ Κ.ΛΠ.		
	Δευτεροβάθμιοι επίπλων		7.000.000
20	ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ		40.000.000
30	ΠΕΛΑΤΕΣ		12.000.000
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.00	Καταθέσεις όψεως		6.000.000
	<i>Εγγραφή μεταβιβάσεως των στοιχείων του ενεργητικού της «Χ. ΠΑΠΠΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.» στην εκ συγχωνεύσεως συσταθείσα Α.Ε.</i>		
28/4/94			
40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	5.000.000	
41	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ Κ.ΛΠ.	1.000.000	
42	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟΝ		
42.00	Υπόλοιπο κερδών εις νέον	2.000.000	
50	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	44.000.000	
52	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	23.000.000	
54	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ	2.000.000	
55	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	1.500.000	
13	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ		
13.99	Αποσβεσμένα μεταφορικά μέσα	4.000.000	
14	ΕΠΙΠΛΑ Κ.ΛΠ.		
14.99	Αποσβεσμένα επίπλα	2.500.000	
89	ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		
89.01	Ισολογισμός κλεισίματος		85.000.000
	<i>Μεταβίβαση στοιχείων παθητικού της «Χ. ΠΑΠΠΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.»</i>		

Β) Άνοιγμα βιβλίων της νέας Α.Ε.

Κατά το άνοιγμα των βιβλίων της νέας ανώνυμης εταιρίας θα γίνουν οι ακόλουθες ομάδες λογιστικών εγγραφών:

α) Εγγραφές συστάσεως της Α.Ε.

β) Εγγραφές που εμφανίζουν την απόκτηση των περιουσιακών στοιχείων (ενεργητικού και παθητικού) των συγχωνευομένων ομόρρυθμων εταιριών με βάση τον ενοποιημένο ισολογισμό συγχωνεύσεως που καταχωρείται πιο πάνω.

γ) Εγγραφές που εμφανίζουν τις πράξεις τις οποίες διενήργησε η ομόρρυθμη «Χ. ΠΑΠΠΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.» κατά το διάστημα 31/3/94 μέχρι 28/4/94 και εμφάνισε στα βιβλία της, αλλά για λογαριασμό της Α.Ε.

δ) Εγγραφές για τις πράξεις που διενήργησε η ομόρρυθμη «Γ. ΖΩΤΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.» για λογαριασμό της Α.Ε. (στο παράδειγμα αυτό δεν έγιναν τέτοιες πράξεις και άρα δεν θα υπάρξουν ανάλογες εγγραφές).

Εγγραφές συστάσεως Α.Ε. και αποκτήσεως των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευομένων εταιριών. Εφόσον τα βιβλία της Α.Ε. θεωρήθηκαν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. την 1 Μαΐου 1994 και οι εγγραφές ενάρξεως αυτής θα γίνουν την αυτή ημερομηνία και όχι την 28 Απριλίου, οπότε τελειώθηκε η συγχώνευση.

1/5/94			
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			
33.03 Μέτοχοι. Λογ/σμός καλύψεως κεφαλαίου		10.000.000	
33.03.00	Μέτοχος Α'	5.000.000	
33.03.01	Μέτοχος Β'	<u>5.000.000</u>	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ			
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο			10.000.000
<i>Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου από τους μετόχους, σύμφωνα με την υπ' αριθ. .... συμβολαιογραφική πράξη συγχωνεύσεως</i>			
1/5/94			
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			
33.04 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		10.000.000	
33.04.00	Μέτοχος Α'	5.000.000	
33.04.01	Μέτοχος Β'	<u>5.000.000</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			
33.03 Μέτοχοι. Λογ. καλύψεως κεφαλαίου			10.000.000
33.03.00	Μέτοχος Α'	5.000.000	
33.03.01	Μέτοχος Β'	<u>5.000.000</u>	
<i>Εγγραφή εμφανίσεως του οφειλομένου να καταβληθεί αμέσως μετά τη σύσταση της εταιρείας κεφαλαίου αυτής</i>			

Οι εγγραφές συστάσεως της Α.Ε. είναι σύμφωνες με τις οδηγίες που δίνει σχετικά το Γ.Λ.Σ.

1/5/94			
13	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ (Δευτεροβάθμιοι λογ/σμοί)	28.000.000	
14	ΕΠΙΠΛΑ Κ.ΛΠ. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ (Δευτεροβάθμιοι λογ/σμοί)	11.000.000	
20	ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	58.000.000	
30	ΠΕΛΑΤΕΣ	22.000.000	
36	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ	3.600.000	
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	6.500.000	
38.00	Ταμείο	500.000	
38.03	Καταθέσεις όψεως	6.000.000	
42	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΙΣ ΝΕΟΝ		
42.02	Υπόλοιπο ζημιών προηγ. χρήσεων	1.200.000	
89	ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		130.300.000
89.00	Ισολογισμός ανοίγματος <i>Εγγραφή καταβολής εισφορών σε είδος για το σχηματισμό του μετοχικού κεφαλαίου. Εισφερόμενα στοιχεία ενεργητικού βάσει ενοποιημένου ισολογισμού συγχωνεύσεως</i>		
1/5/94			
89	ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		
89.00	Ισολογισμός ανοίγματος	123.300.000	
13	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ		
13.99	Αποσβεσμένα μεταφορικά μέσα		7.200.000
14	ΕΠΙΠΛΑ Κ.ΛΠ.		
14.99	Αποσβεσμένα έπιπλα κ.λπ.		4.900.000
50	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		58.000.000
52	ΤΡΑΠΕΖΕΣ		41.000.000
53	ΠΙΣΤΩΤΕΣ		3.000.000
54	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ		3.700.000
55	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ		2.900.000
41	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		2.600.000
	<i>Εισφερόμενα στοιχεία παθητικού βάσει ενοποιημένου ισολογισμού συγχωνεύσεως</i>		

1/5/94			
89 ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ			
89.00	Ισολογισμός ανοίγματος	7.000.000	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			
33.04	Οφειλόμενο μετοχ. κεφάλαιο		7.000.000
33.04.00	Μέτοχος Α'	3.500.000	
33.04.01	Μέτοχος Β'	<u>3.500.000</u>	
<i>Εισφορά λογαριασμού κεφαλαίου βάσει ενοποιημένου ισολογισμού συγχωνεύσεως</i>			
1/5/94			
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			
38.00	Ταμείο	3.000.000	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ			
33.04	Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		3.000.000
33.04.00	Μέτοχος Α'	1.500.000	
33.04.01	Μέτοχος Β'	<u>1.500.000</u>	
<i>Καταβολή στο Ταμείο της εταιρείας των πρόσθετων εισφορών εκ μέρους των μετόχων αυτής</i>			

Η τελευταία εγγραφή (της καταβολής των συμπληρωματικών εισφορών) θα μπορούσε να γίνει και τις επόμενες ημέρες.

Η τελευταία εγγραφή (της καταβολής των συμπληρωματικών εισφορών) θα μπορούσε να γίνει και τις επόμενες ημέρες.

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
			10.000.000
10.000.000	10.000.000		
10.000.000	7.000.000		
	3.000.000		
<u>20.000.000</u>	<u>20.000.000</u>		
33.03 Μέτοχοι Λογ. καλύψεως κεφαλαίου		40.02 Οφειλόμενο μετ. κεφάλαιο	
<u>10.000.000</u>	<u>10.000.000</u>		10.000.000
33.03.00 Μέτοχος Α'		42 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟΝ	
<u>5.000.000</u>	<u>5.000.000</u>	1.200.000	

33.03.01 Μέτοχος Β'		42.02 Υπόλ. ζημιών πρ. χρήσεων	
<u>5.000.000</u>	<u>5.000.000</u>	1.200.000	
33.04 Οφειλόμενο μετ. κεφάλαιο		41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	
10.000.000	7.000.000		2.600.000
	3.000.000		
<u>10.000.000</u>	<u>10.000.000</u>		
33.04.00 Μέτοχος Α'			
5.000.000	3.500.000		
	1.500.000		
<u>5.000.000</u>	<u>5.000.000</u>		
33.04.01 Μέτοχος Β'			
5.000.000	3.500.000		
	1.500.000		
<u>5.000.000</u>	<u>5.000.000</u>		
13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ		38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	
28.000.000	7.200.000	6.500.000	
		<u>3.000.000</u>	
		9.500.000	
14 ΕΠΙΠΛΑ Κ.ΛΠ.		38.00 Ταμείο	
11.000.000	4.900.000	500.000	
		<u>3.000.000</u>	
		3.500.000	
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ		38.03 Καταθέσεις όψεως	
<u>58.000.000</u>		6.000.000	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ		50 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	
22.000.000			58.000.000

36	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ		52	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	41.000.000
	3.600.000				
		53	ΠΙΣΤΩΤΕΣ		
			3.000.000	54	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ
					3.700.000
89.00	Ισολογισμός ανοίγματος	55	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ		
	123.300.000		2.900.000		
	7.000.000				
	<u>130.300.000</u>		<u>130.300.000</u>		

Τα υπόλοιπα των παραπάνω λογαριασμών μας δίνουν τον ισολογισμό ενάρξεως της νέας Α.Ε. που προήλθε από τη συγχώνευση.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΑΡΞΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

13	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	28.000.000	40	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	10.000.000
	Μείον αποσβέσεις	<u>7.200.000</u>	41	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	<u>2.600.000</u>
		20.800.000			12.600.000
14	ΕΠΙΠΛΑ Κ.ΛΠ.	11.000.000	42	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜ. ΕΙΣ ΝΕΟΝ	
	Μείον αποσβ.	<u>4.900.000</u>	42.02	Υπόλ. ζημιών	<u>1.200.000</u>
		6.100.000		Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	11.400.000
20	ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	58.000.000	52	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	41.000.000
30	ΠΕΛΑΤΕΣ	22.000.000	53	ΠΙΣΤΩΤΕΣ	3.000.000
36	ΜΕΤΑΒΑΤ. ΛΟΓ/ΣΜΟΙ	3.600.000	54	ΥΠΟΧΡ. ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ	3.700.000
38	ΧΡΗΜ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	9.500.000	55	ΑΣΦΑΛ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	2.900.000
38.00	Ταμείο	3.500.000	50	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	58.000.000
38.03	Καταθ. όψεως	<u>6.000.000</u>			
		<u>120.000.000</u>			<u>120.000.000</u>

Στη συνέχεια θα γίνει και η συγκεντρωτική εγγραφή με την οποία θα μεταφερθούν τα λογιστικά δεδομένα των πράξεων που διενεργήθηκαν από την «Χ. ΠΑΠΠΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.» για λογαριασμό της Α.Ε. στο μεταβατικό στάδιο από 1/4/94 μέχρι 28/4/94.

1/5/94			
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.00	Ταμείο		7.900.000
	Από πώληση εμπορευμάτων	5.900.000	
	Από είσπραξη οφειλής πελάτη	<u>2.000.000</u>	
50	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		
	Εξόφληση προμηθευτή		3.000.000
30	ΠΕΛΑΤΕΣ		4.720.000
	Από πώληση εμπορευμάτων		
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ		
62.04.01	Ενοίκια κτιρίων		220.000
	70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ		9.000.000
	Τιμολόγιο Νο	5.000.000	
	Τιμολόγιο Νο	<u>4.000.000</u>	
54	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ		
54.00	Φ.Π.Α.		1.620.000
	(900.000 + 720.000)		
38	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		3.220.000
38.00	Ταμείο	220.000	
38.03	Καταθέσεις όψεως	<u>3.000.000</u>	
30	ΠΕΛΑΤΕΣ		2.000.000
	<i>Συγκεντρωτική εγγραφή πράξεων που διενεργήθηκαν από την «Χ. ΠΑΠΠΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.» για λογαριασμό της Α.Ε. στο μεταβατικό διάστημα 1/4/94-28/4/94</i>		
			15.840.000
			15.840.000

Περιπτώσεις εφαρμογής του Ν.2166/93 και Ν.Δ.1297/72 κατά τις μετατροπές των επιχειρήσεων σε Α.Ε.

Αν μια επιχείρηση επιθυμεί να μετατραπεί σε Α.Ε. και για το μετασχηματισμό αυτό πληρεί τις προϋποθέσεις που ορίζει ο Ν. 2166/93 καθώς και το Ν.Δ. 1297/72 τότε θα προτιμήσει να κάνει την μετατροπή της με βάση τον νόμο εκείνο που της παρέχει τα περισσότερα οφέλη.

Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει ο λογιστής να αξιολογεί τα εξής:

α) Όταν η επιχείρηση έχει μεγάλο πάγιο εξοπλισμό και έχει διενεργήσει ελάχιστες αποσβέσεις για τον εξοπλισμό αυτό (οπότε προκύπτει μεγάλη υπεραξία που αναλογεί στο αναπόσβεστο τμήμα του εξοπλισμού αυτού και κατά συνέπεια αυξημένες ετήσιες αποσβέσεις φορολογικά αναγνωρίσιμες). Καθώς επίσης και όταν συγχρόνως δεν υπάρχουν ζημιές στα τελευταία 5 χρόνια , τότε θα πρέπει για τη μετατροπή αυτή να προτιμήσει το Ν.Δ. 1297/72.

β) Όταν η επιχείρηση έχει εξοπλισμό μεγάλο ή μικρό αλλά σχεδόν αποσβεσμένο, καθώς επίσης και όταν έχει ζημιές στα προηγούμενα 5 χρόνια φορολογικά αναγνωρίσιμες τότε συμφέρει κατά την μετατροπή της να εφαρμόζει το Ν.Δ. 2166/93.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

4.1. Κίνητρα συγχώνευσης μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ρύθμιση θεμάτων επενδύσεων και μετασχηματισμών επιχειρήσεων Ν.2386/96

Άρθρο 7

Κοινοποίηση ορισμένων διατάξεων του άρθρου 7 του νόμου 2386/1996, οι οποίες αναφέρονται στη φορολογία εισοδήματος - ΥΟ 1085968/ΠΟΛ. 1216/26.7.1996.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 6 του άρθρου αυτού παρέχονται φορολογικά κίνητρα για την συγχώνευση μικρομεσαίων επιχειρήσεων με σκοπό τη σύσταση ανώνυμης εταιρίας. Τα κίνητρα αυτά συνίστανται στις φορολογικές απαλλαγές και διευκολύνσεις που παρέχονται με το Ν.Δ. 1297/72 και περαιτέρω, σε απαλλαγή, για πέντε χρόνια, από το φόρο εισοδήματος μέρους των κερδών της προερχόμενης από την συγχώνευση εταιρίας. Ειδικότερα:

---

1. Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 προβλέπεται ότι μπορούν να συγχωνευτούν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 έως και 6, όλων των μορφών οι επιχειρήσεις, με εξαίρεση αυτές που λειτουργούν με τη μορφή της ανώνυμης εταιρίας, με σκοπό την ίδρυση ανώνυμης εταιρίας. Επισημαίνεται ότι δεν είναι δυνατή με βάση τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου η μετατροπή οποιασδήποτε μορφής επιχείρησης σε ΑΕ, ή η συγχώνευση οποιασδήποτε μορφής επιχείρησης με απορρόφηση από υφιστάμενη ή νεοϊδρυόμενη ΑΕ, ή εισφορά κλάδου ή τμήματος επιχείρησης σε ΑΕ κλπ, αλλά μόνο η συγχώνευση δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων (πλην ΑΕ) με την οποία θα ιδρύεται καινούργια ανώνυμη εταιρία.

Επομένως από τη συγχώνευσης μπορεί να δημιουργηθεί.

Ανώνυμη εταιρία εφόσον οι συγχωνευμένες είναι οποιασδήποτε νομικής μορφής εκτός από ανώνυμες εταιρίες.

Διευκρινίζεται ότι μεταξύ των συγχωνευμένων επιχειρήσεων δεν μπορεί να συμπεριλαμβάνεται υποκατάστημα αλλοδαπής εταιρίας ή οργανισμού, καθόσον στο νόμο δεν γίνεται αναφορά για «εγκατεστημένες στην Ελλάδα» επιχειρήσεις, όπως συμβαίνει με τις διατάξεις του ν. 2166/1993.

Εξάλλου με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής προβλέπεται ότι μπορούν να

συγχωνευθούν όλες οι επιχειρήσεις, με εξαίρεση τις ανώνυμες εταιρίες, ανεξάρτητα από το αντικείμενο εργασιών τους. Περαιτέρω όμως, όπως αναφέρεται και στη συνέχεια της παρούσας εγκυκλίου, με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του κοινοποιούμενου άρθρου 7 του ν. 2386/1996 ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν.δ. 1297/72, σύμφωνα με τις οποίες, οι ευεργετικές διατάξεις του νομοθετήματος αυτού «δεν εφαρμόζονται επί επιχειρήσεων των οποίων το αντικείμενο των εργασιών είναι κατά κύριο λόγο η κατασκευή ή εκμετάλλευση πάσης φύσεως ακινήτων πλην των ξενοδοχειακών τοιούτων», εφαρμόζονται ανάλογα και επί των συγχωνεύσεων του άρθρου αυτού.

Ενόψει των ανωτέρω και λόγω του σαφούς και περιοριστικού περιεχομένου των διατάξεων της παρ. 5 συνάγεται το συμπέρασμα ότι, οι κτηματικές και οικονομικές επιχειρήσεις δεν μπορούν να συγχωνευθούν με βάση τις διατάξεις του παρόντος για τη σύσταση νέας Α.Ε. Αντίθετα οι Τεχνικές εργοληπτικές επιχειρήσεις, που είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο εργοληπτικών επιχειρήσεων και ασχολούνται με την εκτέλεση δημοσίων ή ιδιωτικών Τεχνικών έργων εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου αυτού (1038682/ ΠΟΛ 1088/27.3.95 Εγκύκλιος).

Τέλος, από τις διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν τίθεται κανένας περιορισμός ως προς την κατηγορία των βιβλίων που πρέπει να τηρούν κατά το χρόνο της

συγχώνευσης οι συγωνευόμενες επιχειρήσεις. Επομένως, οι ατομικές επιχειρήσεις, οι ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες, μπορούν να συγχωνευθούν με τις διατάξεις του παρόντος, ανεξάρτητα από την κατηγορία των βιβλίων που τηρούν.

2. Με την παράγραφο 2 προβλέπεται η απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος μέρους των κερδών της προερχόμενης από τη συγχώνευση εταιρείας και με την παράγραφο 3 ορίζονται οι προϋποθέσεις χορήγησης της απαλλαγής, η εμφάνιση του απαλλασσόμενου τμήματος κερδών κλπ.

Η απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος, ανέρχεται σε ποσοστό 25% των συνολικών καθαρών κερδών που προκύπτουν από τον ισολογισμό της συνιστώμενης εταιρείας για το τμήμα των κερδών μέχρι 20.000.000 δρχ. και σε ποσοστό 20% για το πέραν των 20.000.000 καθαρών κερδών.

Ως βάση υπολογισμού των απαλλασσομένων της φορολογίας κερδών λαμβάνονται κατά ρητή διάταξη του νόμου τα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τον ισολογισμό της συνιστώμενης εταιρείας και τα οποία δηλώνονται με βάση της εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος αυτής.

Επομένως, ως προς τη βάση υπολογισμού διευκρινίζονται τα ακόλουθα:

α. Λαμβάνονται τα λογιστικά κέρδη, δηλαδή τα κέρδη που εμφανίζονται στην «Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελέσματα

Χρήσεως» και τα οποία δηλώνονται με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Συνεπώς δεν λαμβάνεται υπόψη το ποσό των αναμορφωμένων κερδών που δηλώνονται από την επιχείρηση με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος και το οποίο προέρχεται από δηλωθείσες λογιστικές διαφορές. Επίσης δεν λαμβάνονται υπόψη οι λογιστικές διαφορές. Επίσης δεν λαμβάνονται υπόψη οι λογιστικές διαφορές που διαπιστώνονται από το φορολογικό έλεγχο.

Διευκρινίζεται ότι από τα κέρδη κάθε διαχειριστικής χρήσης, προκειμένου αν υπολογιστεί το αφορολόγητο ποσό κερδών, θα αφαιρούνται πριν από κάθε άλλη έκπτωση, οι συμψηφιζόμενες με βάση τις κείμενες διατάξεις ζημιές παρελθουσών χρήσεων.

β. Εάν μεταξύ των καθαρών κερδών του ισολογισμού περιλαμβάνονται έσοδα αφορολόγητα ή έσοδα φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης ή έσοδα και κέρδη από συμμετοχές σε ημεδαπές εταιρείες, αφαιρούνται τα ως άνω ποσά προκειμένου να εξευρεθούν τα καθαρά κέρδη επί των οποίων θα υπολογιστούν τα απαλλασσόμενα της φορολογίας κέρδη κατ' εφαρμογή της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 7 του κοινοποιούμενου νόμου.

γ. Δεδομένου ότι με βάση τις διατάξεις της παρ. γ' της παρ. 3 του άρθρου αυτού απαραίτητη προϋπόθεση είναι η εμφάνιση

του απαλλασσομένου της φορολογίας εισοδήματος ποσού κερδών στα βιβλία της συνιστώμενης εταιρείας σε ειδικό λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού, προκύπτει ότι για να υπάρξει απαλλαγή μέρους των κερδών της συνιστώμενης εταιρείας, θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα εμφάνισης των κερδών αυτών σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού. Συνεπώς, σε κάθε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα, η συνιστώμενη εταιρεία δεν θα μπορεί να τύχει της απαλλαγής μέρους των κερδών που προβλέπεται από το κοινοποιούμενο άρθρο π.χ. όταν το ποσό του φόρου της τρέχουσας χρήσης και το ποσό του φόρου των παρελθουσών χρήσεων είναι μεγαλύτερο των καθαρών κερδών του ισολογισμού, όταν μετά το σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού και τη διανομή κερδών δεν απομένει υπόλοιπο κερδών.

3. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της παραγράφου 3 ορίζεται ότι, η πιο πάνω απαλλαγή παρέχεται για τα πέντε (5) πρώτα οικον. Έτη από το χρόνο της συγχώνευσης.

Ως προϋποθέσεις χορήγησης της απαλλαγής από το φόρο εισοδήματος ορίζονται οι εξής:

α) Η προερχόμενη από τη συγχώνευση εταιρεία πρέπει να έχει κατά το χρόνο της συγχώνευσης κεφάλαιο όχι μικρότερο των

100.000.000 δρχ. προκειμένου για ανώνυμη εταιρεία

Περαιτέρω, επειδή με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 7 του κοινοποιούμενου νόμου, ορίζεται ότι «οι διατάξεις των άρθρων 2,3,5,6,9,10 και 12 του ν.δ.. 1297/72 εφαρμόζονται ανάλογα και επί των συγχωνεύσεων του παρόντος άρθρου» (και όχι μόνο της παραγράφου 1 του άρθρου 7) προκύπτει ότι το ελάχιστο ύψος του εταιρικού ή μετοχικού κεφαλαίου της προερχόμενης από της συγχώνευση εταιρείας αποτελεί πτυοϋπόθεση όχι μόνο για την απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος τμήματος των κερδών ης προερχόμενης από τη συγχώνευση εταιρείας, αλλά και προϋπόθεση για να λάβει χώρα αυτή καθεαυτή η συγχώνευση των επιχειρήσεων. Επομένως αν το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου της ανωνύμου εταιρείας όπως αυτό διαμορφώνεται κι με την προς κεφαλαιοποίηση υπεραξία, που προκύπτει από την αποτίμηση της επιτροπής του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/20, είναι μικρότερο από τα προαναφερθέντα ελάχιστα όρια, θα πρέπει να λαμβάνει χώρα και πραγματική συμπληρωματική εισφορά είτε από τους παλαιούς εταίρους είτε από τρίτους (νέοι μέτοχοι).

β) Οι προς συγχώνευση κάθε φορά επιχειρήσεις πρέπει να βρίσκονται σε λειτουργία τουλάχιστον τέσσερα χρόνια πριν από το χρόνο ολοκλήρωσης της συγχώνευσης (κατάχώρησης μητρώου άνων, εταιρειών κλπ) Διευκρινίζεται ότι οι

επιχειρήσεις που βρίσκονται σε αδράνεια δεν μπορούν να συγχωνευθούν με βάση τις διατάξεις του παρόντος.

γ) Το μέρος των κερδών που απαλλάσσεται της φορολογίας πρέπει να εμφανίζεται στα βιβλία της προερχόμενης από τη συγχώνευση εταιρείας σε ειδικό λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού και φορολογείται κατά το χρόνο διανομής του η διάλυσης της εταιρείας με βάση τις ισχύουσες διατάξεις φορολογίας εισοδήματος.

4. Με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 4, η αποτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρουν οι συγχωνεύμενες επιχειρήσεις στη συνιστώμενη Α.Ε. ενεργείται από την εκτιμητική επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/20.

Η αξία που προσδιορίζει για κάθε ένα περιουσιακό στοιχείο χωριστά αποτελεί για τη νέα εταιρεία την αξία κτήσης των περιουσιακών αυτών στοιχείων. Κατά συνέπεια στον ισολογισμό έναρξης που θα συντάξει η προερχόμενη από τη συγχώνευση εταιρεία κατά το χρόνο έναρξης της νομικής προσωπικότητάς της, τα εισφερόμενα περιουσιακά στοιχεία θα απογραφούν με τις τιμές της εκτιμητικής επιτροπής του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/20 όπως συμβαίνει και με τις συγχωνεύσεις που γίνονται με τις ευεργετικές διατάξεις του ν.δ. 1297/72.

5. Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 ορίζεται ότι οι διατάξεις των άρθρων 2,3,5,6,9,10 και 12 του ν.δ. 1297/72 και της παραγράφου 41 του άρθρου 15 του άρθρου 15 του ν.δ. 2166/93 εφαρμόζονται ανάλογα και επί των συγχωνεύσεων του άρθρου αυτού.

Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι, οι διατάξεις του άρθρου 4 του ν.δ. 1297/72 δεν εφαρμόζονται για τις συγχωνεύσεις που γίνονται με βάση τον κοινοποιούμενο νόμο.

Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει υποχρέωση για έκδοση ονομαστικών μετοχών για το κεφάλαιο της προερχόμενης από τη συγχώνευση ανώνυμης εταιρείας ούτε και του περιορισμού της μη μεταβιβάσεως ποσοστού 75% του συνόλου τους για μία πενταετία από το χρόνο της συγχώνευσης.

Επειδή οι διατάξεις του άρθρου 2 του ν.δ. 1297/72 έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί των συγχωνεύσεων του νόμου αυτού, προκύπτει ότι, η υπεραξία που θα προέλθει κατά τη συγχώνευση των επιχειρήσεων με την αποτίμηση των εισφερομένων περιουσιακών στοιχείων από την εκτιμητική επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/20 δεν φορολογείται, αλλά αναβάλλεται η φορολογία αυτής μέχρι του χρόνου λύσης της προελθούσας από τη συγχώνευση εταιρείας. Μεχρι του χρόνου αυτού υπάρχει η υποχρέωση εμφάνισης της προκύπτουσας υπεραξίας σε λογαριασμούς τάξεως στα βιβλία της νέας εταιρείας. Επίσης η προερχόμενη από τη συγχώνευση

εταιρεία δεν δικαιούται να ενεργεί αποσβέσεις σε ολόκληρο το ποσό της υπεραξίας, αλλά μόνο στο μέρος αυτής που αναλογεί στην αναπόσβεστη αξία του παγίου στοιχείου (29/1979 εγκύκλιος του ν. 849/1978).

Περαιτέρω οι προβλεπόμενες από το άρθρο 3 του ν.δ. 1297/72 απαλλαγές από τέλη χαρτοσήμου ή οποιοδήποτε άλλο τέλος υπέρ του δημοσίου, καθώς και από εισφορές ή δικαιώματα υπέρ τρίτων έχουν εφαρμογή και επί των συγχωνεύσεων επιχειρήσεων που γίνονται με βάση τις διατάξεις του κοινοποιούμενου νόμου. Αντίθετα, επί της υπεραξίας που προκύπτει κατά την συγχώνευση επιβάλλεται ο προβλεπόμενος από τις διατάξεις του ν. 1676/1986 φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων, όπως άλλωστε συμβαίνει και με τις συγχωνεύσεις, μετατροπές κλπ επιχειρήσεων που λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 1297/72.

Επίσης, η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν.δ. 1297/72 απαλλαγή από το φόρο μεταβίβασης ακινήτων και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση αυτής εφαρμόζονται και στα ακίνητα τα οποία εισφέρονται στη νέα εταιρεία από τις επιχειρήσεις που συγχωνεύονται με το νόμο αυτό.

Αν η Α.Ε. έχει προέλθει από τη συγχώνευση επιχ/σεων με βάση τον κοινοποιούμενο νόμο, διαλυθεί πριν από την παρέλευση 5 ετών από το χρόνο της

συγχώνευσης, τότε θα έχουν εφαρμογή τα οριζόμενα από το άρθρο 5 του ν.δ. 1297/72, δηλαδή υπεραξία που απηλλάγη της φορολογίας κατά τη συγχώνευση θα υπαχθεί σε φορολογία με τους συντελεστές φορολογίας νομικών προσώπων (Α.Ε.) που θα ισχύουν κατά το χρόνο διάλυσης της εταιρείας, ενώ οι λοιποί φόροι, τέλη, εισφορές κλπ, που δεν είχαν καταβληθεί κατά τη συγχώνευση θα αποδοθούν στο δημόσιο με τους συντελεστές που ίσχυαν κατά το χρόνο της συγχώνευσης.

Οι πιο πάνω φόροι και τέλη καταβάλλονται, άνευ προσαυξήσεως λόγω εκπροθέσμου, εντός δύο μηνών από το χρόνο διάλυσης.

Αν οι συγχωνευόμενες επιχειρήσεις έχουν σχηματιστεί αφορολόγητες εκπτώσεις με διάφορους αναπτυξιακούς νόμους (ν. 1892/90, ν.1262/82, ν.1116/81, ν.849/78 κλπ), αυτές δεν υπόκεινται σε φορολογία κατά το χρόνο της συγχώνευσης εφόσον μεταφέρονται και εμφανίζονται αυτούσιες σε ειδικούς λογαριασμούς στην προερχόμενη από τη συγχώνευση εταιρεία όπως συμβαίνει και με τις συγχωνεύσεις που γίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 1297/72 (άρθρο 10).

Επίσης, αν οι συγχωνευόμενες επιχειρήσεις είχαν πραγματοποιήσει παραγωγικές επενδύσεις με βάση τις διατάξεις του ν.δ. 4002/1959, ν. 289/1976, ν.1262/1982 και ν.1892/1990 και έχουν κατά το χρόνο της συγχώνευσης ακάλυπτη αξία επενδύσεων των νόμων αυτών, παρέχεται στις νέες

εταιρίες που προέρχονται από τη συγχώνευση η δυνατότητα για το ακάλυπτο αυτό ποσό των επενδύσεων να σχηματίζουν από τα κέρδη τους αφορολόγητες εκπτώσεις με βάση τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις των αναπτυξιακών αυτών νόμων.

Όμοιος οι προερχόμενες από τη συγχώνευση νέες εταιρείες έχουν υποχρέωση να καλύψουν με παραγωγικές επενδύσεις τα ειδικά αφορολόγητα αποθεματικά επενδύσεων του άρθρου 22 του ν. 1828/1989 και της αρ. 1055503/1989 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, τα οποία έχουν σχηματιστεί από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις μέσα στα χρονικά περιθώρια και με τους όρους και προϋποθέσεις που ορίζονται από τις διατάξεις των νόμων αυτών.

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι οδηγίες που έχουν δοθεί με τις ερμηνευτικές εγκυκλίους του ν.δ. 1297/72 για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού.

6. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6, οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 5 του άρθρου αυτού εφαρμόζονται για συγχωνεύσεις επιχειρήσεως που θα γίνουν μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 1998.

7. Με τις διατάξεις της παραγράφου 7 απαλείφθηκε η λέξη «νεοϊδρυόμενη» από τις περιπτώσεις β' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 2166/1993.

Μετά την τροποποίηση αυτή προβλέπεται ρητά στο νόμο ότι είναι δυνατή η απορρόφηση με τις ευεργετικές διατάξεις του ν. 2166/93 επιχειρήσεως μόνο από υφιστάμενη ανώνυμη εταιρεία η οποία έχει ήδη συντάξει τουλάχιστον ένα ισολογισμό για δωδεκάμηνο ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα (όπως πρέπει να συμβαίνει και με τις απορροφούμενες), καθώς και η εισφορά από λειτουργούσα επιχείρηση ενός ή περισσοτέρων κλάδων ή τμημάτων μπορεί να γίνει σε λειτουργούσα μόνο ανώνυμη εταιρεία, η οποία επίσης πρέπει ήδη να έχει συντάξει τουλάχιστον ένα ισολογισμό για δωδεκάμηνο ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, όπως άλλωστε εδέχεται η διοίκηση, δεδομένου ότι και η απορροφώσα Α.Ε. είναι μετασχηματιζόμενη επιχείρηση και ως εκ τούτου για να απορροφήσει με βάση τις διατάξεις του ν. 2166/93 άλλη υφιστάμενη επιχείρηση ή κλάδο ή τμήμα υφιστάμενης επιχείρησης, όφειλε και αυτή, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ίδιου νόμου, να έχει ήδη συντάξει τουλάχιστον ένα ισολογισμό για δωδεκάμηνο ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα

8. Με την παράγραφο 8 αντικαταστάθηκε η περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 2166/1993. Με τις νέες διατάξεις ορίζεται πλέον ρητά ότι είναι δυνατή η εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2166/93, περί μετασχηματισμού των επιχειρήσεων, σε περίπτωση διάσπασης ανώνυμης εταιρείας μόνο όταν αυτή

απορροφάται από υφιστάμενες μόνο ανώνυμες εταιρείες και όχι σε περίπτωση διάσπασης με απορρόφηση και σύσταση νέων εταιρειών.

Είναι αυτονόητο ότι οι υφιστάμενες (επωφελούμενες) ανώνυμες εταιρείες πρέπει ήδη να έχουν συντάξει τουλάχιστον ένα ισολογισμό για δωδεκάμηνο ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, προϋπόθεση την οποία πρέπει να τηρεί και η διασπώμενη ανώνυμη εταιρεία.

9. Όπως είναι γνωστό με τις διατάξεις του δευτέρου και τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 2166/93 προεβλέπετο ότι η ζημιά μετασχηματιζόμενης επιχείρησης, κατά το μέρος που δεν συμψηφίζεται με κέρδη υφιστάμενα κατά το μετασχηματισμό, συμψηφίζεται με τα κέρδη επομένων χρήσεων της νέας εταιρείας που προέρχονται από το μετασχηματισμό, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις περί φορολογίας εισοδήματος. Το ποσό της μη αναγνωριζόμενης προς συμψηφισμό ζημίας μπορούσε να αποσβένεται κάθε χρόνο χωρίς δικαίωμα έκπτωσης από τα ακαθάριστα έσοδα ή συμψηφισμού με τα προκύπτοντα κέρδη.

Οι πιο πάνω διατάξεις αντικαταστάθηκαν με την παρ. 9 του άρθρου 7 του κοινοποιούμενου νόμου. Με τις νέες αυτές διατάξεις καταργήθηκε το δικαίωμα μεταφοράς της ζημιάς μετασχηματιζόμενης επιχείρησης για συμψηφισμό με κέρδη

επομένων χρήσεων της προερχόμενης από το μετασχηματισμό νέας εταιρείας.

Επομένως, η ζημιά μετασχηματιζόμενης με τις διατάξεις του ν. 2166/93 επιχείρησης θα εμφανιστεί αυτούσια όχι μόνο στον ισολογισμό μετασχηματισμού που θα συντάξει και στον ισολογισμό της νέας εταιρείας που προέρχεται από το μετασχηματισμό, χωρίς δικαίωμα συμψηφισμού της ζημιάς αυτής με τα κέρδη των επομένων χρήσεων.

Η ως άνω αντιμετώπιση της ζημιάς που υφίσταται κατά το χρόνο της συγχώνευσης έχει εφαρμογή και στην περίπτωση που η απορροφώσα εταιρεία (μετασχηματιζόμενη επιχείρηση) έχει ζημιά φορολογικώς αναγνωριζόμενη, με συνέπεια ή ζημιά φορολογικώς αναγνωρισμένη, με συνέπεια η ζημιά αυτή να μη δύναται να συμψηφιστεί με κέρδη της προερχόμενης από το μετασχηματισμό εταιρείας.

10. Με τις διατάξεις της παραγράφου 10 απαλείφθηκε η λέξη «συνιστώμενη» που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 4 του ν. 2166/93.

Μετά την τροποποίηση αυτή, δεν είναι δυνατή η εισφορά από λειτουργούσα Α.Ε ή ΕΠΕ ενός ή περισσότερων κλάδων αυτής σε συνιστώμενη ανώνυμη εταιρεία αλλά μόνο σε λειτουργούσα, η οποία μάλιστα πρέπει να έχει συντάξει τουλάχιστον ένα ισολογισμό για δωδεκάμηνο ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, προϋπόθεση η οποία

πρέπει να τηρείται και από την εισφέρουσα τον κλάδο (ή κλάδους) ΕΠΕ ή ΑΕ.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και επί εισφοράς με τις διατάξεις του ν. 2166/93, ενός ή περισσότερων τμημάτων ανώνυμης εταιρείας σε άλλη ανώνυμη εταιρεία.

11. Με τις διατάξεις της παραγρ. 11 του άρθρου αυτού επεκτείνεται η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 12 του ν.δ. 1297/72 και επί των μετασχηματισμών των επιχειρήσεων που γίνονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 1 έως και 5 του ν. 2166/1993. Κατά συνέπεια οι επιχειρήσεις των οποίων το αντικείμενο εργασιών είναι κατά κύριο λόγο η κατασκευή ή εκμετάλλευση πάσης φύσεως ακινήτων, πλην ξενοδοχειακών, δεν μπορούν να μετασχηματισθούν σε μεγάλες οικονομικές μονάδες. Επομένως, για παράδειγμα, δεν μπορούν να μετασχηματιστούν με τις διατάξεις του ν. 2166/93 οι κτηματικές επιχειρήσεις οι επιχειρήσεις ανέγερσης και πώλησης οικοδομών κλπ. Αντίθετα όπως προαναφέρθηκε οι Τεχνικές εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο εργοληπτικών επιχειρήσεων και ασχολούνται με την εκτέλεση δημοσίων ή ιδιωτικών Τεχνικών έργων, μπορούν να

μετασχηματιστούν με τις διατάξεις του ν. 2166/93.

12. Με τις διατάξεις της παραγράφου 12 του άρθρου αυτού ορίζεται ότι η απόσβεση των εξόδων πρώτης εγκατάστασης της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας» Α.Ε. (ΕΑΒ ΑΕ) της παραγρ. 31 του άρθρου 7 του ν. 1160/1991 που ανάγονται στη χρονική περίοδο από, της ιδρύσεως της εταιρείας μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 1996, γίνεται από τον ισολογισμό της χρήσης 1997, σύμφωνα με τις διατάξεις περί φορολογίας εισοδήματος.

13. Με τις διατάξεις της παρ. 13 προβλέπεται ότι οι διατάξεις των παραγράφων 7, 8, 9, 10 και 11, με τις οποίες τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του ν. 2166/93 περί μετασχηματισμού των επιχειρήσεων, έχουν εφαρμογή για τους μετασχηματισμούς που πραγματοποιούνται από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δηλαδή από 7 Μαρτίου 1996 και μετά.

Επίσης εφαρμόζονται και για τους μετασχηματισμούς των οποίων είχε αρχίσει η διαδικασία πριν από την 7^η Μαρτίου 1996, αλλά η ολοκλήρωση θα γίνει μετά την παρέλευση του χρόνου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

5.1. Ισχύς των νόμων περί φορολογικών κινήτρων

Παρατείνεται το Ν.Δ. 1297/172

Για μια ακόμα φορά δίνεται παράταση στην ισχύ του Ν.Δ. 1297/72 την τελευταία ώρα ή μάλλον κατόπιν εορτής (μετά τη λήξη του). Όπως ανακοινώθηκε επισήμως, η ισχύς των διατάξεων του Ν.Δ. 1297/72 «περί παροχής φορολογικών κινήτρων δια την συγχώνευσιν ή μετατροπήν επιχειρήσεων προς δημιουργίαν μεγάλων οικονομικών μονάδων» παρατείνεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου του έτους 2000. Από την 31 Δεκεμβρίου λήξαντος έτους 1996 και μέχρι της υψίσεως στη βουλή του νέου φορολογικού νόμου, στον οποίο περιλαμβάνεται και η τροπολογία για την παράταση του Ν.Δ. 1297/72, υπάρχει κενό. Συνεπώς, στο διάστημα αυτό δεν μπορούν να γίνουν μετασχηματισμοί με το νόμο αυτό.

Μετά τη σίγουρη - όπως προαναφέρθηκε - παράταση ισχύος του Ν.Δ. 1297/72, παραμένει σε ισχύ πλήρως το δυαδικό σύστημα μετασχηματισμού επιχειρήσεων, που γνωρίζομε από το 1993:

α) Με τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72 μπορούν να μετατραπούν ή να συγχωνευτούν σε ανώνυμη εταιρεία ή ΕΠΕ απολαμβάνοντας τις φορολογικές διευκολύνσεις και απαλλαγές που προβλέπονται από τον νόμο αυτό, επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής και αντικειμένου εργασιών - εκτός εκείνων που κατασκευάζουν ή εκμεταλλεύονται

ακίνητα. Η εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων γίνεται από την Επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20

β) Με τις διατάξεις των άρθρων 1-5 του Ν. 2166/93, η ισχύς των οποίων δεν έχει ημερομηνία λήξεως μπορούν να μετατραπούν ή να συγχωνευθούν σε ΕΠΕ ή ανώνυμη εταιρία επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής και αντικειμένου εργασιών - εκτός των απασχολούμενων με την ανέγερση ή εκμετάλλευση ακινήτων. Εδώ δεν γίνεται νέα εκτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων των μετασχηματιζομένων επιχειρήσεων, αλλά μόνον διαπίστωση της λογιστικής αξίας αυτών, από όργανα της αρμόδιας ΔΟΥ ή Ορκωτό Ελεγκτή ή την Επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20.

Συγχώνευση μικρομεσαίων επιχειρήσεων με το άρθρο 7 του Ν. 2786/96. Επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής - πλην Α.Ε - και αδιαφόρως ανατικεμένου εργασιών - εκτός εκείνων που απασχολούνται με ανέγερση ή εκμετάλλευση ακινήτων - συγχωνευόμενες σε προσωπική εταιρεία ή ΕΠΕ ή Α.Ε. τυγχάνουν ενός καθαρά φορολογικού κινήτρου. Επί μία πενταετία από τη συγχώνευση, τα καθαρά κέρδη της νέας εταιρείας απαλλάσσονται από τη φορολογία εισοδήματος σε ποσοστό 25%.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Λογιστική των εμπορικών εταιρειών, Σάκκουλα 1989
2. Μετατροπή - Συγχώνευση - διάσπαση εταιρειών, Μιλτιάδη κ. Λεοντάρη, Εκδόσεις: Πάμισος, Αθήνα 1994
3. Εφοριακή Επιθεώρηση 1996, Παναγιώτης Λ. Γατσώρης
4. Αφορολόγητα Αποδεματικά, Επιχορηγήσεις Αποδεματικά, Επιχορηγήσεις - Μετατάξεις, Μετατροπές - Συγχωνεύσεις, Λύσεις και εκκαθαρίσεις επιχ/ων στην πράξη, Δημήτρης Ι. Καραγιάννης (Θεσσαλονίκη 1996-97)
5. Ανώνυμες εταιρίες (Λεοντάρης 1993).
6. «Λογιστής» Αύγ- Σεπτ. 1993
7. «Λογιστής» Νοέμβριος 1992
8. Λογιστής Φεβρουάριος 1997
9. «Λογιστής» Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 1992

